

Република Сербия
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВИТИ
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАНЕ КВАЛИТЕТУ
ОБРАЗОВАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ
ПЕДАГОГИЙНИ ЗАВОД ВОЈВОДИНИ

ЗБИРКА ЗАДАТКОХ ЗОЗ

РУСКОГО ЯЗИКА

ЗА ЗАКОНЧУЮЦИ ИСПИТ У ОСНОВНИМ ОБРАЗОВАЊУ И ВОСПИТАЊУ ЗА ШКОЛСКИ 2010/2011. РОК

Република Сербия
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВИТИ
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАНЕ КВАЛИТЕТУ
ОБРАЗОВАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ
ПЕДАГОГИЙНИ ЗАВОД ВОЈВОДИНИ

ЗБИРКА ЗАДАТКОХ ЗОЗ

РУСКОГО ЯЗИКА

ЗА ЗАКОНЧУЮЦИ ИСПИТ У ОСНОВНИМ ОБРАЗОВАНИЮ И ВОСПИТАНИЮ
ЗА ШКОЛСКИ 2010/2011. РОК

Авторе

Др Яков Кишюгас, Дом “Бранково коло”, Нови Сад
Мр Ана Мария Рамач, Филозофски факултет, Нови Сад
Мелания Сабадош, ОШ “Доситеј Обрадович”, Нови Сад
Ксения Медеши, ОШ “Братство-единство”, Коџур
Ксения Варга, ОШ “Петро Кузмяк”, Руски Керестур

Београд, 2011

**ЗБИРКА ЗАДАТКОХ ЗОЗ РУСКОГО ЯЗИКА
ЗА ЗАКОНЧУЮЦИ ИСПИТИ У ОСНОВНИМ ОБРАЗОВАНИЮ И ВОСПИТАНИЮ
ЗА ШКОЛСКИ 2010/2011. РОК**

Видаватель

Міністерство просвіти Республіки Сербії
Завод за вредноване квалитету образованя и воспитания
Педагогийни завод Войводини

За видавателя

Др Жарко Обрадович, міністер просвіти
Мр Драган Баничевич, директор Заводу за вредноване квалитету образованя и воспитания
Ленка Ердель, директор Педагогичного заводу Войводини

Редактор

Др Яков Кишюгас

Лектор и коректор

Славко Сабо

Виробок Збирки задаткох фінансовані зоз бюджету Республіки Сербії, през проект 2601-08 ИПА 2008
*Потримовка обезпечення квалитету закончуючих испитох на национальному рівні у основним и
стреднім образованню.*

Дороги школьніе, дороги школьніарки,

Пред вами Збирка задаткох зоз руского язіка. Збирка наменена за вежбане и приихтоване за покладане закончуюцаго испиту. Задатки у Збирки задаткох розподзелены, спрам зложеносци погледованьох, на основні, средні и напредні уровень. У рамікох кождого уровня, задатки розподзелены на шлідующи обласцы: Схопносц читаня и разумене пречитаного, Писане висловівдане, Граматика, лексика, народны и кніжковны язік и Кніжковносц.

У Збирки ше находза задатки котры буду на закончуюцым испиту, подполно істи або часточно пременены. На тесту ше, окрем задаткох зоз Збирки, найду и новы задатки. Же бісце ше порыхтали и за тоту часць тесту, у Збирки наведзены приклады и таких задаткох.

У остатней часцы Збирки задаткох дати рашення задаткох, як и лістіна образовных стандардох котры ше випитую зоз задаткамі зоз Збирки.

Тести котры будзеце рашовац на закончуюцым испиту маю задатки з котрима ше випитуе вітвореносц образовных стандардох за шыцкі три уровні, основні, средні и напредні. Кажды задаток на тесту приноши найвецей ёден бод на закончуюцым испиту.

Жичімі вам щешліву и успішну роботу!

Авторе

ЗМИСТ

ОСНОВНИ УРОВЕНЬ	7
Схопнوسць читаня і разуменне пречитаного	7
Писане висловійоване	16
Граматика, правопис, лексика, народны і кніжковыя языки	21
Кніжковносць	31
 СТРЕДНІЙ УРОВЕНЬ	 37
Схопнносць читаня і разуменне пречитаного	37
Писане висловійоване	42
Граматика, правопис, лексика, народны і кніжковыя языки	46
Кніжковносць	54
 НАПРЕДНИЙ УРОВЕНЬ	 66
Схопнносць читаня і разуменне пречитаного	66
Писане висловійоване	71
Граматика, правопис, лексика, народны і кніжковыя языки	74
Кніжковносць	81
 Приклады за часці тесту на закончующым испиту котры будзе маць новы, необявлены задаткі	 88
Решэння	95
Лістіна образовных стандардаў котры шэ випітую зозадаткамі на закончующым испиту	111

ОСНОВНИ УРОВЕНЬ

Схопносць читання и розумене пречитаного

1. Кельо ёст хлапцох, а кельо дзивчата?

На екскурзию не пошли: троме школьнага зоз шестей класи, двойо зоз седмей и пейц школьнага зоз осмей класи. Напиш же кельо ёст медзі тима ѿ не пошли на екскурзию:
хлапцох _____; дзивчата _____

2. Заокруж букву опрез виречения котре не ма смисла.

- а) Таня вишла вонка на двор.
- б) Ксения вошла вонка.
- в) Олена пошла вонка.
- г) Наташа вошла з вонка.
- г) Марча пришла од вонка.

3. Хто з хлапцох посцигнул рекорд у скаканю до висока?

Заокруж букву опрез точнага одвіту.

- а) Янко подскочел
- б) Михал прискочел.
- в) Владо заскочел.
- г) Мирон вискочел.
- г) Яким прескочел.

4. Дати два вирички, а ёден з іх з уметніцкага тексту. Котры и прецо?

А) У гледаню новых слунечных драгох Бандурик заорал глубокі бразди до шивожеленога асфалту, купаного у неону, позагажованага з вельочисленімі гумамі плеховых жвиринах котры як зоз кліщамі облапели человека випиваюці му добродзечно дату крев.

Б) Нова драга ше будзе правиц на слунечным боку, процывним од Бандуриковай хижі. Предходны асфалт необходно преорац понеже ё очкодовани и на векшай поверхносци завалены од прициску гумох транспортных машинах и металнага одпаду котры за переходнікох представя опасносць и може спричиніц повредзоване людзох котры по тей драги ходза добродзечне и на свою одвичательносць.

Виривок котры вжаты з уметніцкага тексту означены з букву А або Б? Заокруж.

Як уметніцкі, текст препознатліви по шлідуючых прикметох:

- а) звекшане число прикметнікох
- б) похасновані слова з пренешением значеньем
- в) краткосць виражаваная

г) описує того чого нєт у правдивим швеце
г) уметніцким текстом нє припадаю теми о будовательству
Заокруж букву опрез точних одвітох.

5. Дати два вирички. Лем єден з нїх припада уметніцкому тексту. Подцагні тото виречене по котрим препознаваш дати текст як виричок з уметніцкого тексту.

1. Рано ме зобудзело слунко. Нє питаюци ше хтора годзина, треба було ставаць, бо ше уж шицко зобудзело: и мушки цо летали з пчолами по квецу и ластовки цо ше дзвигали – указуюци же красна дужей потрима. Хмарки як баранчата кадзиишк задумано одходзели.

2. Рано, накадзи видзе слунко, такой ставай нє питаюци ше яка годзина. Кед слунко вишло, веџ уж шицко зобудзене: и мушки цо летаю за пчолами по квецу и ластовки. Кед ластовки високо летаю веџ то указує же ше дужей затрима красна хвиля. И чувай баранчата, бо пойду за хмарами.

6. Дати два вирички. Лем єден з нїх припада уметніцкому тексту. Подцагні часці єдного виреченя по котрой препознаваш дати текст як виричок з уметніцкого тексту.

а) Нє мал сом обичай закриваць главу, ані з мицну, а іще меней з калапом, без огляду на хвилю и на факт же ме природа віше очигляднейше “штрига”. Окреме на хлопови нє любим койяки чулки и шишкі, бо тримам же женствени хлоп як цо ані коктел нє напой. Шлєбодне хлопське чоло, з лисину чи без, тримам за знак хлопського достойнства. Живот человека часто вищмеє. Ношел сом коло пол рока и калап, и то не гоч яки.

б) Жени закривали главу зоз фітюлу або зоз хасточку. Жени а ані дзивки нігда нє ходзели гологлаві. Хлопи віше ношили калап. У младших роках могол то буць и калап рижних фарбох, але у старших роках ношили углавним цмей або чарней фарби. Барз ше мерковало на пантліку над қрису. Хлоп нігда не виходзел до валалу, а ані на уліцу без калапа. Єст правило и о тим же хто ідзе гу людзом без калапа.

7. Як треба пречитаць часці текста котры вигваря Маря?

Юла: А дзе же є тераз? Дзе же ци Янко?

Маря: Та дзе? Од самого рана ходзи по дворе, а лае и грожи... Гвари: Укажем я им; чижми, кед треба, добри купим солгабировови, и так их научим шора. Житко пошал на нашо польо коло пажици, а тоти, ни, пущели швині, та цалком польо прерили. Кед го слухаш и патриш, та думаш - пол валала лем з очми запалел, а кед там - воно - чвирк!

Часці текста котры вигваря Маря треба пречитаць:

- а) без окремного наглашовання понеже то звичайни диялог
 - б) зоз святочним тоном, понеже бешеда о почитованню
 - в) иронично, понеже бешеда о подценёванню
 - г) зоз тоном щирого Марйового одушевления з мужом
- Заокруж букву опрез точного одвіту.

- 8.** З яку интонацию треба пречитац вираз “то-нє твоя-бриг'a попатрунком”
- Знаце по українски?
 - Нє барз, лем тельо кельо ме мац научела.
 - А дзеци, чи учице дзеци по українски?
 - Нє – умишал ше Франц. – Так зме ше догварели же их нє будземе учиц ані по німецки, ані по українски. Ту, у Канади...
 - Чкода... пробуем предлужиц по своїм и нагло преставам кед Франц попатрел на мнє зоз “то-нє-твоя-бриг'a” попатрунком.
- Заокруж букву опрез одвиту же як наведзени вираз треба пречитац:
- а) зоз наглашено висшим тоном
 - б) полугласно, сциха
 - в) наглашуюци кажде слово окреме
 - г) злято, як кед би то було єдно слово
- 9.** Янко у себе думал же треба перши почац бо тоти двоме мойо браца барз наоштрени як вовки и однешу одо мене шицки мацерину жем.
- Нє берце себе, мамо, за вельке оцову шмерц. Роки уж и так ту. Вон би уж и так длugo нє пожил, бо бул уж барз виробени. Я вам поможем тоту жем цо вам после дзелідби остане – цешел Янко мацер кед сцигли дому, стараюци ше же би му глас бул цо милши и приемнейши мацери.
- Прецо ше Янко трудзел же би му глас бул цо милши и приемнейши?
- а) прето же му самому було жаль за оцом
 - б) прето же сановал мацер котра осталася сама
 - в) прето же сановал своїх худобных братох
 - г) прето же би ше мац ѹому придала на старане
- 10.** З котрым стилом написаны шлідуюци текст?
- Артикулована бешеда то лем чловекова прикмета. То му оможлівюе же би комуниковал зоз себе подобним, же би их информовал о своїх реакцийах на различныя ситуациі свойого жывота и же би од других приімал ідентичныі информации. Артикулована бешеда виражуе искусство особи котра бешедуе и ма индивідуалны характер. Вон служи як средство комуникації медзі членами истей соціяльнай групі або медзі членами различних групох та ма соціяльні прикметы. (“Обща енциклопедия Ларус”)

Текст написаны зоз _____ стилом.

- 11.** Дати три вишивки. Гу кождому вишивку напиш з котрым ё стилом написаны. Административним (напиш А), научным (напиш Н), публицистичным (напиш П)?
1. Рочны план роботы школы то ёй основни, роботны документ, з котрым ше регулюе и организує робота школы у цалосци. Рочны план ма конкретизованы задатки,

файту и обсяг воспитнно-образовнай роботы, организацію роботы у шыцкіх елементох, ношітэльох задаткох, часово разподзелене и календар роботы .

2. Колектиў дюрдьовскай школы, а то заняты рботнікі и школьнікі, роби на тым же бі шыцкім указали як мож буц насправди ангажаваны на очуваню и унапредзеню животнага страдку. Од зазберованя паперу и пластики направели не лем пригодну акцыю за ёден дзень, але стаємну активносц. Прето ше ніхто не зачудовал кед экологійны рух дюрдьовскай школы додзелел високе припознане и з правом то сообщел шыцкім медійом.

3. Нешкайша организація роботы школы заснована на ідеї и праксі яку уведол Ян Амос Коменскі пред штыром вікамі а котра подрозумяе: подзелене школьнікох спрам возросту, спрам класох и oddзеленьях; подзелене спознаньях о швеце и живоце на предметы и дисципліны идуци од спознаньях и фактох ўноставнейших гу віше зложеніям. Робота Коменскага означала революцию у педагогіі.

12. З котрым **стилом** написаны шлідующи текст?

– Слухай, хлапче, яки то заш твойо видумкі? Цале существо приповеда о це же ходзиш як розвора коло ярку, место же биш ходзел по дражкі як шыцок шорови швет.

– Боім ше же на мене спаднё хижка.

Шыцкі ше лем спатрели, кождэ на свой способ помахало з главу и предлужели ёсць у цыхосці.

После сом чул як дідо у довірию гварел мойому оцovi же “кельо вон видзі” я віше будзем окрем швeta и нігда зо мене чловек не будзе.

Текст написаны зоз _____ стилом.

13. Препознай часцы текста

- (а) Академік Юлиян Тамаш
(б) ГЛЕДАЮЦI РОДNI КРАЙ
(в) Од поняца по філозофію безпечносці
(г) Агнеш Хелер, цо за нашу тему барз важне, трима же тата история котру жимеме правдиво дава можлівосц (г) “же би кождоднёви живот каждого чловека постал за нас иснующи и же би зоз тим Жем насправди постала дом чловечства.”

(д) Робота пречитана на науковай конференцыі

У наведзеным тексту зоз букву у заградзеню означане:

- 1) фуснота означана з букву ()
- 2) автор текста означаны з букву ()
- 3) поднаслов изначаны з букву ()
- 4) наслов означаны з букву ()
- 5) початок пасуса означаны з букву ()
- 6) цытат означаны з букву ()

14. Препознай часци текста. Означ часци текста так же з лівого боку до заградзеня напишеш гу уводу число 1, гу цитату число 2, гу наслову дїла число 3, гу розробку число 4.

() Знам же щешлівши тот хто меней зна, бо свидомосц о зложеносци того швета болі, та вец тоти цо вецей знаю нєщешлівши.

() Знам и за одвит Иви Андрича: “Щешліви тот хто жие у мире зоз самим собу и зоз шветом”. Понукам ситуацию за хтору думам же е вираз досягнутого щесца:

() Оцец роби у пекарні и кажде рано з пиху нєштири хлеби. На правей руки упечени зліпени три, та залапую цалу руку од длані по локец, а штварти у лівей руки. Чоло му дзвигнунте, бо и нєшка не будзе гладу, та ше уж дацо найдзе и коло хлєба.

() (Ю. Тамаш, Дерегля з мрийох)

15. Препознай часци текста.

Чеслав МИЛОШ

ARS POETICA

Прето на месце повесц же поэзию диктує Даймонарон
гоч ше препнаглює кед ше пове же то напевно ангел.

Чежко похопиц одкадз тата пиха поетох
кед, нєраз их ганьба, же видно їх слабосц.

У тим цо ту приповедам, поэзїї, складам ше, нєт.

Бо писнї шлебодно писац ридко и необходно,
под нєвитримовним прициском и лем з надїю,
же добри, нє зли духи, маю над нами власц.

(Беркли, 1968.)

Преклад А. Мудри

(Чеслав Милош (1911-2004) польски и америцки поета и писатель, добитнїк Нобеловей награды за кнїжковносц 1980. року)

Даймонарон – так Сократ наволуе гевтот нукашнї глас хтори вон трима за божеске надихнуце, а хтори го одврацуе и опомина нє поробиц дацо цо би було нєправедне, нєхасновите або подле.

Напиш:

- а) Мено и прозвиско автора _____
- б) Назву места у котрим написана писня _____
- в) Мено котрое потолковане зоз фус ноту _____
- г) Мено по котрим наволана позната награда _____

16. Одвітуй на питання на основи приложеного упутства за хасноване

Упутство за хасноване миксера

Надпомнүце 1.

Не кладзце апарат на влажне место. Апарат виключце зоз струї кед го не хаснуеце, кед го чухаце або го сцеце оправяц. Кед апарат очкодовани, або очкодовани електрични шнур, не хаснуйце го. Не квачце апарат за електрични шнур и меркуйце же би ше

шнур нє операл на горуци поверхносци. Руки тримайце далей од ножикох апарату. При хаснованю, закривка треба же була на своїм месце. Кед у миксеру мишаце горуцу чечносці, знейце верх закривки.

Надпонуце 2.

Скорей хаснованя преверце же чи апарат виклійочени (офф). Уключце апарат до струї. Положце поживу до судзини. Положце закривку. Преверце же чи закривка добре поставена. Кед мишаце цепли напитки, верх закривки знейце. Положце судзину на верх мотора так же би часци котри ше укладаю добре пасовали на своїм месце. Одредзіце жадану швидкосць: ЛО – менша швидкосць, благе мишаце; ХИ- векша швидкосць, за швидкі мишаце. Поживу (продукти) мож додаваць през отвор на верху закривки. После хаснованя виключце апарат. (офф). Продукти треба же би були порезаны у зависносци од велькосци и твардосци. Максімални капацітэт судзини 1 літра рахуючи ту и коцкі ляду.

Надпонуце 3.

Апарат ма сигурносны претарговач котри онеможлівлюе уключоване апарату кед судзина не поставена правилно.

Отримоване

Апарат треба умиц такой после хаснованя. До половки судзини усипце цеплей води.

Уключце апарат.

Надпомнуце 4.

Менша и векша швидкосць предвидзены за континуоване мишаце. ПУЛСЕ предвидзене за швидкі мишаце з претаргованьем.

Одвитуй на питання:

- 1) Апарат би требал стац на месце дзе ше помива судзини:
 - а) гей, же би ше до апарату лёгчайше сипало воду;
 - б) нє, бо нє шме стац на влажним месце;
 - в) шицко єдно дзе апарат будзе стац.

- 17.** На основі шлідуюцаго приложеного упутства за хасноване, заокруж точни вислов. Руменец дзекеди наволуеме и “магична” рошліна. То прето же вона може як помоцне ліковите средство упльюваць на опушчоване организма и зменшане болю. Квиток руменцу ше найчастейше хаснует за правене чаю, але хаснью ше и други часци тей рошліни. Продукты зоз руменцом барз популярні. Состойки руменцу хаснью ше и за умыване ліца, змиване власох, за лёгчайше спане, за продукцию рижних лікох и за козметику. Квиток ма приемни пах.

Заокруж точни вислов:

- а) Руменец то лік за зменшане болю,
- б) Зменшане болю оможлівлюе приемни пах квитка,
- в) Продукты з руменцу хасновити понеже су популярні,
- г) Руменец нє лічи але помога у ліченю,
- г) Чай з руменцу ма “магичны” прикмети.

18. З меркованьем пречитай текст и заключ: Яке одношене по возрасту медзи мужом и жену з того виривку?

Шедзим так дакеди на грунчку оброснутым з траву при студні и роздумуем: Ей, бул сом млади, способни за вельки пременки. А вец сом ше мушел ёднац з часом, небоачліво, за туту робу. Алё и коштало ме. Вона млада, велью младша як цо стварно була, іншак задумовала и драгу и циль. Тото друге сом ей нігда не припознал. У шицким другим власни успих мерал сом зоз ей задовольством.

Не твердзим же нешка жиём зоз свою подполносцу. Обколешени сом можебуц з недословеніма словамі и недодуманіма думкамі. Алё вецей о тим не водзим рахунку, не обачуем их. На щесце, и моя жена вецей не млада. Символіка з уцагнуту хижу ище віше не превозидзена, место розконареного ореха зажеленела друга овоц, алё и вона вецей не дословює и не додумує, на щесце, вецей и вона не така млада.

(Любомир Сопка, *Новы живот*)

Заокруж букву опрез точного одвиту:

- a) Вон младши од ней
- б) Вона младша од нього
- в) Вона старша од нього
- г) Ёднакого су возрасту

19. а) Подцагні виречене котре представя главну думку у тексту.

б) На лінию препиш виречене котре не ма сущне значене за главну думку.

Виривок зоз інтервюа з карикатуристом, писатэлем, новинаром Любоміром Сопком: "Мойо животне правило даскельо деценні глаши: ані ёден дзень без смужки! Кед ідзем на роботу та у лифту чухам окуляри. Значи же сом кожди дзень дацо нарисовал. Алё, я ше и зоз другіма стварамі занімал, не лем зоз карикатуру як самостойным проектом, та мож повесц же од 365 дньох я у 150 направим карикатуру. То тераз помножице зоз вецей як 40 рокі та дастанеце прибліжне число карикатурах котры сом направел. На тисячи, и не було бы смисла водзіц о тим евіденцию".

20. Препиш виречене котре не ма даяке векше значене за опис характеру полковніка:

Ёст такі норові котры напросто знаю буц задовольни зоз шицким и на шицко ше здаю и прывікнью: праве така норов була и вислуженого полковніка. Чежко и задумац человека мирнейшого и пріправеншого на шицко. Кед би лем дахто надумал дацо озбільнейшэ замодліц го, же най го, поведзме, двої гони однеше на ґрингох, вон би го можебуц и однесол. Бул такі добри же дзекеди бул порихтани дац шицко свойо и зоз себе. Накадзи би го замодлели, подзелел би и кошулю з першим хто би то од нього гледал. Зявене бул дивовскe: високи и черсты, червених ліщох, а зуби били як зоз слоновей косц.

(Ф. Достоевски)

21. З меркованьом читай текст и заключ: Прецо Дюра бул процив же би посадзели орех у дворе?

По валале ключкали зачатки нових огніскох. Ключкали по задуманих шорох, ключкали и росли печарки гліняней фарби зоз швижима червенима закрицами. Ярні дижджик им обачліво помагал, наганял до швидкого росту. Ярні диждж ище віше нє доходзел до їх краю. Вилял би ше дзешка на средвалала и, капку по капку, страцел би ше на приходзе гу їх загради. Прешла и яр, а влеце припекло.. Вешені ше зляло и на ніх. Лем тераз то бул обезхрабрующи жимни диждж, котри пред собу ношел чарну ліпкацу жем, дижджовка ше ляла по зоз коляями розпараным дильове.

Дюра нє знал потолковац значене тих дижджох ані прецо ше проциви своїй младей жени же би засадзели орех до голого двора, але ше моцно процивел.

– Кед ше орех приме, то будзе добри знак – гуторела. – Кед ше орех приме, будземе як и шицки други; нє маме ше вецей цо бац – навальковаца. – Кед вон пущи корень, кореніско – модлела.

(Любомир Сопка, *Новы живот*)

Заокруж букву опрез точного одвиту.

- а) Прето же би нє було места за печарки
- б) Прето же у їх краю нє пада диждж
- в) Нє знал добре потолковац свойо процивене
- г) Нє знал же з яку причину його жена сце посадзиц орех

22. Цо карикатуристу Любомира Сопку прешвечело же мож направиц стотки рисунки дньово?

“Могол Любомир Сопка буц почитоване мено у швеце анимированого філма. Але нє случело ше так. Бо теди, кед Сопка требал принесц одлуку же свою карieriу завяже за анимировани філм, мал 38 роки. Претолковал же за таку одлуку требало буц шалено шмелі, а вон бул лем шмелі. Остал карикатуриста зоз искусством на анимациі філма. Тото искусство го прешвечело же може направиц стотки рисунки и дзешатки карикатури дньово.”

- а) Искусство 38-рочного человека
- б) Искусство карикатуристи
- в) Искусство рисовача анимированого філма
- г) Искусство же шмелосц даремна
- г) Искусство же шмелосц дава добри результат

Заокруж букву опрез точного одвиту.

23. Кельо роки (ориентайцыйно) мал автор тей приповедки кед пошол зоз сушедом Марком лапац риби?

Як хлапец, там дзешка по конец основней школи, и я бул страсни рибар. Але теди и нє чежко було налапац риби. Нови бегель ище нє бул прекопани, а стари чисти, так же по дижджу и на голу квачку ше червенопирки и потъки забеговали. Теди и риби, нє лем людзе, випатра були чи гладнейши, чи наївнейши, чи щирши. Од теди я знам же права риба гевта котра ше сама влапи на цигонь, а нє тата цо ю ти на знане чи лукавство лапиш. И кед сом одлучел же по трицец роках пойдзем на риби, важнейшее ми було зробиц по дзеки сушедови Маркови як цо сом думал налапац риби.

А Марко волі приповедаць о рибох як налапаць, а найволі буць на воді и описоваць як жие риба, як водово птици, як хробачки, що за рошліни.

(Ю. Тамаш, *Дерезля з мрийох*)

- 24.** Пречитай інформацію и виведз заключене яке ше очекує на конці:

У організації Покраїнського секретаріату за енергетику презентували Геотермальний атлас Войводини. У виробку Атласу участвували Рударський факультет, Геологічний інститут и Нафтна промисловість.

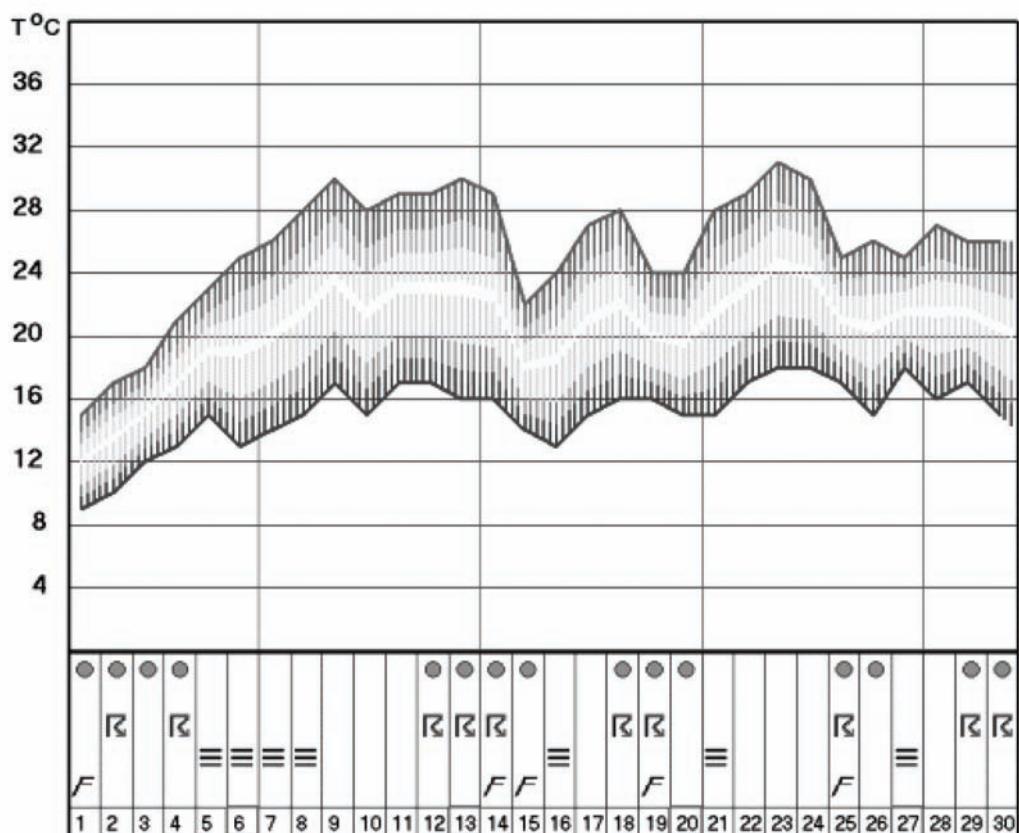
Атлас мае у себе графичний приказ и опис потешніх спознаньох о жемовей скори на подручу Войводини. Атлас мае у себе рисунок за 78 вартанін до глубини два тисячи метра и описує їх характеристики як то температура и салинітет води. Шейсць вартанін приватна власносць. Тиж, лем осем у експлоатації, док ше други не хасную. Вербас на тим атласу зазначені зоз двома вартанінами. За експлоатацію тих двох вартанінох потребне ришиць право власносці над жему.

Питане:

Яка глубина вартанінох у Вербаше?

Одвит (напиші): _____

- 25.** Дате мешачне предвидзоване хвилі. З меркованьом опатри таблічку и одвитуй на питання.

Гирмене ● диждж ≡ молга * шніг F вітор – максимальна темп. – мінімальна темп.

- Наведз датуми кед ше очекує молга. _____
- Наведз датуми кед температура будзе попод 12 ступні. _____

Писане висловијован€

26. Шлїдуюци вислови и назви препиш по руски:

а) Радио Телевизија Војводине

б) Ђура Папхархай

в) Нова мајица и нови компјутер

г) Јанко Јанковић

27. Шлїдуюци вислови и назви препиш по руски:

а) Ђурђов

б) Хавријил Костељник

в) Татјану волају Тања .

г) Познам Вељки и Капушчани шор

28. Шлїдуюци вислови и назви препиш по руски:

а) Театер ше вола “Ђађа”

б) Петар Петровић Његош

в) Коџурска школа “Братство-јединство”

г) Јих нјигда нјет дома.

29. Шлїдуюци вислови и назви препиш по руски:

а) Мој компјутер ма сајт.

б) Јест улица “Ђура Даничић”.

в) Јих телевизија ма љепшу слику.

30. Напиш једно виречене о својој школи або оддзеленю, котре будзе составене зоз голем осем словох. Виречене треба же би було розумлїве и граматично правилне.

31. Напиш једно виречене о својој товаришки, котре будзе составене зоз голем осем словох. Виречене треба же би було розумлїве и граматично правилне.

- 32.** Напиш ёдно виречене о своій уліци, котре будзе составене зоз голем осем словох. Виречене треба же би было розумліве и граматично правилне.

- 33.** Шлідуюце виречене написане зоз бешедним стилом. Твой задаток же би ши преписал/ла тото виречене ал€ з таким стилом (з такими похаснованиямі словами) же би ше могло похасновац и у урядовей бешеди або писаню.

Од старого сом дзвигнул фото аппарат и направел фотки котри випадли супер.

- 34.** Шлідуюце виречене написане зоз бешедним стилом. Твой задаток же би ши преписал/ла тото виречене ал€ з таким стилом (з такими похаснованиямі словами) же би ше могло похасновац и у урядовей бешеди або писаню.

Од старого сом дзвигнул байк и пошол на ранч, а вон дзвигнул дреку по обисцу.

- 35.** Шлідуюце виречене написане зоз бешедним стилом. Твой задаток же би ши преписал/ла тото виречене ал€ з таким стилом (з такими похаснованиямі словами) же би ше могло похасновац и у урядовей бешеди або писаню.

Таман сом купел клопу, кед кева отворела дзвери на гайби.

- 36.** Пополні formulар прияви за интернат:

Мено и прозвиско школьнага	
Мено мацери	
Мено оца	
Датум родзеня	
Место родзеня	
Стредня школа до котрой ше уписал/ла	
Оцена з рускага языка на концу рока	
До школы жада путовац:(заокружыц)	a) на автобусу б) на гайзибану в) не жада путовац
Чи ма особну карту гей н€	Чи ма свой пасош гей н€
Датум пополнювання прияви	Власноручны подпись

37. Пополнї поштански формулар:

Мено и прозвиско примателя пакету	
Уліца и число	
Место и поштанске число	
Вредносц пакету у динарох	
Чи у пакету дацо скленяне	гей н€
Чи у пакету даяка чечносц	гей н€
Чи у пакету даяка пожива	гей н€
Пакет послац (заокружиц)	а) на автобусу б) на гайзизбану в) на авиону
Чи посилатель ма особну карту	Чи посилатель ма свой пасош
гей н€	гей н€
Датум придаваня пакету на пошти	Власноручни подпись

38. У сербско-руским Словніку (видане Београд 1997, редактор Ю. Рамач) найдз преклад и толковане за слово: **пробити се**.

Препиш преклад и толковане:

39. У сербско-руским Словніку (видане Београд 1997, редактор Ю. Рамач) найдз преклад и толковане за слово: **сетан**

Препиш преклад и толковане:

40. У сербско-руским Словніку (видане Београд 1997, редактор Ю. Рамач) найдз граматично-правописни опис и толковане за “компарацию”.

Препиш перши пасус означени з точку 1.

41. У сербско-руским Словніку (видане Београд 1997, редактор Ю. Рамач) найдз и препиш граматично-правописни опис и преклад за сербске слово **катанац**.

42. Заокруж букву опрез виречения котре правилно написане.

- а) Приповедал ми нє знам анї я о чим.
- б) У найлепшим задатку нє було нє правилносци.
- в) Грушки цо зме их назберали небули за єдзене.
- г) Ніхто нє одустал, нє знаюци же непридзем.

43. Заокруж букву опрез виречения котре правилно написане.

- а) Ніхто о тим ніч нє гварел аньи едно слово.
- б) У найлепшим задатку нє було неправилносци.
- в) Папер цо зме го назберали остал йак шмеце на дворе.
- г) Ніхто нє одустал, нє знаюци же непридзем.

44. Заокруж букву опрез виречения котре правилно написане.

- а) Пришла, наставнїца, Ксения и гварела най войдзeme нука.
- б) Пришла Ксения, наставнїца, и гварела най войдзeme нука.
- в) Нука вошла лем наставница Ксения.
- г) Ніхто нє одустал, нє знаюци же Ксения непридзе.

- 45.** Дати три виречения. У кождим з нїх похасноване по єдно слово котре не з руского язика. Зоз тих трох виреченьох ти направ нове у котрим заменіш неруски слова з рускима.
- а) Прескочел сом три гарадичи нараз, з єдним ударцом вдерел осу, але и ненамирно
роздил очко на облаку.
- б) Прескочел сом три степеники нараз, з єдним ударцом вдерел осу, але и ненамирно
роздил очко на облаку.
- в) Прескочел сом три гарадичи нараз, з єдним вдереньем вдерел осу, але и ненамерно
роздил очко на облаку.
-
-

Граматика, правопис, лексика, народни и кніжковни язик

46. Заокруж букву опрез точных висловох:

- а) Мегки знак ма гласовну вредносць гоч котрого вокала.
- б) Мегки знак не ма гласовну вредносць.
- в) Мегки знак може стаць на початку слова опрез консонанта.
- г) Мегки знак ма вредносць ёдного складу кед є наглашени.
- г) Мегки знак ношитель наглашки у слову.
- д) Мегки знак стої лем опрез вокалох.
- е) Мегки знак може стаць на концу слова.

47. Пополні таблічку зоз дзвонкима и нєдзвонкима консонантами:

дзвонки	б	д						г'	г	в
нєдзвонки	п								х	ф

48. Напишице келью букви, а келью гласи ёст у шлідуюцих словох:

	букви	гласи
тека	_____	_____
дзивче	_____	_____
ешень	_____	_____
потька	_____	_____
ящурка	_____	_____

49. Подцагні **наглашени склад** у шлідуюцих словох:

- а) читаць
- б) пречитаць
- в) попречитоваць
- г) однімаць

50. Випиш **наглашени склад** у шлідуюцих словох:

- а) написані
 - б) писаць
 - в) попреписоваць
 - г) писньочка
- а) _____, б) _____, в) _____, г) _____.

51. Подцагні **наглашени склад** у шлідуюцих словох:

- а) литература
- б) гоби
- в) граматика
- г) діеслово

52. За шлідующи приклады **одредз файту словох и напиш то** на линії:

- а) два _____
- б) двойністи _____
- в) двойнята _____

53. За шлідующи приклади одредз файту словох и напиш то на линii:

а) задзековац

б) подзекование

в) подзековни

54. Розподзель слова по файтох, так як започате.

вистати, товарищество, свой, шлєбода, путовац, сурфовац, шлєбодни, вони

меновніїки прикметніїки заменовніїки лієслова

товарищество

55. На лінію напиш же як ще наводить додаток на основу та достати слідуючі слова:

а) когуцик

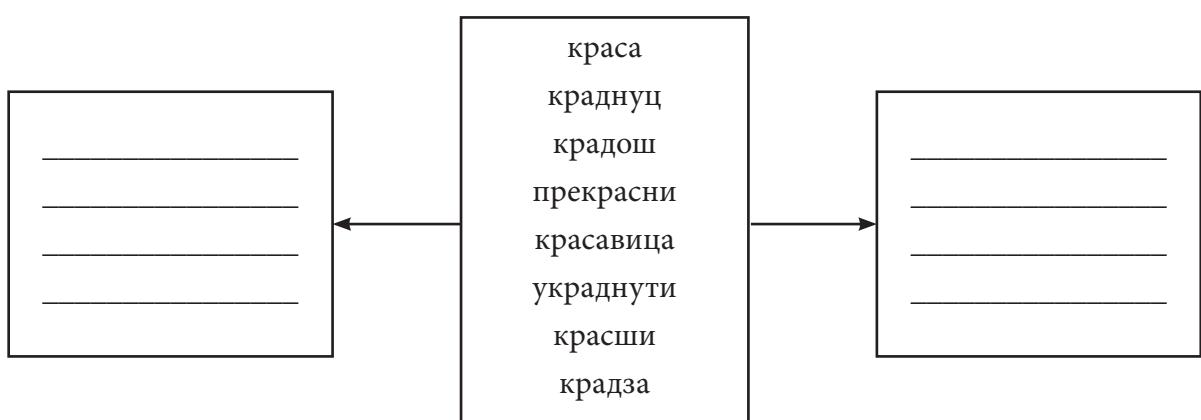
б) столчок

в) розгварда

56. Зоз датих словах виши префікс, корень і суфікс:

	префикс	корень	суфикс
хлеб	_____	_____	_____
хлебовка	_____	_____	_____
вилічиць	_____	_____	_____
лікар	_____	_____	_____
наруквица	_____	_____	_____
рукав	_____	_____	_____

57. Розподзель дати слова до двох групох по їх кореню.

58. Котра ще часць у ўшлідуючых словох пременела та ще меня и значене?

нагваряц, догваряц, пригваряц, вигваряц, загваряц

Часц слова котра ще пременела и приведла до пременки значеня наводуе ще:

59. Дати три виреченя. До заградзеня опрез простого виреченя напиш число 1, опрез преширеного числа 2, а опрез зложеного виреченя напиш число 3.

- () Похмарело ше, будзе дижджу.
- () Міхал знял калап.
- () Янко Надь сцигол.

60. У датих виреченьях **випиш предикаты и предикатово групи.**

1. Міжо длugo шедзи и чита.

2. Сушедов Міжо чита.

3. Міжо цале дополаднє шедзи и чита.

4. Міжо будзе наютре читац.

61. Заокруж число опрез преширеного виреченя:

- 1. Вітор дує, аж ламе конари.
- 2. Жимни ешеньски вітор дує.
- 3. Вітор дує.
- 4. Вітор дує и розноши лісце.

62. Медзі шлідуючым назвамі часцох виреченя даёдни припадаю суб'ектовей, а даёдни предикатовей групи словох:

апозиция, додаток за место, додаток за способ, атрибут, об'ект

Суб'ектова група:

Предикатова група:

63. На лінию за кождым виреченьем напиш же котрэй файти независно зложених виреченьях припада.

а) **Або ідз, або шедні.**

б) **Я виробел задатки и научел писню.**

в) **Вон красще пише, я красще рисуем.**

64. На линию за каждым виреченьем напиш же котрой **файти независно зложених виреченьюх** припада.

- а) Подскочела мала пчолка, затрепецела з криделками и одлётла.

- б) Рихтали ше длugo, та заш лем нe сцигли начас.

- в) Нe знали зме чи то так наисце було, чи то учитель лем видумал.

65. На линию за каждым виреченьем напиш же котрой **файти независно зложених виреченьюх** припада.

- а) Хвиля барз бридка: раз пада диждж, раз дуe витор.

- б) Слунко швици и птици шпиваю

- в) Шицки цихо, лем Ана бешедуe

- г) Почина розпуст, будзе часу и за бависко, и за учене.

66. Одредз **припадки** наглашених меновнікох у виреченьюх.

- а) Хмарки пламеніsti по **небе** плїваю

- б) Вонка и далей рошел **диждж**.

- в) Газдиня нe мала **солi**.

- г) А веc шеднул гу **пецу**.

- т) **Дармоедох** знiщиц треба.

67. Одредз **припадки** наглашених меновнікох у виреченьюх.

- а) Шпив **соловея** чул ше на далекo.

- б) Пайташка бива на седмим **поверху**.

- в) У очох ше **му** заблiщали слизи радосci.

- г) Вера, то уж **дзiвка**, тота наша Ильча.

- т) Зоз **сушедом** пойдзем лапац риби.

68. Одредз **припадки** наглашених меновнікох у виреченьюх.

- а) Я тераз, **дзеци**, уж мушим пойсц.

- б) Отrima ше концерт **за младих**.

- в) Кури бегали **по загради**.

- г) Найволi писац **з клайбасом**.

- т) Дзивче пошло натаргац **квица**.

69. Шлідуюце виречене препиш так же шицкі діеслова похаснуеш у презенту.

“Слухал сом и патрел як ше вода злівала и правела чурок.”

70. Шлідуюце виречене препиш так же шицкі діеслова похаснуеш у перфекту.

“Наиходза хмари, громадза ше, збераю и о чимшик догваряю.”

71. Шлідуюце виречене препиш так же шицкі діеслова похаснуеш у футуру.

“Були зме у зоологийнай загради, нащивели зме музей, обишли твердиню и шейтали ше (прешайтали ше) по центру вароша.”

72. Обрац увагу на значене слова “крижи”.

“Не жал ши
сто дзеведзешат газдови
же биш осемнац достал.
Тебе уж спадли з рукох окови,
Ти шлебодни постал.”
И я розумел:
тисячи крижи на ёдних крижох лежали.

Слово **крижи** у наведзеним ви rivку з писні (М. Будинскага) похаснованы у шлідуючых значеньях:

- а) як символ хрыстиянства
- б) як часць цела
- в) як способ складаня жита
- г) як знак одношэння медзи газдом и бирешом
- г) як знак крижаня двох драгох у живоце

Заокруж букви опрез точных одвітох.

73. Обрац увагу на значене слова “шерцо”.

“Ту, такой при шерцу
притулену, скриту
за кождым коліком, за кождым хотаром,
чувам це чаривна водичко швецена
за кождым праніком, за кождым гамбаром.
Бачко, Бачко наша,

моря щезнутого габо позлацена,
зоз кождим швітаньом на моей ши длані
писня виклашена”.

Слово **шерцо** у наведзеним вирикку з писні (Дю. Папгаргая) похасноване у шлідуючым значеню:

- а) як часць цела
- б) як символ любови
- в) як символ живота
- г) як знак одношэння медзі легіньюм и дзівку
- г) як символ даваня креви и гуманітарнай помоцы

Заокруж букуву опрез точнога одвиту.

74. Обрац увагу на значене слова “птицы” у писні “Салаши” М. Рамача.

“Злётли здалёка **птицы** вистати,
крыдла на ровню сциха престарли”.

Сцели ёй постац златы палаты –
сами ше навше до неё загарли”.

Як похоплюеш значене (символику) слова **птицы** у наведзеним вирикку?

- а) як шлебоду
- б) як живот Руснацох на ровніни
- в) як бриг'у о домашньому любімцові
- г) як присельоване Руснацох
- г) як мир

Заокруж букуву опрез точнога одвиту.

75. а) Слова котры розлично глаша, а исте знача то: _____
б) Слова котры розлично глаша, а процівне знача то: _____
в) Слова котры исто глаша, а розличне знача то: _____

76. Зоз виреченьгох випиш слова хторы означаю **синоніми, гомоніми і антоніми**.

- а) Орли високо леца.
- б) Спаднул на жем.
- в) Люби велью бешедовац.
- г) Жем ше обраца коло Слунка.
- г) Погуторел ми о шицким:
- д) Нізко ми шедзиц на тим карсцелю.

синоніми: _____

гомоніми: _____

антоніми: _____

- 77.** Пренайдз персонификацию и поровнане у наведзених стихох у писні “Салаши” М. Рамача.

“Салаши тлею як чарни квети,
и умераю скорей умреца”.

- а) персонификация: _____
б) поровнане: _____

- 78.** Кед афіrmацию (потвердзене) означиме зоз **гей**, а негацию зоз **не**, гу кождому вислову до заградzenia напиш або **гей**, або **не**.

- а) Придзем до вас док ше на верби зродзи грозно. ()
б) Придзем до вас гоч буду шекери падац. ()
в) Йому гуториц то як на гуску води сипац. ()
г) Придзем до вас док одвитуєце же чом чомка не ма уха. ()

- 79.** Подзель виреченя на два групи. Одредз хтори з наведзених **виреченьях афіrmативны (потвердзующи)**, а хтори **негативны (одрекающы)**, так же на линії напишеш числа виреченьях.

1. Складам ше зоз твоім предладаньем.
2. Не надпоминал сом му же треба вжац амрел?!
3. Не дам го нікому.
4. Пойдзем гоч ми родичи не даю.
5. Не дам му гоч ми видзе на верх глави.
6. Дал бим ци свой мобилни лем кед бизме ше шалели.

Афіrmативни виречения: _____

Негативни виречения: _____

- 80.** Дати потвердзующи виречения, а ти их напиш одрекаюцо, так же би тоти виреченя мали исте значене.

Перши приклад ци ришени.

афіrmативно (потвердзуюцо)	негативно (одрекаюцо)
То бул бридки лустер	То не бул красни лустер.
То була худобна жем.	
На пияцу було вельо людзох.	

81. Повяж, т.е. препознай согласносц виразу и його значеня. У ёдней колоні написані вираз, у другой колоні можліве значене. На лінію препиш значене за котре думаш же ше одноши на вираз.

- a) Вон не ма стилу _____
- б) Вон наступел у вельким стилу. _____
- в) Вон пришол у своїм стилу _____
- не зна ше справовац
– барз успишно
– на свой способ

82. Повяж, т.е. препознай согласносц виразу и його значеня. У ёдней колоні написані вираз, у другой колоні можліве значене. На лінію препиш значене за котре думаш же ше одноши на вираз.

- a) Оштри на язику. _____
- б) Оштри як бичак. _____
- в) Наш наставнік пребарз оштри. _____
- строги
– директни и увредзуючи
– способни до роботи

83. Повяж, т.е. препознай согласносц виразу и його значеня. У ёдней колоні написані вираз, у другой колоні можліве значене. На лінію препиш значене за котре думаш же ше одноши на вираз.

- a) Спаднул сом на його обецунки. _____
- б) Мой брат спаднул на испиту. _____
- в) Спадло ми на разум же ме будзеш чекац _____
- здоганул сом ше
– поспрэведал ме
– не положел испит

84. Особны характеристики у приповеданю можу буц

- (шлідуюци слова напиш там дзе припадаю: диягноза, губаба, генция, видзелі, фаул):
- а) териториялни: _____
- б) професионални: _____
- в) генерацийни: _____

85. Особны характеристики у приповеданю можу буц

- (шлідуюци слова напиш там дзе припадаю: надраги, булі, интерпретация, мейл, катона, ещи):
- а) териториялни: _____
- б) професионални: _____
- в) генерацийни: _____

86. Особни характеристики у приповеданю можу буц териториялни, професионални и генерацыйни. Шлідуюци слова разподзель на линії, так же на кожну лінію напишеш по два приклади:

сабол, форхенд, бицигловац ше, требіконіна, мейк-ап, жедляр

а) териториялни: _____

б) професионални: _____

в) генерацыйни: _____

87. Гу кождому з наведзених виразох допиш на лінію по ёдно слово за котре думаш же ше по смыслу або значеню склада зоз тим виразом. Слова за дописоване шлідуюци:

вистатосць, молба, знаходліўосьць, несхопносць.

а) спаднуц з ногох .

б) спаднуц под ноги .

в) спаднуц пред ноги .

г) спаднуц на ноги .

88. Гу кождому числу з наведзених виразох напиш на лінію букву з другого слупчка за котру думаш же ше по смыслу або значеню склада зоз тим виразом.

1. Патри як целе на нову капуру. а) хто ше интересуе – тот и дозна

2. Хто задурка, отвори му ше. б) даремносць даякей роботи

3. Як на гуску води сипац. в) пойсц окончиць роботу и швидко ше

врациц

4. З ёдну ногу там, з ёдну назад. г) не разуми цо ше му гутори

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

89. Гу кождому виразу напиш на лінію букву з понукнутых одвітох за котру думаш же ше по смыслу або значеню склада зоз тим виразом.

1. Хто другому долік копе, сам до нъго спаднє. _____

2. Красне слово и железни дзвери отвера. _____

3. Як пошеёш, так будзеш жац. _____

4. Два раз мерай а треци раз реж. _____

а) Роб осторожно и меркуюцо.

б) З красними словами мож вельо поробиц.

в) Будзеш мац тельо, кельо до роботы труду уложиц.

г) Не роб другому зле, бо ци ше зле враци.

90. У котрим виреченю поведзене же особа не зна плівац? Заокруж букву опрез того виречения.

а) Вона пліва по псовски. в) Вона пліва як шекерка

б) Вона пліва як делфин. г) Вона пліва як початнік.

91. У котрим виреченю поведзене же **особа спомалшена у роботи?** Заокруж букву опрез того виречения.

- а) Швидкі як заяць.
- б) Швидкі як коритнявка.
- в) Швидкі на языку.
- г) Швидкі як авион.

92. У котрим виреченю поведзене же особа твардоглава? Заокруж букву опрез того виречения.

- а) Вона ше трима свойого як пияни за плот.
- б) Вона ше трима свойого як вітор задує.
- в) Вона ше трима свойого як мачка за хвост.
- г) Вона ше трима свойого як ташок на конаре.

93. У сербско-руским словніку найдз толковане значеня слова **скуцати** и препиш тото толковане и напиш на котрим боку у словніку ше тото слово находзи.

скуцати:

94. У сербско-руским словніку найдз толковане значеня слова **мочити** и препиш тото толковане и напиш на котрим боку у словніку ше тото слово находзи.

мочити:

95. У сербско-руским словніку найдз толковане значеня слова **опажати** и препиш тото толковане и напиш на котрим боку у словніку ше тото слово находзи.

опажати:

Кніжковносц

96. Народни приповедки ше дакеди давно видумовало, приповедало, паметало, на нови генераций преношело прето же:

- а) худобни людзе не мали цо робиц та им то було и забавка и вешел€,
- б) богати людзе на таки способ, з приповеданьом, виполњовали час,
- в) на таки способ ше преношело искуство и поуки за живот,
- г) на таки способ худоба могла без страху вишмейовац богачох,
- г) на таки способ поединци доказовали свойо способносци.

Заокруж букву опрез точного одвиту.

97. Дати два ви rivki. Єден зоз народней приповедки, а єден зоз уметнїцкей. По чим заключуеш же котри ви rivok припада народней творчосци? Подцагнї виречен€ по котрим ши заключел же припада народней творчосци.

Длugo ше приповедало о крилатицох. Зявели ше автомобили. Отворени. З войском. У нїх официре. Ми дзэци кед чуєме гурчане авта, бежиме на главну улїцу кадзи преходза. Чудуєме ше же як може коч исц без коньох. Ище лем рок скорей ше у валал€ не шмелю тлачиц жито зоз парну машину. Лем на польох, або на одредзених гумнох. За нас дзэци и парна машина була – чудо. Але, на тото зме привикли. Машину пара гонела, топело ше до ней. До авта ше не топи и не ма комин, а идзе швидко. И людзе у авту шедза. Конї ше плаша. Гуски по драже сцекаю. Чудо!

Рушел раз єден легінь гледац щесце. У драже стретол так и єдного старика. Понеже ше упазнали, зложели ше же ведно предлужа драгу.

Кед пришли пред єден брег, гвари легінь старикуви: „Не вжал биш ме на грингі?“. Старик ше барз зачудовал та гвари легіньови: „Патъ ти ше його – ша ти дурак! Як то може же би я таки стари ношел тебе на хрибце, а ти таки млади?“

98. Дати два ви rivki з различних приповедкох. Котра ше чловекова дїялносц зявює у обидвох ви rivkoх?

Могло ми буц коло пейц роки кед ми баба под конком, вл€це кед ше на небе зявел полни мешац, з нацагнуту руку и випросценим указуюцім пальцом, з прешвечлївим melodичним и милим гласом нераз горорела: “Видзиш, душо моя, там горе на мешачку Давид грае на гушлї”. И мне ше теди привидзовало же и чуем Давидову музыку.

До Шиду ше врацел тих дньох єден наш Руснак, по американски облечени, з пипку у устох. И нешка ми пред очми лавочка пред єдну од хижох, а на лавочки вон. Шедзи таки одкармени, кури на пипку, а сущеди и познати застайкую и намагаю ше започац бешеду, але з чловеком котри бул гет за морйом то не так легко контакт навязац. Же би медзи людзми мал цо векши угляд, вон нароком охабя отворени облак док му нука грае грамофон. Грамофон то у нашим краю ище “чудо”, то “нечиста сила” о хторей ей власнїк нїч не приповеда.

У обидвох ви rivkoх зявює ше:

99. Зоз лівого боку наведзени три кніжковни роди. Зоз правого боку наведзени шейсць общи прикмети кніжковней уметносци. На линию при кніжковним роду напиш тоти букви котри опрез общих прикметох харктеристичных за одредзени род.

1. лирика: _____	a) суб'ективносц
2. епика: _____	б) зражене
3. драма: _____	в) приповедане
	г) дія
	г) непостредносц
	д) об'ективносц

100. На линию за кождым виривком напиш котрому кніжковному роду припада.

A

Слунко горе, витрик шуши, житко ше коліше,
А шкорванчок з нього вилет и леци віше више.
На початку уж зашпивал гласом як до меда:
Раз жалошне, раз весело – описац ше не да

B

„Од владики и главарох шицких
Селим-паша одвит най тот чита:
Тварди орех, тата чудна овоц –
нє розкушиш, а поламеш зуби!
Вино уж нє по тим як цо було,
швет не таки як цо сце думали;
дац Европу заставоношцови –
грих би було таке и подумац!

B

На ровні шицко єдно чи трава, квет, стебло, конь чи чловек, турня, єднак ши обколешени з отворенима горизонтами, єднак ци жимно од ей широчави, або цепло на ей длані. И ніхто и ніч окрем нєба на це не стреже.
На ровні шицки боки швета до гузла звязани, а гузел у твоїх очох.

101. На линию при кождым виривку напиш котрому кніжковному роду припада

A

Спреведаю людзе цо гуторя
же ше може злекнуц лев од миши.
Поце до мне, под мой шатор вельки,
ти, владико, и сердаре главни,
лем упишем вас до царских кніжкох
и дарунки шицким вам подзелім,
та вец жийце як цо сце и жили.

Б

Вежн€ ше фалат н€ба,
поля под житом з дзепо€дним пипиньом або некошени д€п
и з оштрым ока реже єден фалат.
Руби ше зоз сцерпеньем любоморнога джобнуца игли.
У игли найфинша цверна од слунка або дижджу.

В

Розповедз нам казку о часу, претолкуй, чом днї преходза, як вдереня шерца и чом
страшне то усвидомиц себе преходлівосц шицкого.
О красшай прешлосци приповедай: кед ище не били громи до твоей високей чулки,
кед бурї не таргали твойо кридла, и кед феї-вили танцовали у полноцных годзинох.

102. Пречитай стихи:

кед би блата н€ було,
як бизме спознали красу бисера,
його вигляд, чистоту, любов през нашу свидомосц и цело

ал€ блато ше ширі, рошн€ як цесто
до хторого сам бог руцел квас

шири ше блато, квитн€, дави пажици и л€си
и чорти у його утроби танцую, славя цара гаврана,
родзен€ жими

(В. Гарянски)

За туту писню характеристичне:

- а) шл€бодна форма
- б) єднаке число складох
- в) правилна женска рима
- г) строфа як ношитель ритма
- г') правилне зменьован€ акцента

Заокруж букву опрез точного одвиту.

103. Римован€ складох на концу стиху може буц розличне. У котри двух стихох (перши, други, треци, штварти) препознаваш женску риму?

За шпиваньем заш шкорванка препилка ше глаши,
В зарн€ кучи тайн€ скрита, бо ше людзох плаши.
Путьпурутька, путьпурутька глас прериваюци,
А гук ёй ше польом лее вше одглашуюци.

Одвит: Женску риму маю _____ стихи.

104. Обрац увагу на римоване:

Смутку нашому нє хиби причина:
 не виприповедана нам приповедка родзеня до конца,
 торжествена застава карпатска ше штрамба од хаснованя
 и випинаня,
 старе€ и блядн€, розшива ше и паре.

- а) Котри стихи римовани? Напиш зоз числом: _____
 б) Як ше наволує така рима? Наволує ше: _____

105. Пречитай шлідуючи вириков.

“Миклошевци, сримски валал, змесцени на ровнї котру ту и там пререзую улегнуца зоз жридлами чистей, питкей води. Тоти улегнуца пре тирваце присуство води, богати зоз мочарніма рошлінамі и животинським шветом. Над, шаш, дикинь, бодов квет и други мочарни рошліни, добра зашита дзивим качком, фазаном, чиряком, лебедом, а вельочислени, зоз воду напавани верби, їх велічезни коруни, мале царство рижнородного лётацого швета.” (Штефан Гудак)

Найрозвитша форма уметніцкого висловійованя у наведзеным тексту то:

- 1. монолог,
- 2. диялог,
- 3. нарация (приповедан€)
- 4. дескрипция (описован€)

Заокруж число опрез точного одвиту.

106. Як ше наволує шлідуючи опис?

И його дзивка Агафія удала ше на ньго, та у Керестуре гуторели же випатра як желена салфа. (Теды у Керестуре іще добре паметали красни салфово древа зос Горніці).

Красна була дзивка Агафія, очі ёй ше бліщели як гвізды на цемним небе, оберва як да су зос угльом поцагнути, а твар як била ружа котрой ше лісточка на червено конча.

Красна була и мудра осетена, до швета – але щесца нє мала.

Опис подоби наволуєме: _____

107. Як ше наволує шлідуючи способ висловійованя?

На незвичайносц, уж даскелью днї, нє застановівал сущедских легінъчкох або непознатых одроснутых преходзацих питац цигар, дакеди просто опитац ше: „Кельо тераз годзін?“

Даскелью днї уж не зявіовал ше.

Кажды раз кед ше застановел зоз здирвету канту, на угле, на драги гу пумпи, Петро го могол видзиц на сред драги же з гевтима нї дзецми нї людзмі бави якешік бависко. Кажды з нїх з половку цегли цілює єдну цалу на трицец-штерацец крохаї од смуги, пре котру ше цалком озбильно вадзи же чи „преступ“ чи нє. У Петровим чаше ше на таким дачим час нє трацело.

(Лю. Сопка)

Таки способ висловійованя наволує ше _____

108. Препознай стилске висловне средство у наглашенней часци шлідуюцаго виречения:

“По ровним як длань ярашу котрому очи не могли влапиць

конец, розлял ше пах желеней трави.”

Похасноване стилске средство то: _____.

109. Препознай стилске висловне средство:

*А нараз капура свойо крыдла роширела
И зоз двора им на драгу драгу отворела,*

Похасноване стилске средство то: _____.

110. Препознай стилске висловне средство (стилску фигуру) у трэцім стиху:

За шпіваньом заш шкорванка препилка іш глаши,

В зарні кучы тайні скрыта, бо іш людзох плаши.

Путьпурутка, путьпурутка глас прерываюци,

А гук ей іш польом лес віше одглашуюци.

Похасноване стилске средство то: _____.

111. “кед би блата не було,

як бізме спознали красу бісеру,

його вигляд, чистоту, любов през нашу свідомосць и цело”

(В. Гарянски, *Бісер и блато*)

Под бісером и блатом подрозумюєме:

- а) розлику яри и ёшені,
- б) розлику медзи приемным и неприемным,
- в) розлику медзи тунім и драгим,
- г) розлику медзи добрым и недобрим

Заокруж бікту опрез точнага одвиту.

112. Цо любов у тей писні?

И ніхто у баюсох не мал таку густу писню як тот народ
гарештански и першомайски, народ котры не церпи окови,
тота Войводина ашовох, бичакох, молітвох и карох,
полнажажди и спреводзки, борби и зрады и любови.

Любім ю бо зме шицкі як тата ровніна обычни и широки,
бо зме и велькі и прекляти як тоти буйны желені трави
и мільёны дурністі гвіздові птицы златноокі
вічно буду пірхац понад нашо вистати глави.

(М. Антич)

Любов у тей писні то:

- а) стилска фигура
- б) мотыв
- в) метафора
- г) фабула

Заокруж бікту опрез точнага одвиту

113. Одредз рочну часц збуваня у шлідуюцім ви rivку.

Кед же ше, на чарним фиякеры, привежем
(єднога, поведзме, горуцаго пополадня),
пререзуюци габи горучави и ослухуюци
пукане жита цо зрее,
перше ме, зоз двох местах на прагу старого мліна,
збача тлусты млінар и його стари кандуры,
котры будзе, як и вше, леніво живкац и кліпкац
з дримуціма очми.

Поета ше враца до завічаю кед:

- а) яр б) лето в) ёшень г) жима

Заокруж букву опрез точнага одвиту.

114. Гаврийл Костельник 1904. року, о своім трошку, у Жовкви, обявел кніжочку за котру сам гварел же є “идилски венец”. Тоты 680 штернац складово стихи позберани до 170 строфах, обединены до 5 шпиваньох - то перша авторска кніжка на рускім языку.

Наведз наслов тей кніжки: _____

115. До заградзеня опрез наслова кніжковнаго діла напиш число котре при мену його автора.

() З мойого валала	1. Михал Ковач
() Ораче	2. Митро Надъ
() Ту, такой при шерцу	3. Юлиян Тамаш
() Михалово лето	4. Дюра Папгаргай
() Паразиты	5. Гаврийл Костельник
	6. Михал Рамач
	7. Мирослав Стрибер

СТРЕДНІЙ УРОВЕНЬ

Схопнوسць читання и разуменне пречитаного

116. Зоз шлідуючого тексту препиш часцы виречения котры характеристичны за поволанку, технічны опис, рекламну поруку.

Поволуеме вас же бісце каждого першого пондзелку у мешацу присутствовали промоції новей генерації миксерох за правене соку зоз швижей овоци и желеняви. Миксер котри будзе указаны ма електрични мотор од 500 вати. Купце наш миксер з котрим пременіще свойо костиране и ушпоруєце пенежы.

а) Поволанки припада: _____

б) Технічному опису припада: _____

в) Рекламней поруки припада: _____

117. Зоз шлідуючого тексту препиш по ёдно виречене котре характеристичне за поволанку, технічны опис, рекламну поруку.

Помада проців ранцох на твари, за несцерпених!

Природна помада поможе же би ваша скора ознова була мегка, зацагнута, ніжна, а ёй благотворне дійство замеркуєце уж о даскелью дні хаснованя. Наменена є и женом и хлопом и подеднак є ділотворна за обидва полі. Помада проців ранцох составлена зоз активных субстанцох як цо – алое вера, колаген, алантойн, токоферол и етеричних олеїох. Помада дійствує глібински и враца скори красши и младши випатрунок.

Порядне хасноване тей помади змоцні вашу опущену скору вашого ліца и шиї, а ранци ше подполно страца.

а) Поволанки припада:

б) Технічному опису припада:

в) Рекламней поруки припада:

118. Зоз шлідуючого тексту препиш по ёдно виречене котре характеристичне за поволанку, технічны опис, рекламну поруку.

Постаныце наш сотрудник и збогацце зміст нового виданя “Квеце у обисцу”.

Нашо и вашо новини обявлюю на 48 боках друкарскаго майсторства колор фотографії високай резолюції на цалым боку. Кажды бок ма формат а/4. Вецей файты квеца сливковани у розвою – од пупча по цалком формовани квет. Дзекуюци нашему часопису постанеце познаватель найкрасшаго квеца.

а) Поволанки припада:

б) Технічному опису припада:

в) Рекламней поруки припада:

119. На линию за кождим пасусом напиш же котрому стилу припада.

а) Цінка припада фамилії дробних лесових птицох шпивачкох. Карми ше зоз
інсектами. Од горе є жовто-желена, часці глави, шия і єдна линія прейг бруха ей
чарни. Добри є лєтач, з розпоном кридлох коло 12 цм, витримує нізки континентални
температури и не селі ще. -----

б) Цінка малючка як тащок, прекрита зоз жовкастим пирійом як гадвабним плащом.
Коло шиї и по ногох є чарна, як кед би мала елегантну, чарну з лєгка преруцену
хусточку. -----

в) Янко Янкович ше обрацел тей станіци поліції з прияву же му непозната особа
украдла птицу цінку жовто желеней фарби, з єдну чарну линію прейг глави, шиї
и бруха. Иста украдзена стреду, 6. фебруара чечущого року, у ранших годзинох.
Вигледоване у цеку. -----

120. На линию за кождим пасусом напиш же котрому стилу припада.

а) Описане (дескрипция) то представяне физичней стварносци – людзох, живих
еествох, предметох, преділох, зявеньох або стану котри мож дожиц зоз чулами. Ціль
описованя то витворене живописней, упечатлівей слики. -----

б) Слунково зарі ще муряли у іскровитим желенідлу младого жита, а гушлі цвергкох
претворели ще до урнебесного и торжественого дзвоненя на славу слунка, ярнього
рана и бистрей роси. -----

в) Школяр у цеку 45 минутах, кельо тирвал час за писане, описовал физични
випатрунок предметох котри нашол у своєй лавки у класи. Школярови були дати
папер и клайбас же би могол записац кед ще ище дачого здогаднє. Наставнік бул
присутни у класи под час писаня вияви о инциденту. -----

121. Пречитай текст и обрац увагу на подцагнути часци текста. На основи котрих подцагнутих
часцох заключуеш же тот текст тримаме за написани з уметніцким стилом:

Дриме цихи єшеньськи вечар намочени з дробними капками дижджу, облапени до
ценкого пасма молги и цмоти. На уліцох лампи погашени, у обисцох цмota, сциснута
до кождого куцика. Лем ту и там, през ролетни на облакох, мож обачиц запалену
швичку, або витрионову лампу. Дриму нізки хижи на Гушим пияцу, краю у валале
котри ма тото мено, а медзи німа и хижочка анді Штефаниї.

(С. Макаї)

Заокруж букву опрез подцагнuteй синтагми котра нас упутюе на заключене же то текст написани з уметніцким стилом.

- а) Дриме цихи ёшеньски вечар
- б) На уліцох лампи погашени
- в) у обисцох цмota
- г) хижочка анді Штефаний

122. Одредз рядошлід поняцох на тексту ўдного романа. Препиш поняца по правилним рядошліду.

автор, пролог, цитат, епилог, наслов, фуснота

123. Одредз же на основі котрого критериюму направени шлідуюци змист Читанки за 6. класу?

ЗМИСТ

ОЧЕКОВАНЯ

Мирон Колошняй, *Вербово пруце*, бок 26

Штефан Гудак, *Голуби*, бок 28

Владимир Кошиш, *Облаки майстра Василя*, бок 32

Михал Ковач, *Бишалма*, бок 38

Меша Селимович, *Дерегляр*, бок 40

ЦО ПАМЕТАМ О СЕБЕ

Михал Ковач, *Хованец*, бок 48

Андри Гуздер Билянски, *Давид*, бок 50

Ирина Гарди Ковачевич, *Любиме любени*, бок 51

Штефан Гудак, *Перии крочай*, бок 53

Бранко Радичевич, *Школярски розход*, бок 57

Змист направени на основи:

- а) азбучнога шора менох авторох
- б) абецеднога шора презвискох авторох
- в) длужини текста у читанки
- г) тематичнай блізкосці текстох
- г) правилнога зменьованя поэзii и прози

124. Чому служи змист у кнiжки, на прикладу датого шлідуюцого змисту?

ЗМИСТ

ОЧЕКОВАНЯ

Мирон Колошняй, *Вербово пруце*, бок 26

Штефан Гудак, *Голуби*, бок 28

Владимир Кошиш, *Облаки майстра Василя*, бок 32

Михал Ковач, *Бишалма*, бок 38

Меша Селимович, *Дерегляр*, бок 40

ЦО ПАМЕТАМ О СЕБЕ

Михал Ковач, *Хованеци, бок 48*

Андри Гуздер Билянски, *Давид, бок 50*

Ирина Гарди Ковачевич, *Любиме любени, бок 51*

Штефан Гудак, *Перши крочай, бок 53*

Бранко Радичевич, *Школярски розход, бок 57*

Заокруж букву опрез вислову котри найточнейше дефинує змист кніжки:

- а) то индекс авторох у кніжки и їх места у цалосци кніжки
- б) то индекс авторох и їх творох
- в) то рядошлід по бокох
- г) то прегляд заступеніх авторох
- г) то прегляд заступеніх авторох и числа бокох

125. Зоз трох кратких текстох одредз же котра информация точна и заокруж букву опрез ней.

Цинка припада фамилиї дробних лесовых птицох шпивачкох. Карми ше зоз инсектами. Од горе є жовто-желена, часц глави, шия и ёдна линия прейг бруха єй чарни. Добри є летач, з розпоном кридлох коло 12 см, витримує низки континентални температури и не селі ше.

Цинка малючка як ташок, прекрита зоз жовкастим пирійом як гадвабним плащом. Коло шиї и по ногох є чарна, як кед би мала елегантну, чарну з легка преруцену хусточку.

Янко Янкович ше обрацел тей станіци поліциї з прияву же му непозната особа украдла птицу цинку жовто-желеней фарби, з ёдну чарну линию прейг глави, шиї и бруха. Иста украдзена стреду, 6. фебруара чечуцкого року, у ранших годзинох. Вигледоване у цеку.

- а) цинка припада фамилиї котра ше о ней стара
- б) цинка ма пире зоз гадвабу
- в) цинка шпива кед ше селі
- г) цинка ма чарни ноги
- г) цинки ше вжиме вяже хусточку коло шиї

126. Зоз трох кратких пасусох одредз же котра информация точна и заокруж букву опрез ней.

Пречитай информацию и виведз заключене яке ше очекуе на концу:

У организації Покраїнського секретаріяту за енергетику презентувани Геотермальни атлас Войводини. У виробку Атласу участвовали Рударски факультет, Геологийни институт и Нафтна индустрия.

Атлас ма у себе графични приказ и опис потерашніх спознаньох о жемовей скори на подручу Войводини. Атлас ма у себе рисунок за 78 вартаніни до глубини два тисячи метери и описує їх характеристики як цо температура и салинитет води. Шейсц вартаніни приватна власносц. Тиж, лем осем у експлоатації, док ше други не хасную. Вербас на тим атласу зазначени зоз двома вартанінами.

За експлоатацію тих двох вартанінох у Вербаше потребне ришиц право власносци над жему. Аж потим годно ще приступиц їх хаснованю.

Питанє:

Гу котрой групи вартанінох припадаю вартаніни у Вербаше?

- а) Гу групи котру пренашла Нафтна індустрія
- б) Гу групи осем
- в) Гу групи шейсц
- г) Гу групи котрой нєт на Атласу

127. Зоз пейцох виреченьох одредз же котра інформація точна и точно написана. Заокруж букву опрез тей інформації.

- а) Криви сом же сом тримал деску до крива.
- б) Виновати сом же сом тримал деску до крива.
- в) Криви сом же сом не тримал деску до проста.
- г) Крива деска стала до крива та тераз я криви.
- д) Виновата деска же сом стал до крива.

Писане висловійованє

128. Дата новинска вистка. Котри елемент ей недостава же би вистка була подполня?

Петро Павлович, син Янков и унук Ферков, путовал вчера пред самим вечером, уж скоро по ноци и великом дижджу.

129. Дата новинска вистка. Котри елемент ей недостава же би вистка була подполня?

Ксения, моя найлепша товаришка, ходзи кажди дзень.

130. Котри то елементы треба же би мала подполня новинарска вистка?

Напиш их.

131. Найдз у тексту и препиш туту часц у котрой ше конікови приписую позитивни прикмети.

Дараз по линийох и депох, конік шлепи на ёдно око, вецей зоз копитом як зоз тим оком, драгу, шарпаюци ше, гледал, щешліви кед газда, шедзаци у кочу, заспал. Батог би теди на покровцу скоравеним безживотно лежал.

А син, пан почитовани, коніка власнога, шлепога на ёдно око, нє ма.

Власни конік, мудри гоч и шлепи на ёдно око, богатство непреповедзене. Кед нє пре инше, а воно же ше и ты маш на кого вилярмац, маш кого повицинац, полін зоз шерца на хрибет чийшик пренесц, а и миле, цеплючке слово повесц и порадзиц ше. Правда, нє озве ше вон, нє пове вон слово жадне, але слуха, и розуми. Шицко розуми, будзе же ше прето и нє оздзива, нє бешедуе. Бидло! Бидло!

Власни конік, несигурни до виду, котри прейг штранджгох гони длугоки и дні безкрайни вицагнул, розвил у себе чувство якешик, котре му як компас напрям на крижних драгох указовало. Най би го сам господь бог знал як, але указовало. Зоз копитом потапкал, даскелью раз форкнул, попатрел зоз тим ёдним оком на газду пиянага у кочу, котри храпел як кед би лежал под власним комарніком, и рушел. Пред капуру прицагнул коч – газду у нім.

132. З домеркованим читаньем и обрацаньем уваги на деталі, одредз три елементы:

– часц рока, часц дня, место подїї

Уж вечер святы

Златы

Приноши швету сон.

Цихота вшадзи

Тадзи;

Чуц лем вечерши дзвон...

Док ше гню класки

Ласки,

Маха зоз косу хлоп, -

З шерпом, зморена

Жена

Наклада злати сноп...

А у тим вшадзи
Тадзи
Престава мили дзвон,
И вечар святы
Златы
Приноши швету сон...
(Гаврий Надь)

Часц рока: _____
Часц дня: _____
Место подїї: _____

133. З домеркованим читаньем и обращаньем уваги на деталі, одредз ёден элемент самохрани нашого розуму. Як звичайно наволуєме тот элемент самохрани?

Писателі ше часто у кніжковых ділох врацаю до дзецинства аж и теды кед то зоз самого тексту не видно. Дзецинство то за вельке число людзох гевто прибежиско до котрого ше людзе врацаю на простор сигурносци, врацаю ше до часу разтерхованого од бригох и чежкосцох одроснутых. Чловеков разум ма ёдну барз хасновиту прикмету: зна забуц неприемносци. То файта самохрани нашого розуму, а як пошлідок тога ми ше углавним здогадуєме приемных хвилькох зоз прешлосци. Понеже неприемносц а окреме боль не мож ознова врациц зоз прешлосци до терашньосци – то вец спричинює же одроснути людзе забуваю неприемносци, а здогадую свойого дзецинства як углавним красшай часци жывота.

Як звичайно наволуєме тот элемент самохрани? Напиш.

То: _____

134. Напиш резиме шлідуюцаго тексту так же у нім пренайдзеш найважнейши идеї и запишеш их як резиме у 3-5 виреченью.

У цеку векшай часци своеі истории Римяне – верели ви або не – мали лем 18, и зоз словами, лем осемнац, розлични власни мена. Аж и з тих 18 не хасновали шицкі та у масовнейшим хаснованю були лем ёденац: Аул, Децим, Гай, Гней, Луцие, Марко, Публие, Квінт, Секст, Тибerie и Тит. Преостали седем власни мена – Апие, Кесон, Мамерк, Маніе, Нумерие, Сервие, Спуріе – доставали лем члени поєдиных аристократских фамилийох. Други мена не були. Даёдни котры ше находза по легендох, з часом ше страцели.

А жени? – опитаце ше. Шицкі винешени приклады одноша ше на хлопох, але озда и жени мушели мац власни мена! Одвит и у тим случаю невироятни, з нашого и нешкайшаго становиска, але з рымскага – жени мена не мали! У Старым Риму ровноправносци полох не було, жена була власніцтво оца док ше не одала а вец була власніцтво мужа, та ше раховало же ей власне мене ані не потребне. Наместо власнаго мена, жена мала лем прозвиско свойого роду а у формі женскаго. Та так “Ливия” ше волали жени з роду Ливиевцох, “Корнелия” шицкі жени з роду Корнелиевцох итд.

(Іван Клайн, Цікавы мена

- 135.** Напиш резиме шлідуюцого тексту так же у нім пренайдзеш найважнейши ідеї і запишеш их як резиме у 3-5 виреченьох.

Пумпа одшкрапала зоз старосцу. Гевта цо ю Брежане поставели на свой угел, нёдалеко ад мосцика, место сохи и так заткали студню до котрой ше, слава богу, нападали безчислени мачки, та их вец з кривима видлами мушели вицаговац. Драпаново, бо найбліжай бивали (а неупозната лёгко могли подумац же студня праве лем іх).

Дзецыска ше, гоч чийо, знали вигарнуц коло студні, покля ище отворена була, та плювали до ней и чекали же би ше зоз цмоти учбу слабучке вдерене по скрытей води.

Знало ше дакеди же то найлепша вода надалеко. Студня на брегу, та вода жимна, понука и кед чловек нё жадни до ней, у древеним кабле, зачириц уста, и нос и цалу твар. Приходзели людзе зоз шыцких бокох на воду, голем за пице кед нё и за статок.

Вистато и лем даскелью раз одшкрапала зоз старосцу пумпа; праве телью же би вода завжала пол канти, а можебуц ані телью, зоз свім зогнутым целом.

Од теди, як ю з бетонску плочу привалели, правда же мачки нё падаю, але вода наисце ніяка. Лем же то нікого нё знємірюе: людзе як кед би престали пиц воду. Не приходза вецей...

(Л. Сопка)

- 136.** Напиш резиме шлідуюцого тексту так же у нім пренайдзеш найважнейши ідеї і запишеш их як резиме у 3-5 виреченьох.

На гевтим боку Дюрдьова, по драги цо водзела до виніцох, а котрой вецей нёт, дзе нёшка валалске шмециско, на брешцку котри здабал на вельку гарсц жовтей гліні руценей спрам нёба, видрижнююци ше валалу гербно стирчал витерняк Иштвана Майора. Опрез витерняка, у доліни котра мала мено “Ямурача”, цали рок, непрерывно кед то хвиля дошлебодзела, віше дахто копал гліну и правел вальки.

Мнё ше часто видзело, можебуц и прето же дзири опрез витерняка віше були глібши, же витерняк зоз своіма велькімі кридлами бул на тим брешцку, под час швітаня або змерканя, на поладньовей лётнай горучаві, на ёшеньскей молгі, а окреме кед дули моцны вітри, праве як кед би ані нё стал на верх брешцка, але віше кущик над нім, як кед би ше рихтал непрерывно, ўдного дня при моцним вітру, замахнуц моцно з кридлами и одлециц гет до нёба.

Резиме: _____

- 137.** На линійох правилно напиш з **пісаніма буквами** шлідуюце віречене:
аматерски драмски театр дядя дава претставу ровняцкі соблазні у новім орахове.

138. Дате виречене у котри шицки слова написаны злято. На линийох правилно препиш з **писанима буквами** шлідуюце виречене:

Нічметакненесподзивалояккедсушеднедалнікомувисцзхижи.

139. У шлідуюцим виречению направени три гришки у писаню. На линийох правилно напиш з **писанима буквами** шлідуюце виречене:

Орехи були таки кошчаки же зме их зчикали з клісчами.

140. Мегки знак ше нігда не пише на початку слова прето же:

- а) У руским язику нет власни мена котри починаю з мегким знаком.
- б) Мегки знак не ма гласовну вредносц та го не мож пречитац.
- в) Прето же ма гласовну вредносц гоч котрого вокала.
- г) Кажде полнозначне слово почина з консонантном.
- г) На мегким знаку наглашка, а наглашка нігда не на першим складу.

Граматика, правопис, лексика, народни и кніжковни язик

141. Знаме за вецей пременки консонантох. На линii за кождим словам напиш назву пременки котра окончена.

- а) чловек – чловече _____
- б) плакац – плачем _____
- г) бог – боже _____
- д) писац – пишем _____

142. О хторей з наведзених **гласовных пременкох** ше роби у шлiдуюючих словох? Заокруж букву опрез точного одвиту.

Ножка, бабка, ложка, рибка, дражка, мегки, разтресц.

- а) виєдначоване консонантох по дзвонкосци
- б) випадни вокали
- в) палатализация
- г) ютоване

143. О хторей з наведзених **гласовных пременкох** ше роби у шлiдуюючих словох? Заокруж букву опрез точного одвиту.

Розпоредзиц, подписовац, одпутовац, обкеровац, надкричац.

- а) палатализация
- б) ютоване
- в) виєдначоване кононантох по дзвонкосци
- г) випадни вокали

144. Задумай же жадаш повесц же видзиш групу товаришох котри копаю до лабди. Зоз котрим виреченьем то правилно написане?

- а) Видзим их и видзим же копаю до їх лабди.
- б) Видзим їх и видзим же копаю до їх лабди.
- в) Видзим их и видзим же копаю до их лабди.
- г) Видзим їх и видзим же копаю до их лабди.

Заокруж букву опрез точного одвиту.

145. У руским язiku ше вигваряне и писане:

- а) више складаю пре правило “пиш як бешедуеш и читай як написане”,
- б) више складаю пре правило “єдна буква єден глас”;
- в) нiгда не складаю прето же бешеда то єдно, а писане то цалком друге зявене,
- г) у даедних случаёох ше складаю у даедних ше не складаю.

Заокруж букву опрез точного одвиту.

146. У лівым слупчку дати слова так, як ше вигваряю и як их чуеме. Ти до правого слупчка напиш як ше правилно пишу.

Вигваря ше:

кнішка

Пише ше:

роспорядок

фчас

лошка

кратки

потпис

Влатко

мехки

Така гласовна пременка ше вола

_____.

147. Заокруж букву опрез точного твердзеня.

- а) мегки знак ше пише на початку слова
- б) мегки знак ше нє пише на концу слова;
- в) мегки знак нє ма гласовну вредносц;
- г) мегки знак ше нє учишлює гу другим буквом у азбуки.

148. У руским языку маме:

- а) два вокали и то: -----
- б) три вокали и то: -----
- в) штири вокали и то: -----
- г) пейц вокали и то: -----
- д) шейсц вокали и то: -----

Заокруж букву опрез точного одвиту и напиш вокали на линию.

149. Одредз файту каждого слова у шлідуюцім виреченю.

“Два вельки рики мирно чечу коло того городу.”

- а) два ----- б) вельки ----- в) рики -----
- г) мирно ----- г) чечу ----- д) коло -----
- ж) того ----- з) городу -----

150. Одредз файту каждого слова у шлідуюцім виреченю.

“Стари облак ше нерухомо припатрал на два дзивчатка и видзел ўх души.”

- а) Стари ----- б) облак ----- в) ше -----
- г) нерухомо ----- г) припатрал ----- д) на -----
- е) два ----- е) дзивчатка ----- ж) и -----
- з) видзел ----- и) ўх ----- і) души -----

151. Зоз шлідуюцого виречения випиш лем непременліви слова.

“Кед бисце лем знали як вон потераз ишол през тот свой живот од родзеня!”

Непременліви слова: _____

152. Шлідуюци слова маю істи корень. На лінії напиш файту словох котрэй кажде слово припада.

а) лічиць _____

б) лікар _____

в) лічене _____

г) ліковити _____

153. Напиш прикметніки виведзены зоз шлідуючых меновнікох:

а) Милош _____ б) Новы Сад _____

в) Любіца _____ г) людзе _____

154. Число опрез слова напиш на лінію хтора означае файту твореня тога слова.

1. домик

2. переход

3. непослушносц

4. вимуровані

Слова виведзены зоз:

а) префиксом _____

б) суфиксом _____

в) префиксом и суфиксом _____

155. У слове подшніжнікі напиш тото що ше гледа:

а) префикс _____

б) корень _____

в) суфикс _____

г) основа _____

г) закончене _____

156. Значене слова меня ше зоз пременку:

а) префіксу

б) припадка

в) числа

г) злучніка опрез слова

Заокруж букву опрез точного одвиту

157. Додаток у преширеним виреченю напиш як зависне виречене у зложеним:

а) Любим читац кніжки на шедзацо.

б) Любим читац кніжки у шлебодним чаше.

158. Додаток у преширеним виреченю напиш як **зависне виречене у зложеним**:

а) Сцигли нам наручени кніжки.

б) Сцигло ми длугочекане писмо.

159. Додаток у преширеним виреченю напиш як зависне виречене у зложеним:

а) Несподзивано ше застановел пред дзешецрочным дзивчецом.

б) Барз чувам пожичени ствари.

160. Розликуй додаток у преширеним виреченю од зависнога виречения у зложеним. Дати два виречения. На линию за кождым напиш як наволуєме додаток у ёдним, або зависне виречене у другим.

а) Кед ше змерка, дзивче ше бере до газдинї. _____

б) Пред змерком дзивче ше бере до газдинї. _____

161. Дати два виречения. Додаток у ёдним претворени до зависнога виречения у другим. На линию за преширеним виреченьем напиш як ше наволує додаток. На линию за зложеним напиш як ше наволує зависне виречене.

а) На сухим конаре ше колісали даскельо жовти лісца. _____

б) На конаре цо ше уж осушел, колісали ше даскельо жовти лісца. _____

162. У шлідуючих двох прикладох одредз зависне виречене и подцагні го.

а) На авту пукла гума, та злецел до ярку.

б) Авто злецел до ярку, бо му пукла гума.

163. У шлідуючих двох прикладох **одредз зависне виречене и подцагні го.**

а) Кед сом ше врацала дому, припатрала сом ше на леси коло драги.

б) Не залівали квеце, та спрело.

164. У шлідуючих двох прикладох одредз зависне виречене и подцагні го.

а) Над не зламе ніяки витор, бо ше згина гоч на хтори бок.

б) Дзе ше велью приповеда, мало ше роби.

165. У шлідуючих двох прикладох одредз зависне виречене и подцагні го.

- Кед сом ше врацала дому, припатрала сом ше на лесі коло драги.
- Древо спадне тамаль кадзи є нагнуте.

166. У шлідуючим виречению **одредз** **припадок** и **значене** **припадка** за наглашени вираз у виречению.

- Шедзи голуб на високей вербіни.

Припадок: _____

Значене: _____

167. У шлідуючим виречению **одредз** **припадок** и **значене** **припадка** за наглашени вираз у виречению.

- Шмати нашого хлапца були брудни.

Припадок: _____

Значене: _____

168. У шлідуючим виречению **одредз** **припадок** и **значене** **припадка** за наглашени вираз у виречению.

- Хлапец бежал тут побрежю.

Припадок: _____

Значене: _____

169. Шлідуючи дієслова препиш на линию до ґрупи котрэй припадаю.

– **квитнуць, спаць, копаць, ораць, гніць** –

- дієслова цо означаю роботу _____
- дієслова цо означаю стан _____
- дієслова цо означаю слuchоване: _____

170. Шлідуючи дієслова препиш на линию до ґрупи котрэй припадаю.

– **райбаць, пахнуць, лежаць, роснуць, варыць, биліць** –

- дієслова цо означаю роботу: _____
- дієслова цо означаю стан: _____
- дієслова цо означаю слuchоване: _____

171. Шлідуючи дієслова препиш на линию до ґрупи котрэй припадаю.

– **читаць, гирмиць, кучаць, пораїць, бліскаць, дримаць, шедзиць**

- дієслова цо означаю роботу _____
- дієслова цо означаю стан: _____
- дієслова цо означаю слuchоване: _____

172. На линию напиш котрэй категоріі словох припада (колоквиялни слова, фахово, териториялни) подцагнute слово:

ище, есци, щене _____

хората, история хороти, анамнеза _____

наисце, насправди, бизовно, баяко _____

173. На линию напиш котрэй категоріі словох припада (**колоквиялни** слова, **фахово**, **териториялни**) подцагнute слово:

бешедовали, гуторели, бешедовалі _____

рецепт, реце, состойки _____

анемия, малокревносц, слабосц _____

174. На линию напиш котрэй категоріі словох припада (колоквиялни слова, фахово, териториялни) подцагнute слово:

людски, гумани, чловечески _____

красни, фини, шумни _____

посцилка, посцелка, посцель _____

175. На линию напиш же котрэй категоріі припада подцагнute слово (аргайчны слова, пожичени слова):

станіца, гэнция, аеродром _____

файта, категория _____

176. На линию напиш же котрэй категоріі припада подцагнute слово (аргайчны слова, пожичени слова):

літера, буква, слово _____

розгварка, інтервю _____

177. На линию напиш же котрэй категоріі припада подцагнute слово (архаічны слова, пожичени слова):

вилёт, пикник, путоване _____

школовац ше, школіц ше, студирац _____

178. Роздумай о значению шлідуюющих вирекнуцох и напиш ўх значене на линию.

а) З ёдну ногу там, з ёдну назад. _____

б) Патри як целе на нову капуру. _____

в) Ма два ліви руки. _____

г) Ходзи як пульяк. _____

179. Роздумай о значению шлідуюющих вирекнуцох и напиш ўх значене на линию.

а) Не язикуй. _____

б) Ходзи як под венцом. _____

- в) Дочекац ше як мачка на ноги. _____
г) Добри як хлеб. _____

180. Роздумай о значеню шлідуючих вирекнуцох. Напиш на линию число виразу хтори толкуе ёх значене.

- а) Вон мі як права рука. _____
б) Ма язик як пранік. _____
в) Дзвігнуц нос. _____
г) Шедзиц з поскладаніма руками. _____
1. вельмо бешедує
2. ніч не робиц
3. помоц у роботі
4. правиц ше важни;

181. Заокруж букву опрез двух виреченьох котры маю ироничне значене?

- а) Цел€ патри на нову капуру.
б) Пред нову капуру стої цел€ и патри.
в) Патри як цел€ на нову капуру.
г) Шедзи страка на конаре и шпива.
г) На конаре шедзи страка и шпива.
д) Вон шпива як страка на конаре.

182. До заградзеня опрез каждого слова з лівей колони упиш число гэвтого слова котре му по значеню одвитуе.

()	релативне	1. одушевие	6. ганбліве
()	елегичне	2. творче	7. дружтвене
()	анализа	3. смутне	8. односне, условне
()	соціялне	4. разчленоване	
()	креативне	5. соціалистичне	

183. З лівого боку дати штири поняца. При кождому поняцу написаны по три слова а **лєм ўсно** з іх **найблізше одредзуе поняце з лівей колони**. Подцагні тото слово.

- а) **моралне:** етнічне, етичне, естетичне, елегичне,
б) **рационалне:** мозгово, работніцке, разумне, значне,
в) **декоративне:** украсне, красне, некрасне, шорове,
г) **систематичне:** державне, дошлідне, поєдинечне, ненашорене

184. З лівого боку дати штири поняца. При кождому поняцу написани по три слова а лем **едно з ніх найблізше одредзує поняце з лівей колони**. Подцагні тото слово.

- а) анализа: розчленьоване, розпатране, розумене, разменьоване,
- б) синтагма: граматика, словозлучене, виречене, слово,
- в) абстрактни: задумани, розумови, непознати, анонимни
- г) етични: систематични, модерни, морални, ушорени

185. З лівого боку дати штири поняца. При кождому поняцу написани по три слова а лем **едно з ніх найблізше одредзує поняце з лівей колони**. Подцагні тото слово.

- а) ирония: подшміх, ошміх, гордосц, пиха
- б) еволюция: рост, завой, розвой, результат
- в) асиміляция: розвиване, прилагодоване, вишлідоване, вигварянє
- г) персонификация: оживйоване, присподобйоване, подоба, особа

186. Заокруж букву опрез виречена котре ма іроничне значене?

- а) Шицко будзе добре кед вам мачка не прескочи драгу.
- б) Шицко на драги будзе добре бо нєт мачки.
- в) Шицко добре кед по драги нє скакаю мачки.
- г) На драги шицко було добре лем нам нєт мачки.

Кніжковносц

187. “Георгий: Петре? (Петро цихо) Чул ши, Петре, що гвари оцец Иларион? Яке то препреченє стой туту вашому заєдніцкому животу?

Петро: То озда лем вон зна.

Иларион: Знаш и ти. И тоти фалшиви шведкове. Питайце ше му. Питайце ше му, оче Георгие, кому ше то вон висповедал, и дзе то вон святи тайни Христово приял.

Петро: Шицко ёдно дзе. Церква Христова вшадзи иста. За шицких християнох бог лем еден.

Иларион: Младенец Петро приял святи тайни од пиньвицкого оца Димитрия!

Георгий: Так, значи? Петре? Може то буц?”

А) 1. Наслов драми: _____

2. Автор драми: _____

Б) Драма ше одноши на:

- а) час вирских зраженьюх непоштредно по приходу Руснацох до Керестура
- б) час мадяризаций пред першу шветову войну
- в) час гартушения вирских шлебодох после другей шветовей войни

Напиш одвити и заокруж точни одвит.

188. Обрац увагу на часи у яких ше одвивала описана подія.

Прициснул бренчок. Ніч. Ша гей, а лифт би робел кед би була струя уканчана. Крашне му панії гварела най приидзе скорей цмоти. Е, Адаме, попил ци мозог' tot вовторок та ше ніяк не можеш у нім змириц. Задуркал цихо. Два раз.

- Добри вечар, пані! Не могол сом скорей, вельо нешка роботи було.

- Лемвойдзце. Запалім швичку. Станьце там туту док нє ошвицим хижу же бисце ше не пошпоцели на дачим.

Знова туту мур: Уж раз сом так стал у полуцмоти при муре. На щесце ніч при ньому не пренашли, іншак: кульку до чола. Озда знова нешка вечар?

(Д. Папгаргай)

Описані часи у тим ви rivку одноша ше на період:

- а) поліційней забрани ходзеня по уліци у вечарших годзинох
- б) примушуюцаго шпорованя стуї
- в) кед швичка була єдине средство за ошвицоване
- г) кед ше нє шмелю швициц пре можліве бомбардоване

Заокруж букву опрез точнога одвitu.

189. Обрац увагу на одношене медзи супружнікамі:

- Тот живот хтори ми жили, Марто, бул добри живот прето же зме го жили чесно, же зме були вирни ёдно другому и дзецом, же зме шицки жертви и чежкосци котры живот приноши зношели з надію же будзе лепше, же тата цо зме од своїх старых нашлідзели – меню, виру, обичаї, писнї, язик охабімі як нашлідство дзецом, з ёдним словам – же зме сполньовали нашо человечески обовязки спрам Бога, спрам людзох, спрам самих себе.

- То бул твой добри живот, Андрию, але не и мой – тераз уж справди зоз жальом сцела увредзиц, гоч знала же вельо того цо чловек гуторел було правда.

(Михал Ковач)

Зоз диялогу мужа и жени видліве:

- а) согласносць супружнікох же ёх потерашній живот бул успишны
- б) непохопіоване мужа же то и жена ма чувства
- в) несогласносць жени зоз мужовим задовольством з ёх малженским животом
- г) дожице фамилийного живота як живота ровноправных партнерох
- г) согласносць же заєдніцки живот треба регулюваць по хлопских мерадлох

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

190. А. Руски писні и приповедки концом 19. вику у Керестуре и

Коцуре позберал и записал _____.

Б. Писні и приповедки котри вон позберал и записал припадаю:

- а) народней творчосци прето же шпиваю и описую историйно точни збуваня
- б) уметніцкей творчосци понеже ше зна же од кого су записаны
- в) народней творчосци пре стилски характеристики и пре способ шпиваня и приповеданя
- г) уметніцкей творчосци понеже ше зна же хто их записал.

191. Кніжковни твор Сільвестера Саламона “Од шнігу нешка били верхи горох”, припада едней зоз шлідуючых кніжковных файтох:

- а) балада
- б) славянска антитеза
- в) писня у прози
- г) описова писня
- г) поема

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

192. Хтори руски писатель писал писні у прозі? Повяж насловы и автора так же напишеш число котре опрез мены автора до заградзеня опрез наслова.

Наслов:

- () Од шнігу нешка били верхи горох
- () О ровніни
- () Хусточка
- () Сторочни дубе при драги

Автор

- 1. Михал Ковач
- 2. Дюра Папгаргай
- 3. Юлиян Тамаш
- 4. Сільвестер Саламон
- 5. Мірон Колошняй
- 6. Штефан Чакан
- 7. Віладимір Кошиш

193. Гу найпознатшим автором о войводянских людзох, ёх препознатлівим способу жытва и обичайох, припада и Мирослав Антич. Наведз наслов його познатей писні, а вириков з неёй шлідуюци:

„Любим ю од хлівох по олтари и од блаты по жита,
цеплу од цыганских смикох и шветочних оченашох,
у тлачидби и на задушніцы, кед ше змерка и кед швита,
тоту жем наднічарох и погарох и чардашох
дзе служели бдіния и людзох за главу скрацовали,
дзе старухи шептали и бранели праги з голима гарсцамі,
та ю грабали и жарли, та здихали и оживійовали,
та ю любели и лали и преклінали и залівали зоз слизами,“

Напиш наслов тей писні: _____

194. Як ше наволує форма лирскай писні составеней зоз 14 стихох розпоредзених до двох катrenoх и двох терцинох?

Така форма лирскай писні наволує ше: _____

195. За ёдну давно познату файту епско-лирскай писні характеристичне же ма смутне, трагичне закончене.

Як ше наволує тата файта епско-лирскай писні?

Наволує ше: _____

196. За котру утвардзену форму и файту писні характеристични назви за ёй часци: катрен и терцен?

Характеристични назви за часци лирскай писні – катрен и терцин – упутую нас на шлідуюцу файту писні:

- а) сонет
- б) баладу
- в) поему
- г) романсу

Заокруж букву опрез точного одвиту.

197. Пречитай шлідуюци вириков:

“Пондзелок, вечар, 8. новембер 1943. рок.

Вчера, док Ели ище була ту, зачуло ше длуге, моцне бренкане на дзверох. Шицка сом преблядла у ёдней хвильки – од страху. Вноци видзим себе у цемніцы, без оца и мацери.”

Наведзены вириков зоз:

- а) репортажи,
- б) драгопису,
- в) дньовніка,
- г) звиту,
- г) записніка

Заокруж букву опрез точного одвиту.

198. На основи змисту, заключ же котрой кніжковно-науковей файти припада:

Драга з Вербасу по Коцур асфалтована и проста. Кед вожище добри авто, одстоянеколо 10 километри ані не обачище як прецек часу. Скоро же не замеркуеце ніч окрем ширини польох з обидвох бокох. То ширина на котрой можеце зоз авта научыц дзеци же цо то горизонт. Кед же вас зосцу слухац и провадзиц палец з котрым указуеце ровну линию котра у далекосці дзелі желенідло поля и белавидло неба. Мне мойо не сцели слухац. Уживал сом сам у пейзажу виполненім зоз шорово обробеніма полями.

Спрам змисту и способу як є винешени, виrivок припада:

- а) автобіографії
- б) дньовніку
- в) біографії
- г) драгопису

Заокруж букву опрез точного одвиту.

199. Дати два виrivки. Єден припада біографії, други автобіографії. У тексту кождого виrivка подцагні по єдно виречене на основі котрого заключуєш же чи припада біографії, чи автобіографії.

При кождим виrivку напиш же чи припада біографії, чи автобіографії.

Виrivок 1.

Дзекеди зме несподзвіані зоз тим цо ше слчує доокола нас. Вон, медзитим, не бул зачудовані. Могол вицерпиц рижни невигодносці и зачувац прывидны мир. Тота вонкашня змиреноць уплівала и на шицких доокола нього та у його присутве велі конфлікты преставали и велі жирячки ше погашели.

Виrivок 2.

Дзекеди зме несподзвіані зоз тим цо ше слчує доокола нас. Я, медзитим, не бул зачудовані. Могол сом вицерпиц рижни невигодносці и зачувац прывидны мир. Тота вонкашня змиреноць уплівала и на шицких доокола мне та у моім присутве велі конфлікты преставали и велі жирячки ше погашели.

200. При шлідуюцих стилских фигурах напиш їх назви.

- а) мирне морйо _____
- б) заспале морйо _____
- в) капка у морю _____

201. При шлідуюцих стилских фигурах напиш їх назви.

- а) подобне морю _____
- б) морйо слизох _____
- в) морйо живота _____

202. Котра стылска фигура представена з подцагнутима словамі?

У мутней, цеплей води на доліни плюскали и радовали ше и дзеци и качата.

- а) епиграм
- б) епитаф
- в) епилог
- г) епитет

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

203. Пречитай текст:

“На ровніни шицки боки швета до гузла звязані, а гузел у твоїх очох. Над ню и витри и хмари, кед преходза, не застановю ше длugo. Не маю дзе ше одпочинуц ані з чим ше моцовац, а богове не лежа на голей жемі.” (Ю. Тамаш, “О ровніни”)

Кед повеме же “**у чловекови шицок смисел**”, вец то виповедзене зоз:

- а) “богове не лежа на голей жемі”
- б) “на ровніни шицки боки швета до гузла звязані”
- в) “гузел у твоїх очох”
- г) “над ню и витри и хмари не застановю ше длugo”

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

204. Наслов тей писні Миколи М. Коциша істи як и перши стих. З датого вириўку, а маюци у оглядзе и цалу писню, одредз мотив писні:

Смутку нашему не хиби причина:

не виприповедана нам приповедка родзеня до конца,
торжествена застава карпатска ше штрамба од хаснованя
и випинаня,
старее и бляднє, розшива ше и паре,
постава обичай як уклон глібоки Китайца и Японца.

Смутку нашему не хиби причина:

доволуєме глуху давніну без одвиту и одгуку,
сцеме прывітац у своім доме милу родзину зоз востоку,
а нет нікого; чи не дзба, чи не сце, або не може долапиц
нашу руку.

Мотив:

- а) смуток як природне зявене у чловековим живоце
- б) спознане о преходносці щесца
- в) гледане особнога задовольства
- г) намагане гу ришованю нацыональнога питаня

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

205. Наслов тей писні Миколи М. Коциша істи як и перши стих. З датого ви rivку, а маюци у оглядзе и цалу писню, одредз же на кого ше одноноси заменовнік “ми”?

„Смутку нашему нё хиби причина:
нё виприповедана нам приповедка родзеня до конца,
торжествена застава карпатска ше штрамба од хаснованя
и випинаня,
старее и бляднє, розшива ше и паре,
постава обичай як уклон глібоки Китайца и Японца.

Смутку нашему нё хиби причина:
доволуєме глуху давніну без одвиту и одгуку,
сцеме привитац у своїм доме милу родзину зоз востоку,
а нет нікого; чи не дзба, чи не сце, або не може долапиц
нашу руку.“

“Ми” у тей писні то:

- а) худобни селянє и варошанє
- б) Китайци и Японци
- в) родзина зоз востоку
- г) жителє Карпатох и панонскей ніжини,
- г) Руснаци у Войводини

Заокруж букву опрез точного одвиту.

206. Пречитай писню «Осаменосц» и обрац увагу на форму.

Чекам. Коло мн€ глібока цихосц
(до души ше цага)
и виполнює мою осаменосц
и мою цихосц.

*Далеко, там дзешика, чуц крочай
и гласи.*

*И ніч у души ше нё руши
и нікого вона у цмоти нё збачи.
(Можебуц дачию другу цихосц
крочай том доруши.)*

*А потым?
О, кед би крочай єден
розбуртавел мою осаменосц,
Чи тато приходзене нё було би лем милосц?
Познёйши крочай и - знова глібока цихосц.*

(Любка Фалц)

Наведзена писня написана у формі:

1) сонету	2) мадригалу
3) шлебодного стиха	4) епскай писні
5) писні у прозі	6) коломийки

Заокруж число опрез точнога одвиту.

207. Пречитай строфу з з Папгаргайовай писні:

*“За полчелавка нас скрацую мегкі фотелі,
длугокі дньові шори, кворуми, телефони...
А вечар, викупані, штрыгаме нохцы у посцелі,
док на экране гиню за слунко боси колони.”*

Наведзены стихи виражают:

- а) слику оцудзеня человека у сучасным швеце
- б) поволанку на заєдніцку помоць заграженим
- в) слику неправдох того швета
- г) красоту самостойносці и поцагнутосці до себе

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

208. Характер подоби мож описаць на вецеі способі, а найчастейшы на два: директны и индиректны. На котры способ описаны характер у шлідуючых виравкох?

- а) Остоіч бул у своіх хлапцовских роках пребарз стари, задумани, цихи и, якош, вистати.

То _____ способ.

- б) Бульба бул страшне твардоглаві. То бул ёден з таких характерох які ше могол зявиць лем у чэжкім 15. сторочу у полуздзвіяцкім куцику Еўропи.

То _____ способ.

- в) Алё перши на кого нашли бул ёден Запорожець котры спал на штред драгі з разрущенимі рукамі и ногамі. Як лев, розширел ше на драже, а надрагі зоз драгей чої були замасцены з катраном, озда як потвердзене подполней ненависці гу нім.

То _____ способ.

209. Пречитай стихи и обрац увагу на подобу Руснака:

„Руснак то орех кощак, то хрибет вітру, чоло крижу.

То цепли шлімак на смутни сивер заліпени.

То лоза каламена. Корень ей отровни мрази ліжку.

Руснак то талпи неба у чарней бразди затаращени.

Руснак не скала, не гром, не кридло орла над хмарами,
не тата чарна стража цо очи слунку з локцом випека.

Руснак то груды черства цо ше пайташи з дижджами.

Руснак то дзвон церковни, зорнічки гвізды жохтар млека.“

(Дю.Папгаргай)

На яки способ виведзени хараکтерни ознаки Руснака?

- а) зоз нёодмераным хваленъом нас самих
- б) зоз нагромадзованьем позитивных прикметох
- в) зоз начишльованьем подлих прикметох
- г) зоз преплетаньем позитивных и других прикметох

Заокруж букву опрез точнага одвиту.

210. Лем ёдна часць шлідуюцага виречения гутори о хараکтеру подоби. Подцагні туту часць виречена.

Придружел іше і нови вароиски судия, Іван Телетич, старик били як ініг, полни як мешац, мудры як кніжка, а чежки як олово.

211. Котры прикметы подоби препознаваш?

Мой швемт нє шицкіх (M. Стрибер)

*Я нє пияни,
я нє вистати,
я нє ініём,
я нє задумуем. Очи ми отворени
и я присутни,
але мой живот у цудзім швеце
дзе я сам
и нікого нє пущам,
а ані нікога увесці нє можем.*

То писня о:

- а) ненависци поети гу цалому швету
- б) двух шветох у котрих поета жие
- в) завераню поетовим до свайго швета
- г) ненависци швета гу поетови
- г) надії до лепшага и красшага швета

Заокруж букви опрез точных одвitoх

212. Приповедане, описане и дыялог то три основни файты висловійованя. На лініі при кождым пасусу напиш же котрэй файты висловійованя припада.

- а) Спрам слунка ше дзвигала цма, оловна маса.

На ней ше з часу на час зявівала червена
бліскавка. Тота оловна громада поставала
вше векша, вше цмейша и вше баржей гро-
жаца.

- б) Видзаци хмару, дзивче бежало вше швидше
и швидше. Непрерывно ше обращаю, гледа-
ло з очми ципелара Терентия.

- в) – Дзе бачи Терентие?
– У заграды! - одвітовал хлапец.

213. Котрим формом висловійованя припадаю шлідуюци два вирички – приповеданю, преприповеданю, описанню, діалогу? Напиш то на лінію при кождим виричку.

Вирилок 1.

Зашол сом за остатню хижу у уліци и нараз ше указала желена пажица. Рушел сом по узкей дражки. А дражка повикривяна, раз тадзи, раз тамадз, а нє мож знац же чом то нє идзе до проста по високо дзвигнуту соху. Озда соха знак же там студня, озда ест и даяки кабел. Тото цо дакеди служжело чуваром валалских кравох, тераз ма даяку перспективу лем за вилемтнікох котри позберани коло сохи и студні буду рихтац даяке єдзене и пице у природи.

Вирилок 2.

Нє сцело нам ше шедзиц у кафичу та зме ше шейтали по полуцміх уліцох. Вец ми ше поносовал же є презавжати. Алє вец приповедал же тераз хториш дзень ишол без окремного цилю по ту якейшик уліци. И як дошол по конец уліци та обачел дражку до пажици. Та вец ишол и ишол, дошол по якушик студню, соху, валов за напаване статку. Алє, гвари, шицко ше пременело. Нет, гвари, стада кравох, югасох, лем охабене погореніско за даякима вилемтніками котри варели папригаш у природи.

214. Котрим формом висловійованя припадаю шлідуюци два вирички – приповеданю, преприповеданю, описанню, монологу, діалогу? Напиш то на лінію при кождим виричку.

Вирилок 1.

А дражка повикривяна, раз тадзи, раз тамадз, а и нє мож знац же чом то нє идзе до проста по високо дзвигнуту соху. Студня, викопана на стред пажици здабе на задумани центр швета. Коло ней желененша трава, лем на даєдних местах зреагана, озда од копитох статку котрим студня живот значи. Соха направена давно, слупи росушени и киваю ше, алє води мож вицагнуц. Паланки збити зоз дескох котри уж здирвени, попукани, а давна фарба опукана и мож лем нагадовац яка дакеди була. Вода незвичайно жимна, чиста, швижа.

Вирилок 2.

- Єст води у тей студні?
 - Випатра же єст. Лем нє знам яка є за пице.
 - Пробуй, та ми поведз.
 - Пробуй ти!
-

215. Сторочни дубе при драги (Сільвестер Саламон)

“Розповедз нам казку о часу, претолкуй чом дні преходза як вдереня шерца и чом страшне то усвідомиц себе преходлівосц шицкого.

О красшай прешлосци приповедай: кед ище не били громи до твоей високей чулки, кед бурі не таргали твойо кридла и кед феї-вили танцували у полноцніх годзинох.

О своєй младосци приповедай кед ши спознал слунко, белаве небо, далеки гори и стрібнерні гвізді наших ноцох. Цо приповедали пташки цо на твоїх конарох звивали гнізда. О чим думал вандровнік, цо у цині твоей гледал сили за нову драгу. Чи людзе цо

преходзели коло тебе були вецей щешліви, - поведз, же так!"

A. Прецо поета бешедує зоз дубом, а нє зоз чловеком?

- а) Дуб длуготирвацьши як чловек та вецей зна;
- б) Дуб віше зоз истого места видзи швет та нє меня думане;
- в) Дуб високи та видзи далей од чловека;
- г) Дубу ше символично придава значене мудросци.

B. Одвітоване на предходни питаня подрозумює же ми:

- а) препроповедуєме текст
- б) анализуєме текст

216. Дати виrivок з драми “Орач” Михала Ковача. После виrivка дати два тексты: ёден з нїх препроповедує драму, а ёден анализує драму. Замеркуй розлику медзи ёдним и другим. На линию напиш же котри текст препроповедоване а котри анализа текста.

ЮЛА: Зато ши мац, та меркуй... Пале ни-а, своеї Иринки так наказуем: Чувай ше, дзецко мойо, нє рознімай уста накеди чуеш же легінь дацо приповеда. Нє бегай за нїма, нє зверюй ше нікому...

МАРЯ: Гвари мнє мой Емил: Поведзце, мамо, хтору бісце найволели за невесту, бо мнє шицки ёднаки... А я йому: Та, сину мой, мнє право гоч хтора, лем най е до швета...

ЮЛА: Но, моя Иринка до швета, до швета же лем...

МАРЯ: И най е така здрава...

ЮЛА: ... Но ша гей, ша така е як зоз гори одвалена....

Текст 1.

То розгварка двох мацeroх, Юли и Марії. Ёдна ма сина на женідбу, а друга дзивку на одай. И ёдна и друга хваля свойо дзеци. На таки способ вони их препоручую за одаванку и женідбу. И ёдна и друга гуторя тово цо думаю же ше другей мацери будзе пачиц та на таки способ препоручує свойо дзецко. Же би препоручоване нє було барз очиглядне, ёдна другей потвердзує тово цо дума же гевта друга жада чуц.

Текст 2.

Драма “Орач” написана 1954. року алє ше зоз змистом одноши на другу половку 19. вика. Розгварка двох валалских женох илуструє їх способ роздумованя и їх прешвеченя. То шведочене о тим цо ше у валалским стредку у 19. вику тримало за важне. Препознаваме систем вредносцох у котрим на першым месце материялне положене, тє. цо млади и млада принешу до новей фамилиї котру сную и яке их здраве.

217. После виrivка дати два тексты: ёден з нїх препроповедує драму, а ёден анализує драму. Замеркуй розлику медзи ёдним и другим. На линию напиш же котри текст препроповедоване а котри анализа текста.

Длugo вноци нє могол заспац. Вец ше одлучел. Позбера ше вон, косу на плецо, накоши лем телью жита же кед го вибие най би мало голем до ёдней билей торби цо у

ней тримал грис и однеше вон предавац там до Италиі на плошчу Святого Марка, укаже вон им кед так там мож заробиц же кельо ище вше вон може буц од хасну.

(Вл. Коциш)

Текст 1.

То приповедка о дідovi котри ше придал на старосц синови и невести. Непреривно мал чувство же є не хасновити у фамилиі, же єст вельке незадовольство з тим же вон не доприноши роботи и заробку але є лем терха и трошок. Одлучує ше же пойдзе до Италиі и з предаваньом жита за покарму городских голубох зароби пенежи та поможе синови и постане хасновити член фамилиі.

Текст 2.

У приповедки указане зражене медзи двома генераціями. Указане же як фамилийни чувства можу прероснуц до ненависци медзи членами пре хасновитосц. Указує ше же як хасен може постац важнейши од фамилийних чувствох. Любов ше поцагла пред хасновитосцу. Тиж так, приповедка през зложени виречения, вельозначносц словох и зложену композицию малює генераційни розкрок у условийох сучасного живота.

218. Цо представя резиме наведзеного вириўку з тексту?

Пречитай вириўок з приповедки Ш. Гудака.

“Патрел вон до жвератка, ужерал ше, а зоз жвератка на ньго тиж так ше ужерала, такповесц, непозната особа.

– Та то ты, Славку?! Дзе же ци гевти швицаци, красни, кандрости власи? Тот голи лоповик, то ци тот красни, легчейши живот? Товарише ци, га гей, Мікола, Дюра, Міхал, бунду на глави маю. Дзеци полне обисце, трактор под шопу... А ти? Тот голубарнік!... З власну жену нет кеди прэгвариц слово... И не викривяй тоту твар; могол биш ше и скриц. Цо ци хиби?”

Мера успішносці у живоце, спрам того вириўку, то першэнствено:

- а) цо лепши физични випатрунок кед чловек у роках
- б) велькосц квартиреля у варошу
- в) цо вецей почитована з боку тих цо нас познаю
- г) легки живот
- г) фамилия и маёсток
- д) чувство любови гу другим
- е) цо лепши трактор
- ж) буйносц власох
- з) количество шлебоднога часу
- и) власне чувство задовольства

Заокруж буку опрез точнога одвиту.

219. Приповедка ше одноши на другу половку 19. вику, на дзелене державных лесох и пасовискох. У тим дзеленю добре прешли тоти цо уж були богати; найгоршее прешли тоти цо худобни. Їх шицки посправедали, на рижни способы.

Цо представя резиме шлідуюцага вириўку з тей приповедкі?

Погнали ми дому, та просто не до валалу, але на пасовиско. Нет нікого. До леса. Нет нікого. А ту уж швидко и вечар будзе. Ми до двора – у дворе шпиви, шміхи, госцина, музика, – то пан комисию госци. Патриме ми, там и наш адвокат у сали, червени, весели, бешедліви. Кельо преклятства у тим часу на ньго спадло, то, певно, у своїм животу тельо скленки вина не попил. Ми просто одревеніли, не гуториме ніч, не розпитуєме ше ні о цо, – бо и нацо? Сами знаме же нашо нещесце готове. Як слупи даяки, ми поставали на конку, стойме, чекаме, а сами не знаме на кого и за чим. Панове якошик обачели нас, почали ше реготац у хижі, але гу нам ніхто не виходзи. Паньски слугове иду попри нас, так исто ше шмею, кепкую себе, поштуркую нас, але гу нам ані слова.

(І.Франко, Лесі и пасовиска)

Резиме:

- а) селяне посправедані з боку панства і власцох
- б) селяні не достали ніч бо ше не знали знайсці
- в) панство не виновате же селяні не писмени
- г) власці мали добру намиру але зоз селянами ніч не вредзі робіці
- і) селяні посправедані і поніжены

Заокруж букву опрез точнага одвиту.

220. О даёдним тексту можеш написац призначку, резиме, звит, приказ, рецензию.

После шлідуюцаго тексту понукнути ци три записи од котрих лем ёден ма функцыю призначакі.

Твой покойни оцец, брат бачика Габра цо ту шедзи под пецом, достал од свайго оца дзешец ланци жемі под Бегельом. Предал их и на Валийовей купел двацет голты. Але то не шицко. Вецка пришла война. Другі пошли на фронт а вон остал дома як фелментеш? А ти знаш цо то фелментеш? То ци таке, сину мой, же док другі по фронтох траца животи, а ти купуеш, предаваш, з ёдним словом хаснуш нагоду. Та и твой оцец так. Куповал за державу конопу, жито, месо, ішче и пире. Ёден вагон купел за державу, а три за себе.

(Е. Планчак, Михалова дідовщина)

Котры зоз шлідуючых висловох ма функцыю призначакі о ділу? Заокруж букву опрез того тексту.

- а) У прыповедкі описаны звада медзи сущадамі. На шветло дня указали ше и зявеня о котрих шицкі знали, але аж тераз явно о тым почали бешедовац. Прыведкі написац Е. Планчак, пасле другой шветовей войни.
- б) Зоз словам “фелментеш” менуе ше особа котра спрам тэдишніх предписаньох не була обовязна пойсці до войни (особи котры робіли даяку державнүю роботу, або котры мали старосці над родичамі, або котры булы ў фамилиі).
- в) У прыповедкі описаны звичайнэ хлопскэ надмудроване и огваряне як забава у жимских часох кед не маю польски роботы.

НАПРЕДНИ УРОВЕНЬ

Схопносц читаня и розумене пречитаного

221. Обединь два пасуси до заєдніцкого заключеня:

“Вше частейше будзела ше у нім жажда же би наисце требал буц од даякей помоци и же голем яки-таки хасен унеше на хвильку мир до обисца. Днями раздумовав цо би вон то могол зробиц и вше кед дацо поробел, видзел и сам же му то уж нє идзе од рук и кажде пробоване ше закончело зоз зваду лебо зоз непрерывними надпомнущами: “Та зохабце ше тей роботи, то вецей не за вас, ви свойо одробели! Лем чкоди правице.”

Длugo ноцами нє могол спац. Нє помагали нїяки пилулки, нїяки молитви, розум віше баржей прицискала думка з яку то роботу вон тераз пред конец будзе ище голем раз од хасну.”

Глїбши смысел того опису розумиме першэнствено як:

- а) описане звичайного одношэння старых и младых
- б) жажду за животом ёдного старика
- в) добродушносц старого человека
- г) розумене потреби младых же би напредовали
- г) незнаходлівосц у животных чежкосцох

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

222. Обединь вецей пасуси до заєдніцкого заключеня. Подцагні часц ёдного виречения з котрой заключуєме же Иштван робел як млінар у вітерняку.

Часто сом шніл tot брешцок и вітерняк на нім док сом ходзел високо по хмарох, гледаючи и наганяючи вітор на кридла. Часто у величим страху же у каждэй хвильки препаднем през піриово хмари ровно до власней шмерци, але мой страх одганяла думка же ме праве на верх вітерняку прилапи зоз своіма моцніма рукамі Иштван Майор. Праве прето же так скопно ходзел по вітерняку, обрацал ше на вітре ведно з кридлами, притримуючи ше за моцни били плахти, а и вон віше бул од муки, приліпени на його кридлох, як кед би ше упивал до вітру, а потім неставал високо у хмарох, Иштван на tot способ и при мене одганял страх.

Обачовал сом и сам мою віше глїбшу прихильносц гу вітерняку. Часто би ше ошміховал на мене, гоч його ошміх на билей твари ридко хто могол обачиц. Я видзел же ме вон зоз нім часто вола горе гу себе.

– Но, чо чекаш? Віходз горе. Научим це доволовац вітор. Можебуц, кед го ведно будземе волац, скорей нас учує, та скорей и задує!

– Не знам чи сом досц моцни и чи сом ше годзен притримовац за кридла!

– Нє маш ше цо бац. Кед нє вітримаш, ту я. Кед треба, я це научим и лєциц.

(В. Коциш)

223. З домеркованим читаньом, обращаючи увагу на деталі, заключ же чи ще обращали кридла на вітерняку. Подцагні єдно (найвецей два) виречене/я спрам котрого виводзиш своє заключене. И заокруж букву опрез єдного одвиту.

Ані сам не можем одгаднуць яка ме то жажда и моц водзела напредок, просто гу вітерняку и Іштванови. Цо сом ше му вецеі прибліжовал,чувствовал сом у себе як ми несподзивано нестава страх, и праве теди кед ме Іштван облапел зоз своїма руками, на уходзе до вітерняку, видзело ми ше же сом так повесц нестал у його облапеню и як кед би праве вон, шицок били од муки, ані нє бул правдиви, але ше часто претварял до власного циню. Нука у вітерняку пановала чудна цихосц. Цихосц котра подобна цихосци у студні. Сциха сом за нім по древених ғарадичнох виходзел гу верху вітерняка, гу гевтей часци закрица през котру було видно вонка, високо до неба, до виніцох, на валалски хижово шиви закрица. Праве ту, на тим месце, як кед би були з великом гвоздом, на сам вітерняк, припнути мне аж тераз непохопліво велики кридла. Таки, же ше ми видзи, же би на моцним вітре дзвигли високо до неба цали вітерняк и же би зоз своїм моцним обращаньом кридлох єдноставно oddули шиви хижово закрица у валале.

(В. Кошиш)

- а) кридла на вітерняку ше обращали
- б) кридла на вітерняку ше не обращали

224. Одредз ключни, главни стих за розумене того тексту.

Кед я одходзел, вона стала при капури.

А вец одразу рушела.

Була дзивче и мн€ було жаль.

“Прецо тебе, мила моя,
очка виплакани”?

Кед пришла, пажерно сом патрел на ей твар.

Давно ю я нє видзел, а бал сом ше же стретнуце

будзе кратке.

Ошміхovala ше, але зоз зармуценим и благим
ошміхом.

Обачел сом ранци коло ей очох и похопел же уж
велі роки прешли.

Була іще красна.

И так почал велики боль розходу.

(М. Стрибер)

225. Направ резиме шлідующого тексту зоз своїма словами у 2-3 виреченьох.

Рано було створене за лапане рибох. Коло води рибаре заруцвали цигоні зоз надію же того рана заквача длugo чекану велику рибу. Праве теди кед ше ніхто нє наздавал нічому незвичайному, почала ше одвивац цалком незвичайна подія. Видзел сом го на правим побрежю Дунаю як себе вибера место на побрежю, и думал сом же ту заруци цигонь, але ше то не збуло. Зохабел шицко коло себе и крочел до Дунаю, просто на тот бок. Думам себе: вчас за купане, можебуц збачел дацо у води, ратуе дакого. Але, ніч з того. Мойо несподзиване поставало віше векше, такой сом долапел меселатов що вишел на клянки од облака, подзвигнул го гу очом и – мам що видзиц. Вон крача преіг' Дунаю

так як кед би крачал по сухим, по обычных бетонских городских тротоарах. Крача легко, цалком спонтано по поверхносци води, як кед би ані не дорушовал поверхносц же би не знємировал сам цек, лебо можебуц лещел над саму поверхносцу Дуная же би не знємировал габи и пирка цигоньчарох. Видзел сом же ше ошміхуе, же є щешліви, з часу на час подзвігнє руку, маха зоз ню, лебо на поздрав, лебо себе помага при розподзельваню енергії у тим своїм переходу прейг Дунаю. Укушел сом ше за ғамбу, заболело ме. Не шніем.

(В. Коциш)

Резиме: _____

226. Прочитай цали текст и препиш лем ёдно виречене котре ма значене резимеа або поенты целаго текста.

У другей велькай просторії тримал сом рижни музични инструменты. Гral сом на їх скоро кажди дзень. Городска филгармония ме часто поволовала грац з німа; разуми ше, могол сом наступиц место гоч котрого музичара.

Недавно у городзе госцовал ёден вельки симфонийни оркестер. Як велького покровителя уметносци, поволали и мне. Одлучел сом, скромно але з причину, же у своїй часци концерта виведзем дацо кратше, же бим госцом уступел векшу часц.

Виведол сом, совершено як и віше, Сонату за флауту и чембало число 3 Бенедета Марчела. Разуми ше саме по себе же сом гral на обидвох инструментох источасно.

После концерта ми велі винчовали и гварели же уживали у чаривних звукох флаути. Я тиж уживал у тим и прето сом бул барз задовольни.

А вецка ше зявела думка котра ми упрепасцела вичносц.

Запитал сом ше же чи и флаута уживала у Бенедетовей сонати. Бул сом сигурни же гей, але ме питане так корцело же сом зробел найприроднейшу ствар – опитал сом ше самей флаути.

Тото цо сом чул заслупло ме.

Гварела ми же ей кажди звук одграни на ней спричинюе боль.

Од кеди ю одрезали, як фалат вигодного драва зоз тиж одрезаного стебла, ей живот, як би поведли людзе, постал пекло. А гране, було то звичайне дуце до пищка або звуки моцартовых творох, то правдиве мучене за ню.

Не мог сом вериц. А заш лем, флаута би ме не спрэведала.

Цо тераз най робим? Най забудзем на шицко и не обращацам увагу? Най забранім правене флаутох и гране на їх? А чи у питаню лем флаути?

Ніхто ми не може дац ради.

Чежко то буц бог.

(А. Лаврик, Флаута)

Резиме: _____

227. Чи двозначни букви маю знак без гласовней вредносци?

Без гласовнай вредносци	ъ	-	-
Двозвначни букви	я: ў + а;	е: ў+е	ї: ў+и
Зляти	дз	дж	-

228. У юнай колони ше зявоє елемент котру ту нє припада. Котри то елемент? Заокруж го.

меновнік	метафора	диялог
прикметнік	епитет	дидаскалия
дієслово	моналог	сцена
заменовнік	персонификация	дія

229. У двух колонах два елементи треба же би заменели места та кажда колона будзе исправна. Котри то два елементи? Заокруж их.

епиграм	пасус	союз	біологія
епитаф	нови шор	унія	исторія
есей	наслов	здружене	хемія
еснаф	фуснота	епика	руски язик

230. З помоцу мотива птицы можліве витвориц веций символични значеня.

То указую и шлідуюци вислови:

- а) Птица кед леци – _____
- б) Птица над зваленім зніздом – _____
- в) Птица у клітки – _____
- г) Птица карми млади – _____
- д) Птица зоз зламаним кридлом – _____

Гу кождому вислову допиш на линию слово вибираючи медзи шлідуюцима можлівосцями: *рабство, любов, іслебода, насилство, смуток*.

231. Як треба розумиц шлідуюци диялог:

Видзим же вони два стоя на уліци та сом ше у переходу опитал:

– О чим же приповедаце?

А вони мнє:

– Приповедаме же почим пире у Пешту!

Зоз таким одвитом вони ми сцели повесц же:

- а) Були зме на вилету у Пешти, та о тим приповедаме.
- б) Радзиме ше о тарговини и ценох у иножемстве.
- в) Анї то нє твоя бриг'a, анї ци нє повеме.
- г) Док придзеш з нами до Пешту та ци повеме.
- г) Не шмеме наглас приповедац бо дахто учуе.

232. Роздумай о смысле и значению выражения ... *видзел свойо „добрае рано”* зэс шлідуючаго тексту:

Одкеди остал сам при синови котри го з ёдним полним наручом пирнагох преселел до бочней хижки и гу тому му на нїзки столік положел плехови танер и ложку и ёден поллитрови обити белави гарничок, Харитон теди уж видзел свойо „добрае рано”.

Похасновани выражение – видзел свойо „добрае рано” ма ёдно зэс шлідуючых значеньях:

- а) видзел же му при синови будзе добрае
- б) видзел же го чека лагодни живот
- в) видзел же будзе мушиц ставац вчас рано
- г) видзел же му не будзе добрае

Заокруж букву опрез точнаго одвиту.

Писане висловійоване

- 233.** Препознай текст, подзель го на логични часци по пасусох. На пасуси го подзеліш з поцагованьом вертикальней смужки медзи виреченьями.
-

Мала вона право. Але мал сом го и сам! Нашо права одношели ше на исту ствар. Лем вона знала драгу, а я верел же знам циль. Знал сом же ёдного дня зруцам кукуричанку зоз своёй хижі, же зруцам над зоз своёй хижі, же ше на закрицу зачервені нови череп, а одроснути кайси и вишні скрию до своїх лісцох наш дом, уцагнути зоз шора за дружину дражки у приемним хладку. Шедзим так дакеди на грунчку оброснутым з траву при студні и роздумуем: Ей, бул сом млади, способни за вельки пременки. А вец сом ше мушел ёднац з часом, необачліво, за туту робу. Але и коштало ме. Вона млада, велько младша як цо стварно була, іншак задумовала и драгу и циль. Тото друге сом ей нігда не припознал. У шицким другим власни успих мерал сом зоз ёй задовольством. Не твердзим же нешка жием зоз свою подполносцю. Обколешени сом можебуц з недословеніма словами и недодуманіма думкамі. Але вецей о тим не водзим рахунку, не обачуем их. На щесце, и моя жена вецей не млада. Символіка з уцагнуту хижу ище віше не превозидзена, место розконареного ореха зажеленела друга овоц, але и вона вецей не дословює и не додумує, на щесце, вецей и вона не така млада.

- 234.** Напиш резиме у 3-5 виреченьях.

Наведзены чэжкосці дефинавання обачліви и на прикладу есея. Зоз бізовносцю ше може повесці же есей не наукови текст бо не ма науково методы и науково преверліви результаты; есей не лірска писня бо не ма потребну музикальносці и сликавітосці висловійовання; есей ані не вистка бо не одвітуе на пейць характеристични питаня за вистку (хто, цо, кеды, дзе, як або прецо); есей ані не драма бо не ма подзелені улоги, діялог або монолог, заплёт, кульминацию и розплёт и подобне. Есей, медзитим, ма зоз шицкого покус але нічого достаточнно. Есей ма елементы наукового текста бо ше опера на фахово и науково преверліви аргументы; есей ма елементы поэзіі бо зна хасновац пренешене значене словох; есей ма елементы вистки бо заш лем гутори о даяким зявеню з даякей нагоди; есей ма и даякі элементы драмского бо виношенні особного думаня віше з ёдней часци значи и зражене з думаньем других. Зоз шицкого наведзеного обачуеш же есей досці помішана, гибридна файта.

Резиме: _____

- 235.** Напиш резиме (у 3-5 виреченьях) з котрим потолкуеш же цо то “хованец”

Хованец

До Шиду ше врацел тих дньох ёден наш Руснак, по американски облечени, з пипку у устох. И нешка ми пред очми лавочка пред ёдну од хижох, а на лавочки вон. Шедзи такі одкармени, кури на пипку, а сущеди и познати застайкую и намагаю ше започац

бешеду, але з чловеком котри бул гет за морйом то нє так легко контакт навязац. Же би медзи людзми мал цо векши угляд вон нароком охабя отворени облак док му нутка грае грамофон. Грамофон то у нашым kraю ище “чудо”, то “нечиста сила” о хторей ей власнік ніч не приповеда, ані не прешвечуе народ же то машина, же там ніякай нечистей сили нет и так тот грамофон постава важни мотив за повязоване другого празновиря котре ше затримало у народу. То верене до “хованца”. Кед же кура знеше першэ вайцо таке мале як голубово, вец гевтот хто ше сце збогаціц ма лем вжац под пазуху тога вайцо, тримац го там двацец ёден дзень док ше з нього не вилягнє мали чорцік – хованец. Особа хтора го себе вилягла вецеі ше не муши старац зоз чого будзе жыц. Тот хованец виполнюе кожде жадане газдово, окреме кед о пенежох бешеда. Нє чежко було, значи, вицагнуц заключене же и тот Американец з грамофоном мал хованца хтори му обезпечуе паньски живот.

Так настала и моя приповедка Хованец, обявена у Руским календару.

(Михал Ковач, *Дlugoka драга номадска*)

Резиме: _____

236. Напиш резиме у 3-5 виреченьох же цо то “стратегія” у сучасных условійох.

Завод за культуру войводянских Руснацох предвидзел средства за семинары о стратегійным планованію и саме публикаване Стратегії розвою культуры войводянских Руснацох. Основа за будоване такого документато ідентификация потребах и проблемах рускай культуры на подручах музеологійней, бібліотечней, галеристичней, сценскай, літературней, фольклористичней и других культурных діяльносцох. Стратегійни документы ше приноши по методології котра утвардзена з боку фаху, так же драга по приходзене до таких документох рускай заедніці найлепшэ кед би була зверена фаховим целом.

Слово “стратегія” настало од старого греческого слова “стратегос” котре означаваю состав и положене войска под час войны. Прето воно нешкада давит на тога же хто, як и цо кончи же би досягнул свою победу и ціль. Стратег выбера свойе войско так як зна, у складзе зоз своїма цілями и своим похопійованьем победи. Руснацом потребне цо скорей явно дефіновац давит на питане як випатра руска победа, та так и хто би и як до ней мал привесц.

(Мірослав Кевежди)

Резиме: _____

237. На линию препиш шлідуюце виречене. Препиш го так же вправиши цки правописни гришки и положиши знаки интерпункції.

Паметам яг да ми терас мац мойа гвари нье краднъи ньичий мир заслужени.

238. На линию препиш шлідуюце виречене. Виречене написане по руски, але з латиницу.

Препиш го так же го напишеш з нашим руским кирилским писмом.

Pohvaljel som školjaroh že jak se dobre na doljini šljizkaju, a voni mi hvareli že še korčoljaju.

239. На линию препиш шлідуюце виречене. Виречене написане по руски, але з латиницу.

Препиш го так же го напишеш з нашим руским кирилским писмом.

Uljecel pred konjec zmahanja i hvarel naj obovjavzno napuščime teren.

240. Зоз писанима буквами правилно напиш шлідуюце виречене:

Мац гварела Михалови идз сину до дутяну и принеш хлеба млечка и фляшу квашней води.

241. Числовікі дзеліме на основни, порядково и збирни. У тим задатку число **66** написане зоз цифрами, а ти го препиш зоз буквами.

а) основне 66: _____

б) порядково 66: _____

в) збирне 66: _____

Граматика, правопис, лексика, народни и кніжковни язик

242. Роздзель слова на склади:

Попречитовац

Зверху

Кровни

Дефиниция

243. Роздзель слова на склади:

Повіписовац _____

Офарбеносц _____

Шпоровни _____

Академія _____

244. Роздзель слова на склади:

Дармо _____

Доволовац _____

Деклинация _____

Давни _____

245. Кед од меновніка “**брег**” справиме меновнік “**брещок**” вец ше у стику консонантох случа шлідуюци пременки:

- а) єдначене по месце вигваряня,
- б) палатализация,
- в) єдначене по дзвонкосци,
- г) йотоване.

Заокруж букву опрез точних одвітох.

246. Кед од меновніка “**мех**” справиме меновнік “**мешок**” вец ше у стику консонантох случа шлідуюци пременки:

- а) єдначене по месце вигваряня,
- б) палатализация,
- в) єдначене по дзвонкосци,
- г) йотоване.

Заокруж букву опрез точних одвітох.

247. Слова ше пишу – *розпорядок, крэгки, гредка, вчас* а вигваряю ше – *роспорядок, крехки, гратка, фчас*. Така гласовна пременка ше вола

248. Знаме за вецей пременки консонантох. На линиї за кождим словам напиш назву пременки котра окончена.

- а) чловек – чловече _____
б) плакац – плачем _____
г) бог – боже _____
д) писац – пишем _____

249. Полож наглашки на шлідующи слова:

- а) язик, кнїжка, шветло
б) новела, посцелка, бизовно
в) помаранчецова, кождодньовосц, закончуюци
г) баяко,
г) романтизэм, романтизм, символизэм, символизм
д) сцена, сценограф, сценография

250. Полож наглашки на шлідующи слова:

- а) афоризэм, национализэм, символизэм
б) диягноза, психоза,
в) шпиваюци, бешедуюци, обиходзаци, владаюци
г) мадяризэм, аматеризэм, комунизм, егоїзм, реализм
г) продукт, продукция, копродукция

251. У кождим з наведзених шорикох по ёдно слово наглашэнне неправилно. Пренайдз тоти слова и випиш их на линії.

- а) Сентомаш, Вепровач, Дюрдьов, Коцур;
б) анализа, Монализа, парализа, криза
в) систем, варваризэм, вандализм, ритем;

- а) _____
б) _____
в) _____

252. Од двох виреченьох лем ёдно зложене.

Препиш зависне и напиш котре є спрам служби.

Хмари ше рушали як кед били овечки пашу на пажици.

Хмари ше рушали як били овечки на пажици.

- а) Зависне: _____
б) Файта: _____

253. Од двох виреченьох лем ёдно зложене.

Предлуж дате виречене з на ведзенима злучнікамі же биш достал пейц розлични зависни виречения, и напиш файти тих виреченьох.

Будземе бавиц фодбал

а) **кед** _____

файта зложенного виречения _____

б) **бо** _____

файта зложенного виречения _____

в) **гоч** _____

файта зложенного виречения _____

г) **як** _____

файта зложенного виречения _____

т) **же бизме** _____

файта зложенного виречения _____

254. Од двох виреченьох лем ёдно зложене.

Препиш зависне и напиш котре є спрам служби.

Врацали ше дому пред змерком.

Врацали ше дому кед ше почало змеркац.

а) Зависне: _____

б) Файта: _____

255. Од двох виреченьох лем ёдно зложене.

Препиш зависне и напиш котре є спрам служби.

а) **Я ше нє гнівам, гоч ши ме увредзел.**

б) **Я ше нє гнівам, гоч ши увредліви.**

а) Зависне: _____

б) Файта: _____

256. Напиш за меном припадка одвітуюце число котре опрез значеня припадкох наведзених з правого боку.

а) Номинатив _____ 1. доволован€

б) Генитив _____ 2. обект, место

в) Датив _____ 3. дружтво, средство

г) Акузатив _____ 4. место, дальши обект

г) Вокатив _____ 5. припадан€, часц

д) Инструментал _____ 6. наменетосц, напрям рушаня

е) Локатив _____ 7. субект у виреченю

257. Напиш за меном дієсловній форми одвітуюче число котре опрез значеня дієсловних формох наведзених з правого боку.

а) Плусквамперфект	_____	1. терашні час
б) перфект	_____	2. прешли час
в) презент	_____	3. спосіб можлівості
г) футур	_____	4. розказуючи спосіб
г) імператив	_____	5. давно прешли час
д) потенціял	_____	6. будуучи час

258. Заокруж букву орез точного вислову.

- а) Номинатив ше хаснє зоз применовніками и без применовнікох.
- б) Номинатив у виреченьях може мац лем єдну функцыю.
- в) Номинатив основна форма пременлівих словох. Хаснє ше у менуючій функції.
- г) Номинатив ше хаснє зоз применовніками.

259. Одредз значеня поєдинечних наглашених словох.

Ана, Таня и я

Сцела сом ше ище опитац же як мою пайташки Ана и Таня. Але зме ше не згварели о ніх, або ме загварели з дачим іншим та ми зишло з розуму. Лем ми з пар словами гварели же ше догварели та одгварели Ану од дальшай згади. Вони два ше, випатра, цошка прегварели. Ани пригварели же є згадліва, а Таню нагварели же най пребачи. Так ми шицко пояснєли. Або ше лем вигварели.

слово	и його значене; дополні вихабене
згварели	у тим виреченю слово похасноване зоз значенем: <i>розгварка о тим не пришла на шор</i>
загварели	
гварели	<i>поведли</i>
догварели	
одгварели	
прегварели	
пригварели	
нагварели	
вигварели	<i>заобишили правду</i>

260. Одредз значеня поєдинечних наглашених словох.

Два сушеди

Вчера попаднню до нас пришла сушеда Фема на кратко, але як шедла, одшедзела до вечара. Зашедла, та ані не обачела як час швидко прешел. Прешедзели цале попаднє та ніч не поробели. Так озбільно бешедовали як посланікі що зашедаю у скupштини. Сушеда ше хвалела же кельо ей квока вишедзела курчата, и як путовала на пияц до Вербасу и прешедала з автобуса на автобус. Нашедзели ше и напріповедали два сушеди.

слово	и його значене; дополні вихабене
одшедзиц	у тим виреченю слово похасноване зоз значеньом: <i>остала</i>
зашедла	
прешедзели	<i>одленствовали</i>
зашедаю	
вишедзела	
прешедала	
нашедзели ше	

261. Одредз значения поєдинечных наглашених словох.

*Нешка рано вчас **станул**. Работа му ишла одрук и нє мог **ше** лем **застановиц**. На концу роботного часу **настал** вельки галайк. Шицки були щешліви, бо **достали** нови компьютеры. Гоч **вистал**, и чежко му було **стац** на ногах, задовольни бул же **остал** до вечара.*

Повяж ліви и прави слупчик. Напиш на линії букви зоз правого слупчка хтори толкую слова похасновани у текксту зоз лівого слупчка.

1. стануц	a) зуновац
2. застановиц ше	б) витримац
3. настац	в) зобудзиц ше
4. достац	г) затримац ше
5. вистац	г) чуц ше
6. стац	д) подаровац (им)
7. остац	е) престац з роботу

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

262. З лівого боку дати штири поняца. При кождому поняцу написани по три слова а лем **едно з ніх найблізше одредзує поняце з лівей колони**. Подцагні тото слово.

а) моралне:	етнічне, етичне, естетичне, елегичне,
б) рациональне:	мозгово, роботніцке, розумне, значне,
в) декоративне:	украсне, красне, некрасне, шорове,
г) систематичне:	державне, дошлідне, поєдинечне, нєушорене

263. Похаснуй слова у виреченю и потолкуй значене:

- а) брундза ше
- б) набрундзани
- в) геверни
- г) геверує

264. Похаснуй слова у виреченю и потолкай значене:

- а) проект
- б) активносц
- в) интернацыональны
- г) діск-джокей

265. Потолкай значеня словох з науковопопулярных текстох. Пренайдз у правым слупчку синонимы за слова у левім слупчку и напиш на лінії числа хтори их означаю.

Похаснуй слова у виреченю.

а) менаджер	1. уносна робота, тарговина
б) бизнес	2. погришне информаване, нэточны податок
в) финансій	3. особа котра руководзі, управнік; агент
г) дезінформація	4. пенежныя средства, приходы

Похаснуй слова у виреченьох.

266. Потолкай основни значеня словох:

- а) шорткат _____
- б) имейл _____
- в) сервер _____
- г) дисплей _____

267. Потолкай основни значеня словох:

- а) фолдер _____
- б) файл _____
- в) ЦД _____
- г) сайт _____

268. Потолкай значеня словох з інформаційнай технології. Пренайдз у правым слупчку синонимы за слова у левім слупчку и напиш на лінії числа хтори их означаю.

а) интернет	1. часці компьютера за уношеннем и чуваннем інформаціі
б) принтер	2. светова компьютерска мрежа
в) софтвер	3. компьютерски програми
г) меморія	4. штампач
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____

269.

слова	похаснуй у виреченю
модлім це	
гайде	
послухай ме	
пристань	
увидзши як добре	
нє будз таки	
чом нє пристанеши	
цио це спера	
мн€ за любов	
кед нє придзеши	

270.

вираз	похаснуй у виреченю
дзекуем барз краин€	
як добре же ши то зробел	
щиро дзекуем	
кажда чесць	
знимам ци калап	
златы єден	
нїгда ци то не забудзем	
Най ци бог поможе	
здрави будз	
екстра	

271. Повяж ліви и прави слупчик. Напиш на линії букви з правого слупчка з хторима мож закончиць виразы з лівого слупчка.

1. Идз оталь	a) лапай ше до роботи
2. нє идзеш	б) най це мойо очи нє видза
3. нош ше	в) идзеш ми на верх глави.
4. алов	г) ми спод ногох

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

слова	похаснуй у виреченю
идз оталь	
нє идзеш	
алов	
нош ше	

Кніжковносц

272. Пречитай шлідующи строфи и пробуй ше здогаднуц цалей писнї.

Моква размака бувши салайи.

Шыво у ыалим голим базкраю.

*Кану у баркох давни чапаши,
сни мацерово міра нє маю.*

Прешол октобер. Шніг здibal дижджи.

Михалового давно нєт лєта.

*Лем мац самучка док жима гвижджи
чека путніка з широго швета.*

A. Наведз мено и презвіско поети и наслов писнї.

Поета: _____ ; наслов: _____

B. Тота писня:

а) любовна в) соціялна

б) рефлексивна г) родолюбива

Заокруж букву опрез точного одвиту.

273. На лінию после стихох напиш наслов писнї и мено и презвіско автора.

Нє будзіе птицы вечар

хтора през дзенъ нє спала.

Птица и водне, нє вам,

але слунку вчастному

піснї шпивала.

*Вноци лем соловеї
шпиваци нє преставаю.*

Вони то можу прето

же у жренкох до рана

слунко чуваю.

На слов піснї: _____

Автор: _____

274. Пречитай шлідующи строфи и пробуй ше здогаднуц цалей піснї. Здогадні ше и на слова піснї и ёй автора.

Рано, там дзе раж и за нім лука,

Дзе ше гойса над як габа злата,

Там седмеро окоцела суга,

Седмеро жовкави щенята.

До вечара вона их лізала
И гласкала шерсц їх мегку, жовту,
Шніг ше пущал дзе з німа лежала,

Дзе их грава зоз свою цеплоту.

Наслов писні: _____

Автор: _____

275. “Бул ёден чловек - Чаловка Петро. Мал ёдну краву. Предал ю, пошол до карчми та заплацел качмарови най му да есц и пиц наютре. Пошол и до другой, и там заплацел: кед придзе ютре, най ше задармо нае и напие. Пошол и до трецей. И там заплацел най може ютре пиц.”

За народни приповедки харктеристичне:

- а) нагромадзоване епитетох
- б) прецизне одредзене часу збуваня події
- в) прецизне одредзене места збуваня події
- г) неодредзеносц часу и места події

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

276. Здогадні ше а на тексту и замеркуй даедни харктеристы драми.

ГЕОРГІЙ: И?

ГАНЧА: И мн€ одгваряли най ше при Иларионови не споведам...

ПЕТРО: Лем поведз, Ганчо. Шмелю поведз.

ГЕОРГІЙ: Поведз.

ГАНЧА: Гварели най ше при ньому не споведам, же вон святы тайни у карчми хлопом виволує... (Жубротан€ присутних.)

За драмски текст харктеристичне (заокруж три харктеристики):

- а) лирска споведз
- б) зражене
- в) громадзене епитетох
- г) единство часу
- г) единство дії
- д) римоване

277. Здогадні ше, а на тексту и замеркуй даедни харктеристы приповедки. Заокруж букву опрез двух харктеристикох.

За наставане такей приповедки потребне мац рику Дунай, побрежя, мости, ято галебох, з котрого ше ёден окреме видвоює и уходзі до судьби ёдней некаждоднёвой фамилиї. Потребне мац и мости, котрим озда судьба одредзела же би були звалены, гоч лем на кратко, и тэди кед то не муши буц необходне, бо и незвалены мости маю достаточну моц чувства при несподзвіваних, непознатых стретнцох. Шицки други учаснікі у приповедки исную од давна, вецеј як сто роки, дзекеди ше стретню медзи собу, през події и генерацыї, так же су того анї не свідоми. Приповедка ше не муши чытац, на ню ше мож припатрац, а найлепшє ю виприповедац. Тэди, и гевти котры видза а не чувствую достаточно, и гевти котры патра зоз завартима очми, уходза прей' мостох словох и чувствох до малих кристалных часточкох эмоцийох у ўдним цалком звичайнім людским живоце.

(Вл. Коциш)

За приповедку характеристични два елементи:

- а) подзелене текста на строфи и стихи
- б) сценография и костимография
- в) развита фабула
- г) постояне главней подоби
- г) пейзаж
- д) лирска слика

278. У котрим прикладу лирски суб'єкт препознатліви?

Приклад 1.

Розменка

Пришол сом на рику вчас рано.

Коло поладня сом влапел потьку стредній велькосци.

Руцел сом ю на каменї даскельо метери од води и лапал далей.

До вечара ше вецей нє лапела анї єдна риба. А потька загинула на каменю.

Вец сом вошол до рики и задавел ше.

(А. Лаврик)

Приклад 2.

Кед фляша вирицена на побреже...

Кед фляша вирицена на побреже, у ней ше находзел океан. Чловек нашол фляшу и отворел ю. Океан плюснул вонка, а фляша випадла з його руки и розбила ше. Цали континент бул потопени.

279. У котрим прикладу лирски суб'єкт препознатліви? Заокруж го.

Приклад 1.

Заходзим за угел

познатого дня. Путуем: кому би зохабиц
власну бешеду? З лівого боку збачел
сом Слунко. Предо мну любов, насушни хлеб и шмерц.
Дармо плодна жем, сопутнікох вше меней.

Приклад 2.

кед би блата не було,
як бизме спознали красу бисера,
його вигляд, чистоту, любов през нашу свидомосц и цело
але блато ше ширі, рошне як цесто
до хторого сам бог руцел квас

Приклад 3.

Високо у турні гласни дзвони ше криє,
И широка писня його о животу
Коло нас ше чує. И вон писню тоту
Радосци, и смутку, и надії бие.

280. У котрим прикладу лірски суб'ект препознатліви?

Приклад 1.

И так тидзень, и так мешац,
нё жац, нё шац,
по бездражох ше натресац.

И так мешац, два мешаци,
на юг селя ше Руснаци.

Шкripя кочи, на юг иду,
на юг селя руску биду.

Приклад 2.

Я нё пияни,
я нё вистати,
я нё шніём,
я нё задумуем. Очі мі отворени
и я присутни,
але мой живот у цудзим швеце
дзе я сам
и нікого нё пущам,
а нікого ані увесці нё можем.

Приклад 3.

Руснак то квеце крекке ягод мушкатла под облаками –
пахнуц нё пахнє, але цалому року красу дава.
Руснак то око нахмурене, зроснуте зоз хмарами
котрим вон и бразда, и нашенко, и роса и – застава.

281. Пречитай ви rivok з приповедки “Рядошлід часу”, Любомира Сопки.

“На незвичайнісці, уж даскельо дні, нё застановівал сущедских легінічкох або непознатах одроснутых преходзациях питац цигар, дакеди просто питац ше: “Кельо тераз годзін”?

Даскельо дні уж нё зявівал ше.

Кажды раз кед ше застановел зоз здирвету канту, на угл€, на драги гу пумпи, Петро го могол видзиц на сред драги же з гевтима нї дзецми нї людзмі баві якешік бависко. Кажды з нїх з половку цегли цілюе єдну цалу на триец-штераец крочаї од смуги, пре котру ше цалком озбільно вадзи же чи “преступ”, чи нё. У Петровім чаше ше на таким дачім час не трацело.”

Приповедка компонована:

- а) спрам звичайней шеми: увод, заплёт, розплёт
- б) як цек свідомосци, думкох и асоціаційох
- в) зоз комбінації пейзажох и портретох

- г) без главней подоби и розплету
- г) без фабули и заплету
- д) зоз одсуством часу и простору

Заокруж букву опрез точного одвиту.

282. На чим засновані шлідующи ви rivok?

*Приемни витрик
по полю ходзи,
цихи и швижи,
остатнї зарї
гашню на класкох –
вечар ше бліжи.*

(М. Винай)

Vi rivok засновані на:

- а) на зраженю подобох
- б) на нукашнім монологу
- в) на портрету
- г) на поетичній слики

Заокруж букву опрез точного одвиту.

283. На чим засновані шлідующи ви rivok?

ГЕОРГІЙ: Младенцу Петре, чи ши од власней добрей дзеки и без ичийого нагваряня пристал вжац себе за жену тутейшу дівицу Ганчу Ліптакову?

ПЕТРО: Од власней добрей дзеки.

ГЕОРГІЙ: Дівицо Ганчо, чи ти од власней добрей дзеки и без ичийого нагваряня пристала вжац себе за мужа тутейшого младенца Петра Червеняка?

ГАНЧА: Од власней добрей дзеки, оче.

ГЕОРГІЙ: (*Шведком. Присутним гражданом*) Присутни шведкове и свадзебна родзино, пришагніце пред святым хрестом Христовим чи ест даяки препреченя же би млади раби божи велькокерестурски Петро Червеняк и Марча Ліптакова постали ўдно другому винчани супруг и супруга?

НАРОД: Нет... Нет, всечеснейши... Нет...

ИЛАРИОН: (*Вошол з другого боку.*) Ест, всечеснейши! (*Жубромтане у маси.*) Ест ёдно! (*Жубромтане.*)

Наведзены vi rivok засновані на:

- а) на одношеню поетичных сликох
- б) на медзизависносци портрету и пейзажу
- в) на автобіографских податкох
- г) на драмским зраженю подобох
- г) на нукашнім монологу

Заокруж букву опрез точного одвиту.

284. За кождим виреченьем на линию напиш назву стылскай фигуры котра наглашена у тим виреченю.

а) Указовал хлапчик з пальчиком на чарни калапи на хторих як чељчни шерпи блїщали пирка.

б) Долу клокоцела швидка ричка бо сцела однесц свойо води до узкого медзигоря.

в) Шицки ше дзеци порозходзели дзешка ширцом швета. Сам сом, багрен стари, под тоту стреху старенкей хижі.

285. За кождим виреченьем на линию напиш назву стылскай фигуры котра наглашена у тим виреченю.

а) Привидзело ми ше же видзим искри, ал€ то були л€м пацерки як дробни гвізди.

б) Полюбел сом це, гвіздочко, накадзи на мене попатрели твойо очи.

286. За кождим виреченьем на линию напиш назву стылскай фигуры котра наглашена у тим виреченю.

а) Замерковал сом же ше ей очи швица як гвіздочки.

б) Гвізда Зорнічка ми указовала и водзела ме по узкей дражки през лес.

287. На линию напиш назву стылскай фигуры.

а) Трава густа и мегка як тепих. _____

б) Овци пасли по желёним тепиху. _____

288. Одвитуй на питаня:

Цихи и ўми спуща ше вечар,
на западу небо ше червені...
Хмарки пламеністі на небе пліваю.
Висти ше глаша першай ёшні...

Кочи валалом л€ца, гурча,
а змерк ше на нїх спуща,
віше меней чує ше бешеда,
л€м лїсточка на яблоньох суща.

- а) Кельо єст стихи у тей писнї ()
б) Кельо єст строфы у тей писнї ()
в) Котри ше стихи вяжу з риму ()

289. Пречитай часц писні и одвітуй на питання:

*На твоім оіміху осталася
моя перша ганьба.*

Далеко, давно.

*Не раз ме живот зоблекол,
не раз вира з пацеркамі сцекла,
не раз заболело.*

(Ксения М. Орос)

- а) Кельо ёст стихи у тей писнї ()
- б) Кельо ёст строфи у тей писнї ()
- в) Котри ше стихи вяжу з риму ()

290. Пречитай часц писні и одвітуй на питання:

Яки лем мирни вечар.

*Анї віттрик руку не гласка,
анї дижджик чоло не бочка.*

*Скрил ше мешац,
по скорейших снох путує,
душа го вецеј здогоніц не може.*

(Ксения М. Орос)

- а) Кельо ёст стихи у тей писнї ()
- б) Кельо ёст строфи у тей писнї ()
- в) Котри ше стихи вяжу з риму ()

291. Обрац увагу на деталі з котрих заключиш кеди ше случую описані подїї.

“Господи боже, цо то крику було у нас заtotи леси и пасовиска! Як ше кормацали, як догваряли, подплацовали инженёрох та адвокатох же би ше ошльбодзели шицких терхованьох! Мудри глави. Вони знали же гоч цар дал шлебоду и утаргнул панщину, хлоп муши и так лебо препаднуц на пняку або гу нім “прийдите клонимося”, – а теди ше врати панщина знова, гоч дакус у іншаким шветлу, але за хлопа анї кус не лєгчайша.” (І. Франко, “Леси и пасовиска”)

У приповедки описані час:

- а) зраженя медзи сушедами пре меджу,
- б) утаргваня феудалних одношеньох,
- в) даваня жемі селяном после другой шветовей войны,
- г) злагодных одношеньох медзи селянами и панами,
- г) селянских повстаньох у Бачкей.

Заокруж букву опрез точного одвіту.

Приклады за часц тэсту на закончуючым испиту котры будзе мац нови, небываючы задаткі

292. У шлідуючым тексту описане ёдно зявене и реакция людзюх. Цо суб'ектывне, а цо об'ектывне? Подцагні у тексту лем об'ектывни факт.

Першэ ше пред вечаром небо на заходзе гаши, як и звичайно, а небодлуга потым сіверовосточна часц неба дастане пламеністу фарбу. Престрашени дзеци доволую родичнох, котры з обисцох вибегую на уліцу. Шыцким заєдніцкі страх у очох.

– Конець швета! – повторюеуж на вецей заводы андя Пепа.

– Судні дзень, людзе!... Модліме ше.- Вона клека и почина з молітву.

Младша челядз, незадовольна з поєдноствавінім толкованьем феномена, пробуе одгаднүць його природу.

– Война, война будзе!

– Судні дзень!

– Не судні дзень, але приказане!

293. У шлідуючым тексту описане же як ше прави хусточка:

Хусточка

Вежнё ше фалат нёба,

поля под житом з дзепоєдним пипиньем або некошени дэп

и з оштрым ока реже ёден фалат.

Руби ше зоз сцерпеньем любоморнага джобнуца игли.

У игли найфинша цверна од слунка або дижджу.

Дагдзе ше шице закончуе з гузлом шніговей пахульки;

Роздумай о правеню хусточки на описані способ і заокруж букву опрез одвиту за котры тримаш же ё точни:

- а) хусточку мож наисце правиц на описані способ кед поединець ма окремны способносцы
- б) Хусточку мож вше направиц на описані способ кед ше ма одвитуючи материял за правене
- в) Хусточку мож правиц на описані способ у задуманим швеце поединца
- г) Хусточку мож правиц на описані способ.

294. Препиш виречене котре не припада пейзажу

Дзечне гледам ластовку у часци неба, пререзаней з дротамі далеководох.

На ровні шыцко ёдно чи трава, квет, стебло, конь чи чловек, турня, ёднак ши обколешены з отвореніма горизонтамі, ёднак ці жимно од ей широчави, або цепло на ей длані. И ніхто и ніч окрем неба на це не стреже.

На ровні шыцки бокі швета до гузла звязаны, а гузел у твоіх очох.

Над ню и вітри и хмари, кед преходза, не застановюю ше длugo.

295. З котрим ёдним словам автор текста выразел власне становиско у шлідуючай информации. Подцагні тато слово.

Хвіля припада гу найзначнейшим фактором успішносци у польоділстве. Летній горучави ше дзекеди знаю закончиц зоз паданьем каменцу котри преполови або дакеди и цалком знічтожи урожай. Хвілю мож предвидзиц за даскелью дні напредок. То вец значи и же ше мож напредок порихтац и пробовац зопрец вельки чходи. На тим плану велью поробене як правене файтох защити урожайох. Тоти пробованя огранічени и даваю огранічени результат. Так ше, наприклад, велью бешедуе о ракетох котри кед ше виштреля на час, ніби, розбию каменец ище кед е у хмарох та не пада каменец але дижд.

296. Спрам словох автора шлідуючай информации, ёст вецей препреченя же би екіпи вошли до висшого ступня змаганя. Котре препречене найчежше?

Інформация:

Процівнік нашему локальному фодбалскому клубу то клуб зоз сущедного валалу. Госци не були цалком близовни же хтори гол їх, а хтори наш. Бегали и їх и нашо по желенім терену як кед би ше бавели на джмурки. Лабду не було хто вдериц як тому шор. Публика цале бависко дожила як домашню забаву случайно позбераних а не выбраних екіпох. Обидва екіпи ше наздаваю же на концу сезони прейду до висшого ступня змаганя. Тото им ше вироятно и поспиши кед по конец змагательней сезони на верби зродзи грозно.

До висшого ступня змаганя екіпи войду кед прейду найчежше препречене. Котре то найчежше препречене?

- а) кед пренайду же котри гол їх
- б) кед потрафя лабду
- в) кед на верби зродзи грозно
- г) кед публика одкриє же цо вони бавя
- г) кед ше престаню бавиц на джмурки

297. У шлідуючим тексту винесены три различны становиска о истым питаню. Котри два становиска медзисобно найблізши?

Ініцыятива же би ше приступело виробку нового правопису руского язика дожила вельки одгук у явносци. Ёдни веря же лепшне ніч не рушац, тэ. охабиц правопис таки яки е тераз. То прето же и таки яки е, правопис верши свою улогу на добри способ. Други ше закладаю же би ше направело подполно нови и подполно іншаки правопис од терашнього. То би значело, спрам їх думаня, увесц и можлівосц писаня по руски з кирилку, але и з латиницу. Треци, заш, думаю же треба направиц лем “козметичны” пременки. То прето же бизме з велькими пременками правопису не претворели шицких терашніх писмених до неписмених.

Медзисобно найблізши становиска то:

- а) першое и другое
- б) першое и треце
- в) другое и треце

298. Одредз символику словох бисер и блато

Бисер и блато

кед би блата не було,
як бізме спознали красу бісеру,
його вигляд, чистоту, любов през нашу свідомосць і цело

але блато ше шири, рошне як цесто
до хторога сам бог руцел квас

шири ше блато, квитнє, дави пажици і леси
і чорти у його утроби танцую, славя цара гаврана,
родзене жими

(В. Гарянски, Бисер и блато)

Блато настава як мишаніна жемі и води. Блато ма двойну символику, зависно од того як настало.

а) кед сипеме жем до води,

вец таке блато символизує _____

б) кед сипеме воду на жем,

вец таке блато символизує _____

299. Пречитай текст и одвітуй на питання.

Пааст ма директне однощене зоз природу и результатом своїй роботи: видзи як му рошне жито и статок. Вон у тим точно розликує уплів своїй роботи, знаня и закладаня. Зна вон и же кельо у його щесцу и нещесцу участвує сила природи, а зна и кельо участвує власц або держава. Понеже сили природи нам недолапліви, а власц далеко – пааст ше опера на власну роботу чий результат кажди дзень видзи. Городски чиновнік директну вязу з результатом роботи не ма, вон то видзи поштредно як суму плаци у пенежох. Тоти потаргани директни вязи медзи роботу и результатом видзиме и як потаргани вязи медзи людзми. Ані ёдна з описаних подобох у приповедки не ма щешліви живот.

Бандурик поєдноставено раздумує о своїх товаришох котры остали на валале: близовно же су щешліви бо маю дзеци, шицки власи на глави и трактор под шопу на валале. Так исто поєдноставено и Славково товарише валалчане думаю о нім: близовно же є щешліви бо ма красни квартель у варошу, шицко чисте, легка робота, велька площа, вон пан. Очиглядне же у тим оцінюваню цудзого щесца гриша и ёдни и други. Гриша прето же шечувство щесца не мера зоз числом квадратох у городским квартелю, а ані зоз моцу трактора под шопу.

(Ш. Гудак)

Питання:

а) Напиш меню пааста: _____

б) На линию препиш ёдно виречене за котре думаш же повязує смисел и поручене обидвох пасусох.

300. Пречитай текст и заокруж ёден одвіт котри найподполнійше описує Харитона.

Давно уж прешол час кед ше Харитон могол укушиц з гоч даскеліма зубами за язик, нукашню часц ліца, влапиц верх церня и вицагнуц го з длані лебо пальца, одкушиц заламани нохец, прекушиц тварди орех на мегкей ораніні котри врана випущела. Одкеди остал сам при синови котри го з єдним полним наручом пирнагох преселел до бочнай хижки и гу тому му на нізки столік положел плехови танер и ложку и ёден поллитрови обити белави гарчичок, Харитон теди уж видзел свойо „добрэ рано”. Час у котрим поняце о пенежу віше баржей начина здрави розум, а жажда за лагодним животом без роботи віше векша, віше частейше Харитон чувствовал у своім плеховим танеру до котрого му, кед ше уж шицки наєдли, виграбали и висипали тото цо кус остало.

Харитон бул:

- а) худобни, осамени, беззубни, стари
- б) небогати, задовольни, гладни, хори
- в) без зубох, без пенежу, гладни, замарзнути
- г) худобни, осамени, стари, задовольни

301. Заокруж букву опрез точного вислову.

- а) Прикметнік ше віше склада з меновніком так же ше прикметнік приспособює гу меновніку.
- б) Меновнік ше віше склада з прикметніком так же ше приспособює у роду, числу и припадку гу прикметніку.
- в) И прикметніки и меновніки то полнозначни и самостойни слова.
- г) Прикметнік котри ше склада з меновніком у истим виреченю муши стац после меновніка.
- г) На ёден меновнік у истим виреченю може ше одношиц лем ёден прикметнік.

302. Заокруж букву опрез точного вислову.

- а) З модалнима словами ше не виражую чувства особи хтора бешедує
- б) Модални слова указую яке нашо одножене и чувство гу тому цо виповедаме;
- в) Виречене не подполне без модалних словох;
- г) Модални слова состояна часц каждого виреченя;
- г) Модални слова ше у писаню видвоюю зоз наводніками;

303. Заокруж букву опрез точного вислову.

- а) Присловніки одвітую на питаня хто? цо?
- б) Присловніки то непременліви слова хтори означаю способ, место, час, циль и причину окончованя роботи дієслова.
- в) Присловніки у виреченю додатки меновніком.
- г) Прикметніки спадаю до пременлівей файти словох.

304. Одредз место и час слuchована описаней приповедки:

Трафело ше раз таке нєщесце у ёдним валале, у Бач Бодрогу, у Керестуре. Бул ёден майстор, сабол, мал шегерта.

– Пан майстор, нїгда сце нє чулії такого глухого человека, як я бешедовал на драже. Питал сом ше му же дзе ідзе, а вон на мнє лєм патри. Я дораз знал же є барз глухи, та сом на ньго барз кричел. Вон ми гварел же ідзе до сабола и нєше шиц надраги. Дораз ма присц до нас. – гвари шегерта майстрови. Чловек уж бул такой при дзверох. Задуркал, майстор добре чул, але чловек думал же майстор глухи та барз задуркал. А майстор думал же чловек глухи та барз кричел:

– Шлєбодно! – Вошол чловек нука та скричел як найбаржей могол:

– Дай Боже добре поладнє! – А майстор ещи баржей:

– Дай Боже и вам!

– Принесол сом поставу на надраги! Чи досц будзе?

– Ойей, будзе досц – одвітовал майстор з великом криком. А поцихи, сам за себе, гварел:

– Ещи и остане.

А чловекій дораз гуторел:

– Тото цо остане даце назад!

Майстор попатрел на шегерта и такой вирозумел же их вон обидвох глухима направел, а анї ёден глухи нє булї.

а) место подїї: _____

б) час слuchована подїї _____

305. Одредз тему и идею дїла.

Трафело ше раз таке нєщесце у ёдним валале, у Бач Бодрогу, у Керестуре. Бул ёден майстор, сабол, мал шегерта.

– Пан майстор, нїгда сце нє чулії такого глухого человека, як я бешедовал на драже. Питал сом ше му же дзе ідзе, а вон на мнє лєм патри. Я дораз знал же є барз глухи, та сом на ньго барз кричел. Вон ми гварел же ідзе до сабола и нєше шиц надраги. Дораз ма присц до нас. – гвари шегерта майстрови. Чловек уж бул такой при дзверох. Задуркал, майстор добре чул, але чловек думал же майстор глухи та барз задуркал. А майстор думал же чловек глухи та барз кричел:

– Шлєбодно! – Вошол чловек нука та скричел як найбаржей могол:

– Дай Боже добре поладнє! – А майстор ещи баржей:

– Дай Боже и вам!

– Принесол сом поставу на надраги! Чи досц будзе?

– Ойей, будзе досц – одвітовал майстор з великом криком. А поцихи, сам за себе, гварел:

– Ещи и остане.

А чловекій дораз гуторел:

– Тото цо остане даце назад!

Майстор попатрел на шегерта и такой вирозумел же их вон обидвох глухима направел, а анї ёден глухи нє булї.

а) тема подїї _____

б) идея подїї _____

306. Одредз тему приповедки на прикладу тога вирикву.

Лял ше напой на шицки боки; ляла ше неровномирно і з часу на час неартикуловано на шицки боки писня; преходзели на тацнох фалати нещешлівого шудова; розкруцавали ше колбаси і салами з пахом коньского меса. Гудаци ше не дали. Пращаляли струни у куце закуреней сали.

- А знаце цо я гварим на тото?! – предлужовал гевтот исти. – Най себе вони направя задруги, та буду мац тараски!

Його глас ше трацел у галайку, гевти найблізши ше шмеяли. Дюрови ше не шмеяло. Хтошка го обочковал, небрітвени і з моцним чувством на знай і напой.

- Конечно ши рушел гу людзом – гварел тот скорей як ше замышал медзи гевтих цо ше шпотали танцуюци. На билей джобкастей кошулі му зохабел фалат масней салами. Чувствовал як ше по його єдиней святочнай кошулі зліва масц, але ю не знімал. Ніч не преберал, лем чувствовал цеплоту на своей шії.

(Любомир Сопка)

а) тема події _____

307. Обрац увагу на деталі з котрих заключиш кеди ше случую описані події.

“Господи боже, цо то крику було у нас за тоти леси и пасовиска! Як ше кормацали, як дагваряли, подплацовали инженёрох та адвокатах же би ше ошльбодзели шицких терхованьох! Мудри глави. Вони знали же гоч цар дал шлебоду и утаргнул панщину, хлоп муши и так лебо препаднуц на пняку або гу нім “прийдите клонимося”, – а тэди ше врачи панщина знова, гоч дакус у иншаким шветлу, але за хлопа ані кус не легчайша.”

(І. Франко, “Леси и пасовиска”)

У приповедки описаны час:

- а) зраженя медзи сущедамі пре меджу,
- б) утаргованя феудалних одношеньох,
- в) даваня жемі селяном после другей шветовей войны,
- г) злагодных одношеньох медзи селянами и панами,
- г) селянских повстаньох у Бачкей.

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

Рышеня

- 1.** хлапцох штирме (4); дзивчата шейсц (6)
- 2.** б) Ксения вошла вонка.
- 3.** г) Якім прескочел.
- 4.** А) а) звекшане число прикметнікох
б) похасновані слова з пренешним значеньем
- 5.** Хмарки як баранчата кадзишик задумано одходзели.
- 6.** факт же ме природа віше очигляднейше “штрига”.
(Сущносц одвіту у пренешним значеню же природа дакога штрига, т.е. же постава лиси.)
- 7.** в) іронично, понеже бешеда о подценьованю
- 8.** г) злято, як кед би то було єдно слово
- 9.** г) прето же би ше мац йому придала на старане
- 10.** Зоз науковим стилом
- 11.** 1. А; 2. П; 3. Н
- 12.** Текст написані зоз літературним (кнїжковним, уметнїцким) стилом.
- 13.** 1) фуснота означена з букву (д)
2) автор текста означени з букву (а)
3) поднаслов изначени з букву (в)
4) наслов означени з букву (б)
5) початок пасуса означени з букву (г)
6) цитат означени з букву (г)
- 14.** 1, 2, 4, 3
- 15.** а) Мено и прозвиско автора Чеслав Милош
б) Назву места у котрим написана писня Беркли
в) Мено котре потолковане зоз фусноту Даймонион
г) Мено по котрим наволана позната награда Нобел
- 16.** б) нє, бо нє шме стац на влажним месце;
- 17.** г) Руменец нє лічи алє помага у ліченю
- 18.** б) Вона младша од нього
- 19.** а) Мойо животне правило даскельо децениі глаши: ані ёден дзень без смужки!
б) Кед идзем на роботу та у лифт чухам окуляри.
- 20.** Зявене бул дивовске: високи и черстви, червених ліцох, а зуби били як зоз слоновей косци.
- 21.** в) Нє знал добре потолковац свойо процивен€

- 22.** в) Искусство рисовача анимированого филма
- 23.** Коло 45
- 24.** *Два тисячи метери*
- 25.** 1. 5, 6, 7, 8 (5-8), 16, 21, 27.
2. 1, 2, 3.
- 26.** а) Радио Телевизия Войводини
б) Дюра Папгаргаї
в) Нова маїца и нови компьютер
г) Янко Янкович
- 27.** а) Дюрдьов
б) Гаврил Костельник
в) Татяну волаю Таня
г) познам Вельки и Капущани шор.
- 28.** а) Театер ше вола “Дядя”
б) Петар Петрович Негош
в) Коцурска школа “Братство-единство”
г) Їх нігда нет дома.
- 29.** а) Мой компьютер ма сайт.
б) Єст улїца “Дюра Даничич”.
в) Їх телевизия ма лепшу слику.
- 30.** Виречене треба же би мало голем 8 слова, же би було граматично и правописно правилно написане.
- 31.** Виречене треба же би мало голем 8 слова, же би було граматично и правописно правилно написане.
- 32.** Виречене треба же би мало голем 8 слова, же би було граматично и правописно правилно написане.
- 33.** Од оца сом вжал фото аппарат и направел даскельо слики котри випадли одлични.
- 34.** Од оца сом вжал бициглу и пошол на викендицу, а вон дзвигнул лярму по обисцу.
- 35.** Праве сом купел єдзене, кед мац отворела дзвери у хижи.
- 36.** Признава же задаток кед правилно пополнєти шицки рубрики.
- 37.** Признава же задаток кед правилно пополнєти шицки рубрики.
- 38.** Словнік сербско-руски, том 2, бок 381.
- 39.** Словнік сербско-руски, том 2, бок 587.
- 40.** Словнік сербско-руски, том 2, бок 1016.
- 41.** Словнік сербско-руски, том 1, бок 556.
- 42.** а) Приповедал ми не знам ані я о чим.
- 43.** б) У найлепшим задатку не було неправилносци.

44. б) Пришла Ксения, наставніца, и гварела най войдзeme нука.

45. Прескочел сом три гарадичи нараз, з ёдним вдереньем вдерел осу, але и ненамирно розбил очко на облаку.

46. б) Мегки знак нє ма гласовну вредносць.

е) Мегки знак може стаць на концу слова.

47.

дзвонки	б	д	з	ж	дъ	дж	дз	г'	г	в
недзвонки	п	т	с	ш	ть	ч	ц	к	х	ф

48. букви гласи

тека _____ 4 _____ 4 _____

дзивче _____ 6 _____ 5 _____

ешень _____ 5 _____ 5 _____

потъка _____ 6 _____ 5 _____

ящурка _____ 6 _____ 8 _____

49. а) -чи; б) -чи; в) - то; г) -нї

50. а) -са; б) -пи; в) - со; г) -ньо (-ньоч)

51. а) литература; б) гоби; в) граматика; г) дїеслово (дїеслово)

52. а) числовнік; б) прикметнік; в) меновнік

53. а) дїеслово; б) меновнік; в) прикметнік

54. меновніки прикметніки заменовніки дїеслова
товарищество вистати свой путовац
шлебода шлебодни вони сурфовац

55. а) суфикс; б) суфикс; в) префикс

56. префикс корень суфикс
хлеб / хлеб /
хлебовка / хлеб- -овка
вилічиць ви- -ліч- -иц
лікар / лік- -ар
наруквица на- -рук- -вица
рукав / рук- -ав

57. Єдна група: краса, прекрасны, красавица, красши

Друга група: краднуц, крадош, украднути, крадза

58. префикс

59. (3) Похмарело ше, будзе дижджу.

(2) Михал знял калап.

(1) Янко Надь сцигол.

60. 1. длugo шедзи и чита
2. чита
3. цале дополаднє шедзи и чита будзе наютре читац

- 61.** 2
- 62.** Суб'єктова група: апозиція, атрибут
Предикатова група: додаток за место, додаток за способ, об'єкт
- 63.** а) роздзельне, б) составне, в) процивне
- 64.** а) составне; б) процивне; в) роздзельне
- 65.** а) роздзельне; б) составне; в) виключочне; г) заключочне
- 66.** а) локатив, б) номинатив, в) генитив, г) датив, г) акузатив
- 67.** а) генитив; б) локатив; в) датив; г) номинатив; г) інструментал
- 68.** а) вокатив; б) акузатив; в) локатив; г) інструментал; г) генитив
- 69.** Слухам и патрим як ше вода зліва и прави чурок.
- 70.** Находзели хмари, громадзели ше, зберали и о чимшик догваряли.
- 71.** Пойдземе до зоологійнай заграды, нашивіме музей, обидземе твердиню и будземе ше шайтац (прешайтаме ше) по центру вароша.
- 72.** б), в)
- 73.** б)
- 74.** г)
- 75.** а) Слова котры розлично глаша, а исте знача то: *синонимы*
б) Слова котры розлично глаша, а процивне знача то: *антоними*
в) Слова котры исто глаша, а розличне знача то: *гомоними*
- 76.** синоними: бешедовац, погуторел
гомоними: жем, Жем
антоними: високо, нізко
- 77.** а) умераю
б) як чарни квети
- 78.** а) не
б) гей
в) не
г) не
- 79.** афірмативни: 1, 2, 4
негативни: 3, 5, 6
- 80.**

То була худобна жем.	То не була богата жем.
На пияцу було вельо людзох.	На пияцу не було мало людзох.
- 81.** а) Вон не ма стилу. (*не зна ше справовац*)
б) Вон наступел у вельким стилу. (*барз успиино*)
в) Вон пришол у своїм стилу. (*на свой способ*)

- 82.** а) Оштри на языку. (*директни и увредзующи*)
б) Оштри як бичак. (*способни до роботи*)
в) Наш наставнік пребарз оштри. (*строги*)
- 83.** а) Спаднул сом на його обецунки. (*поспраўедаў ме*)
б) Мой брат спаднул на испиту. (*не положаў испит*)
в) Спадло ми на разум же ме будзеш чекац. (*здоганул сом іхе*)
- 84.** а) территориялни: видзелі
б) професионални: диягноза, фаул
в) генерацийни: генция, губаба
- 85.** а) территориялни: булі, ещи;
б) професионални: интерпретация, мейл;
в) генерацийни: надрагі, катона
- 86.** а) территориялни: бицигловац ше, требиконіна;
б) професионални: форхенд, мейк-ап;
в) генерацийни: сабол, жедляр
- 87.** а) вистатосць
б) несхопносць
в) молба
г) знаходлівосць
- 88.** 1. г); 2. а); 3. б); 4. в)
- 89.** 1. г); 2. б); 3) в; 4. а)
- 90.** в) Вона пліва як шекерка
- 91.** б) Швидкі як коритнявка
- 92.** а) Вона ше трима свога як пияни за плот.
- 93.** Сербско-руски словнік, том 2, бок 617
- 94.** Сербско-руски словнік, том 1, бок 755
- 95.** Сербско-руски словнік, том 2, бок 80.
- 96.** в)
- 97.** Рушел раз ёден легінъ гледац щесце.
- 98.** Музика (гране)
- 99.** 1. лирика: а, г
2. епика: в, д
3. драма: б, г
- 100.** А – лирика; Б – епика; В – лирика
- 101.** А – епика; Б – лирика; В – лирика
- 102.** а)

103. треци и штварти стих

104. а) треци и штварти

б) хлопска рима

105. 4. дескрипция

106. Портрет

107. Приповедане (нарация)

108. поровнане

109. персонификация

110. ономатопея

111. г) розлику медзи добрым и нѣдобрим

112. б) мотив

113. б) лѣто

114. З мойого валала

115. (5) З мойого валала

(1) Ораче

(4) Ту, такой при шерцу

(6) Михалово лѣто

(2) Паразити

116. а) поволанка: поволуеме вас ...же бисце присутствовали

б) миксер...ма ел. мотор од 500 вати

в) рекламна порука: купце наш миксер...

117. а) Помада проців ранцох на твари, за нѣсцерпених!

б) Помада проців ранцох составена зоз активных субстанцох як цо – алое вера, колаген, алантойн, токоферол и етеричных олейох.

в) Порядне хасноване тей помады змоцнї вашу опущену скору вашего ліца и шиї, а ранци ше подполно страца.

118. а) Постаньце наш сотрудник і збогацце зміст нового виданя “Квеце у обисцу”.

б) Нашо и вашо новини обявлюю на 48 боках друкарскаго майсторства колор фотографій високей резолюцыі на цалым боку. Кажды бок ма формат а/4.

в) Дзекуюци нашему часопису постанеце познаватель найкрасшаго квеца.

119. а) научово популарни

б) уметніцкі

в) административни

120. а) научово популарни

б) уметніцкі

в) административни

- 121.** а) Дриме цихи єшеньски вечар
- 122.** автор, наслов, пролог, цитат, фуснота, епилог
- 123.** г) тематичней блізкосци текстох
- 124.** б) то индекс авторох и їх творох
- 125.** г) цинка ма чарни ноги
- 126.** в) Гу ґрупи шейсц
- 127.** б) Виновати сом же сом тримал деску до крива.
- 128.** дзе; прецо (як)
- 129.** дзе; прецо (як)
- 130.** хто, що, дзе, кеди, як (прецо) – рядошлід нє важни
- 131.** ... *а и міле, цеплючке слово повеси и порадзиц ше. Правда, нє озве ше вон, нє пове вон слово жадне, алє слуха, и розуми. Шицко розуми, будзе же ше прето и нє оздзыва, нє бешедує.*
- Пред капуру прицагнул коч – газду у нім.*
- 132.** Часц рока: *лєто*
 Часц дня: *вечар*
 Место подїї: *польо*
- 133.** Забуванє (забуванє неприємносци)
- 134.** Наводза ше найважнейши елементы: число менох, розлика хлопских и женских, резиме ше пише у 3-5 виреченьох.
- 135.** Дідо ходзи по воду на валалску пумпу. Дакеди там була добра вода. Дзеци дакеди плювали до студні, а и мачки до ней падали. Веџ студня закрита з бетоном. Алє, тераз вода нє добра за пице.
 (Важни елементы: дідо, стара канта, заєдніцка студня, добра и недобра вода)
- 136.** Ключни слова: Дюрьов, доліна, вітерняк, кридла, лещене (и подобне)
- 137.** *Аматерски драмски театр "Дядя" дава представу "Ровняцки соблазні" у Новим Орахове.*
- 138.** Ніч ме так нє несподзивало як кед сущед нє дал нікому висц з хижі.
- 139.** Орехи були таки кощаки же зме их щикали з кліщами.
- 140.** б) Мегки знак нє ма гласовну вредносц та го нє мож пречитац.
- 141.** а) палатализация, б) ютоване, в) палатализация, г) ютованє
- 142.** а)
- 143.** в) вієдначованє консонантох по дзвонкосци
- 144.** а) Видзим их и видзим же копаю до їх лабди.
- 145.** г) у даєдних случаіох ше складаю у даєдних ше нє складаю.

146. кнїжка, розпорядок, вчас, ложка, кратки, подпись, Владко, мягки виєднані консонантох по дзвонкосци

147. в) мягки знак нє ма гласовну вредносц;

148. г) пейц вокали и то: а, е, и, о, у

149. а) числовой, б) прикметник, в)меновник, г) присловник, г)дієслово, д)применовник, ж) заменовник, з)меновник

150. а) прикметник; б) меновник; в) заменовник; г) присловник; г) дієслово; д)применовник; е) числовой; е) меновник; ж) злучник; з) дієслово; и) заменовник; і) меновник

151. кед, лем, як, потераз, през, од

152. а) дієслово; б) меновник; в) меновник; г) прикметник

153. Милошов, новосадски, Любичов, людски

154. а) 2; б) 1; в) 3, 4.

155. а) под-

б) -шніж-

в) -нік

г) подшніжник

г) -и

156. а) префиксу

157. а) Любим читац кнїжки кед шедзим.

б) Любим читац кнїжки кед мам часу.

158. а) Сцигли нам кнїжки хтори зме наручели.

б) Сцигло писмо цо сом го длugo чекал.

159. а) Несподзивано ше застановел пред дзивчецом хторе мало дзешец роки.

б) Барз чувам ствари хтори сом пожичел.

160. а) часовы виречене

б) додаток за час

161. а) додаток за место

б) местово виречене

162. а) На авту пукла гума, та злецел до ярку.

б) Авто злецел до ярку, бо му пукла гума.

163. а) Кед сом ше врацала дому, припратала сом ше на леси коло драги.

б) Нє залівали квеце, та спрело.

164. а) Над нє зламе нїяки витор, бо ше згина гоч на хтори бок.

б) Дзе ше велью приповеда, мало ше роби.

165. а) Кед сом ше врацала дому

б) кадзи є нагнуте

166. локатив, додаток за место

- 167.** генитив, генитив припаданя (посесивни генитив)
- 168.** датив, напрям рушаня (додаток за место)
- 169.** 1) копац, орац; 2) спац; 3) квитнуц, гніц
- 170.** 1) райбац, варыц, биліц; 2) лежац; 3) пахнуц, роснуц
- 171.** 1) читац, порайц; 2) кучац, дримац, шедзиц; 3) гирмиц, бліскац
- 172.** еши: териториялни; анамнеза: фахово; баяко: колоквиялни
- 173.** бешедовалій: териториялни; реце: колоквиялни; анемия: фахово
- 174.** гумани: фахово; шумни: колоквиялни; посцилка: териториялни
- 175.** генция: архаічне слово; категория: пожичене слово
- 176.** літера: архаічне слово; интервю: пожичене слово
- 177.** пикник: пожичене слово; школіц ше: архаічне слово
- 178.** а) швидко, б) збунетосц, в) несхопносц, г) пишносц
- 179.** а) цихо; б) пишно, гордо; в) схопносц; г) доброта
- 180.** а) 3; б) 1; в) 4; г) 2.
- 181.** в) Патри як целе на нову капуру.
д) Вон шпива як страка на конаре.
- 182.** а) 8, 3, 4, 7, 2
- 183.** а) етичне, б) розумне, в) украсне, г) дошлідне
- 184.** а) розчленьоване, б) словозлучене, в) задумани, г) морални
- 185.** а) подшміх; б) розвой; в) прилагодзоване; г) оживійоване.
- 186.** а) Шицко будзе добре кед вам мачка не прескочи драгу.
- 187.** 1) Ровняцки соблазні; 2. Дюра Папгаргаї; а)
- 188.** а) полиційней забрани ходзеня по уліци у вечарших годзінох
- 189.** в) несогласносц жени зоз мужовім задовольством з ўх малженскім животом
- 190.** А Володимир Гнатюк
Б. в
- 191.** в)
- 192.** (4) Од шнігу нешка били верхи горох
(3) О ровніни
(3) Хусточка
(4) Сторочни дубе при драги
- 193.** Войводина
- 194.** сонет
- 195.** балада

- 196.** а) сонет
- 197.** в) дньовніка
- 198.** г) драгопису
- 199.** Вирилок 1: біографія, Вон, медзитим, не бул зачудовані.
Вирилок 2: автобіографія, Я, медзитим, не бул зачудовані.
- 200.** а) епитет, б) епитет, в) гіпербола
- 201.** а) поровнане, б) гіпербола, в) метафора
- 202.** г) епитет
- 203.** в)
- 204.** г) намагане гу ришованю національного питання
- 205.** г) Руснаци у Войводині
- 206.** 3) шлебодного стиха
- 207.** а) слику оцудзеня человека у сучасним швеце
- 208.** а) директни, б) директни, в) індиректни
- 209.** г) зоз прелєтаньем позитивних и других прикметох
- 210.** а чежки як олово.
- 211.** б) двух шветох у котрих поета жие
в) завераню поетовим до свайго швета
- 212.** а) описане, б) приповедане, в) диялог
- 213.** Вирилок 1. приповедане
Вирилок 2. преприповедане
- 214.** Вирилок 1. описане
Вирилок 2. диялог
- 215.** А. г; Б. б
- 216.** Текст 1. преприповедане
Текст 2. анализа
- 217.** Текст 1. преприповедане
Текст 2. анализа
- 218.** и) власнечувство задовольства
- 219.** г) селяне посправедані и поніжени
- 220.** а)
- 221.** б) Заєдніцки смисел обидвох пасусох то жажда за животом єдного старика.
- 222.** Праве прето же так сконечно ходзел по вітерняку, обращаў ше на вітре ведно з кридлами, притримуючи ше за моцны били плахти, а и вон вшэ бул од муки, приліпні на його кридлох...

223. Нука у вітерняку пановала чудна цихосць.

(Або: Цихосць котра подобна цихосци у студні.)

б) кридла на вітерняку ше не обрацали

224. И так почал вельки боль розходу.

225. Ключни слова: Дунай, чловек, поверхносць води, ходзене по воді, не шніем

(Можліви приклад: *Єдного рана сом през облак видзел чловека котри ишол (крачал) по поверхносци води Дунаю. Не шніло ми ие, насправди сом видзел чловека котри ходзи по Дунаю.*)

226. Чежко то буць бог.

227. не маю

228. монолог

229. еснаф и епика

230. а) шлебода

б) насильство

в) рабство

г) любов

г) смуток

231. в) Ані то не твоя брига, ані ци не повеме.

232. г) видзел же му не будзе добра

233. Други пасус почина зоз: Шедзим так дакеди... Треци пасус почина зоз: Не твердзим же нешка жиєм...

234. Резиме треба же би облапел же цо есей “гей”, а не же цо ё “не”

235. Основа толкованя дата у самим тексту: Хованець припада старому празновирию. Кед же кура знеше перше вайцо таке мале як голубово, веџ гевтот хто ше сце збогаціц ма лем вжац под пазуху тото вайцо, тримац го там двацец еден дзень док ше з нього не вилягнє мали чорцік – хованець.

236. Сущносць одвиту у тым же то плановане розвою, же тото плановане треба же би приведло до победы, а то значи розвою культуры. Важне же би ше указало же школьні розлику старе значене котре було вязане за способи войovanя а нешка му значене вязане за розвой даеней дружтвеней дзялносці.

237. Паметам як да ми тэрэз мац моя гвари: *Не крадній нічий мир заслужени.*

238. Похвалел сом школьнірох же як ше добре на доліни шлізкаю, а вони ми гварели же ше корчоляю.

239. Улецел пред конец змаганя и гварел най обовязно напушиме терен.

240. Мац гварела Михалові: Идз, сину, до дутяну и принеси хлеба, млечка и фляшу квашней води.

241. а) шейдзешат шейсц

б) шейдзешат шести (а,e)

в) шейдзешат шесцеро

242. По-пре-чи-то-вац

Звер-ху

Кров-ни

Де-фи-ни-ци-я

243. По-ви-пи-со-вац

О-фар-бе-носц

Шпо-ров-ни

А-ка-де-ми-я

244. Дар-мо

До-во-ло-вац

Де-кли-на-ци-я (дек-ли-на-ци-я)

Дав-ни

245. а), в)

246. а), в)

247. Виедначоване консонантох по дзвонкосци

248. а) палатализация; б) йотоване; г) палатализация; г) йотоване

249. Обрациц увагу на:

г) баяко, романтизм, символизм

250. а) афоризем, национализем, символизем

б) диягноза, психоза, коза, неуроза

в) шпиваюци, бешедуюци, обиходзаци, владаюци

г) мадяризм, аматериизм, дарвинизм, егойзм, реализм

г) продукт, продукция, копродукция, продуктивни

251. а) Сентомаш

б) Монализа

в) вандализм

252. а) як кед били овечки пашу на пажици, б) способово

253. а) условне; б) причинове; в) допустове; г) способове; г) цильове

254. а) Врацали ше дому кед ше почало змеркац; б) часово

255. а) Зависне: гоч ши ме увредзел

б) Файта: допустово

256. 7, 5, 6, 2, 1, 3, 4

257. а) 5; б) 2; в) 1; г) 6; г) 4; д) 3.

258. в) Номинатив основна форма пременлівих словох. Хаснуе ше у менуюcej функцї.

259. Признава ше задаток кед правилно одредзени значеня похаснованих словох.

260. Признава ше задаток кед правилно одредзени значеня похаснованих словох.

261. 1. в); 2. е); 3. г); 4. д); 5. а); 6. б); 7. г)

262. а) етичне; б) розумне; в) украсне; г) дошлідне

263. а) дудре (гніва ше) и нерозумліво бешедує

- б) нагнівани, дури ше
- в) шлебодни, незаняти
- г) одпочива, ніч не роби

264. а) план

- б) заинтересованосц, роботносц, рухомосц
- в) медзинародны
- г) особа хтора вибера музыку

265. а) 3; б) 1; в) 4; г) 2.

266. а) скрацена драга

- б) электронска пошта
- в) электронски постреднік за пренос
- г) экран

267. а) ладичка за податки

- б) досіе
- в) компатни преноснік податкох
- г) бок на интернету

268. а) 2; б) 4; в) 3; г) 1.

269. Признава ше задаток кед правилно похасновани слова у виреченьох.

270. Признава ше задаток кед правилно похасновани слова у виреченьох.

271. 1. б); 2. г); 3. в); 4. а)

272. А. Михал Рамач, *Михалово літо*, Б. б)

273. Наслов писні: Не будзце птицу вечар

Автор: Михал Ковач

274. Наслов писні: Писня о суки

Автор: Сергей Єсенін

275. г) неодредзеносц часу и места події

276. б) зражене

- г) єдинство часу
- г) єдинство дії

277. в) развита фабула

- г) постояне главней подоби

- 278.** У прикладу 1.
- 279.** Приклад 1.
- 280.** У прикладу 2.
- 281.** 6)
- 282.** г) на поетичней слики
- 283.** г) на драмским зраженю подобох
- 284.** а) поровнане, б) персонификация, в) метафора
- 285.** а) поровнане
б) метафора
- 286.** а) поровнане
б) персонификация
- 287.** а) поровнане; б) метафора
- 288.** а) Кельо ест стихи у тей писнї (8)
б) Кельо ест строфи у тей писнї (2)
в) Котри ше стихи вяжу з риму (2-4)
- 289.** а) Кельо ест стихи у тей писнї (6)
б) Кельо ест строфи у тей писнї (3)
в) Котри ше стихи вяжу з риму (0)
- 290.** а) Кельо ест стихи у тей писнї (6)
б) Кельо ест строфи у тей писнї (1)
в) Котри ше стихи вяжу з риму (0)
- 291.** б) утаргованя феудалних одношеньох,
- 292.** Перше ше пред вечаром небо на заходзе гаши, як и звичайно, а неодлуга потым сиверовосточна часц неба достане пламеністу фарбу.
- 293.** в) Хусточку мож правиц на описані способ у задуманим швеце поєдинца
- 294.** На ровнї шицки боки швета до гузла звязани, а гузел у твоїх очох.
- 295.** ніби (уручене слово як нідовириє)
- 296.** в) кед на верби зродзи грозно
- 297.** б) перше и треце
- 298.** а) бруд, загадзене
б) живот
- 299.** а) Славко
б) Очиглядне же у тим оценьованю цудзого щесца гриша и ёдни и други.
- 300.** а) худобни, осамени, беззубни, стари
- 301.** а) Прикметнік ше віше склада з меновніком так же ше прикметнік присподобює гу меновніку.

302. 6) Модални слова указую яке нашо одношене и чувство гу тому цо виповедаме;

303. 6) Присловніки то непременліви слова хтори означаю способ, место, час, циль и причину окончования роботи дієслова.

304. а) место подїї: Бач Бодрог, Керестур, роботня

б) час слuchованя подїї: поладнє

305. а) тема подїї: непорозуменє

б) ідея подїї: знаходлівосць шефера

306. а) тема подїї: непорозуменє поєдинца з дружтвом

307. б) утаргованя феудальних одношеньох,

Лістіна образовных стандардох котри ше випитую зоз задаткам на закончуючым испиту

ОСНОВНИ УРОВЕНЬ

Школьяр/школьярка на основним уровню:

Схопносц читання и разумене прочитаного

- РЯ 1.1.1. разуми текст котри чита наглас и у себе
- РЯ 1.1.2. розликує уметніцки и неуметніцки текст; зна одредзиц смисел и намену текста: експозиция (викладане, увод), дескрипция (описоване), нарация (приповедане), доказоване
- РЯ 1.1.3. виразно чита текст и розликує значене спрам интонаций
- РЯ 1.1.4. препознава различни функционални стили на ёдноставних прикладох
- РЯ 1.1.5. розликує основни часцы текста и кніжки (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглаве, пасус, фуснота, предслово, послеслово, змист, автор, призначка); препознава цитат, служи ше зоз змистом же би ше нашло одредзену часц текста
- РЯ 1.1.6. пренаходзі и видзелює основни информации з тексту спрам задатого критериому
- РЯ 1.1.7. розликує у тексту сущне од другорядного, главное од побочного
- РЯ 1.1.8. повязує информации и идеї винешени у тексту, замерковює ясно виказани одношэня (рядошлід, средство – цель, причина – пошлідок и под.) и виводзи заключене засноване на ёдноставним тексту
- РЯ 1.1.9. чита ёдноставни нёлинеарни элементы текста: легенди, табели, дияграми и графікони.

Писане висловійоване

- РЯ 1.3.1. позна и хаснуе руску кирилку и позна розлику од сербской кирилки
- РЯ 1.3.2. составя розумліве и граматично и правописно правилне виречене
- РЯ 1.3.4. свой язык прилагодзуе медиому комуникаций (бешеда, писане), теми, нагоди; препознава и хаснуе вариянты (бешедни, урядови, кніжковни)
- РЯ 1.3.5. зна хасновац основни жанри писаней комуникаций: состави писмо прыватне и урядово, напише молбу, погледоване, пополнюе образцы и формуляры
- РЯ 1.3.6. служи ше з правописом як кніжку
- РЯ 1.3.7. применює правописну норму на звичайных прикладох

Граматика, правопис, лексика, народны и кніжковны язык

- РЯ 1.4.1. позна гласи и пременки гласох у рижних позицийох у слову и правописну норму
- РЯ 1.4.2. зна одредзиц место наглашки у виреченю и у складзе з тим шор словох у виреченю
- РЯ 1.4.3. препознава файты словох; зна основни граматични категоріі пременлівых словох, хаснуе граматичну и правописну норму
- РЯ 1.4.4. розликує основу, корень слова, суффікси и префикси
- РЯ 1.4.5. препознава синтаксични единкі, розликує просте и прешырене виречене, предикатову и субектову групу словох
- РЯ 1.4.6. розликує основни файты независно зложених виреченьох и зависно зложених виреченьох на школских прикладох
- РЯ 1.4.7. правилно хаснуе припадкі у виреченю и синтагми
- РЯ 1.4.8. правилно хаснуе діесловни форми
- РЯ 1.4.9. позна ёднозначносц и вецейзначносц словох, пренешене значене словох

- РЯ 1.4.10. позна лексични одношена: синонимиу, антиномиу, гомонимиу, поровнане, метафору
- РЯ 1.4.11. висловйоване афірмації и негаций
- РЯ 1.4.12. розуми вецеизначносц обсягу значеня слова, хасноване значеня у кождодньовей бешеди
- РЯ 1.4.13. препознава локални, териториялни, фахови контекст
- РЯ 1.4.14. розуми фразеологізми, смисел и хасноване присловкох
- РЯ 1.4.15. може одредзиц значене слова у зависносци од конструкції виречения и од контексту
- РЯ 1.4.16. хаснуе словніки, приурчніки, енциклопедії

Кніжковносц

- РЯ 1.5.1. розликує усну традицию и уметніцку кніжковносц
- РЯ 1.5.2. розликує основни кніжковни роди: лирику, епiku, драму
- РЯ 1.5.3. розликує файти стиха: римовани, неримовани, шлебодни
- РЯ 1.5.4. препознава различни форми висловйования: нарация, дескрипция , диялог, монолог
- РЯ 1.5.5. препознава стилски фигури: епитет, поровнане, ономатопея
- РЯ 1.5.6. замерковює важни елементи уметніцкого текста: мотив, тему, фабулу, место и час слuchована подїї, главни и побочни подоби
- РЯ 1.5.7. зна початки уметніцкей кніжковносци на руским языку
- РЯ 1.5.8. повязує діло и автора на прикладох програма кніжковносци од пиятей по осму класу

СТРЕДНІЙ УРОВЕНЬ

Школьник/школьница на среднем уровне:

Схопнісць читання и разумене пречитаного

- РЯ 2.1.2. позна файти нeуметніцких текстах: поволанка, викладане, звит, технічни опис и упутство, упутства за хасноване лікох, рекламни поруки
- РЯ 2.1.3. препознава и разликує язични средства характеристични за рижни функціонални стили
- РЯ 2.1.4. разликує шицки часци текста и кнiжки (індекс менох або поняцох, біблиография, фусноти, цитати, толкованя, увод, епилог, упутство) и зна их хасноваць
- РЯ 2.1.5. пренаходзи, видзелює и поровнує інформаций з двух або вецеj кратших розличных текстах (спрам заданих критериюм)
- РЯ 2.1.6. разликує дiйсносць од кнiжковнай фікцii, субективне од об'ективного и од пропагандного, преверлiви факты од авторских коментарох, на ёдноставных прикладох
- РЯ 2.1.7. препознава становиско автора нeуметніцкого текста и разликує од іншаких або процівних становискох

Писане висловівоване

- РЯ 2.3.2. составя висткую, звит, реферат
- РЯ 2.3.3. пише выводы зоз ширшого текста на задати критериюм
- РЯ 2.3.4. пише резиме пречитаного
- РЯ 2.3.5. позна и применює правописни нормы за стандартни случаї

Граматика, правопис, лексика, народни и кнiжковни язик

- РЯ 2.4.1. препознава гласовни пременки
- РЯ 2.4.2. разликує написане од вигвареного у смислу характеристики фонетско-морфологійного правопису руского язика
- РЯ 2.4.3. препознава файти пременлiвих и непременлiвих словох и препознава форму
- РЯ 2.4.4. позна основни файти твореня словох
- РЯ 2.4.5. препознава виречения виведзени зоз додаткох
- РЯ 2.4.6. разликує зависни виречения у зложених виреченьох
- РЯ 2.4.7. препознава главни значения припадкох
- РЯ 2.4.8. препознава главни значения и функций дiесловных формох
- РЯ 2.4.9. разликує териториялни, фахово, колоквиялни слова
- РЯ 2.4.10. разликує архаїчни и пожичени слова
- РЯ 2.4.11. зна значения словох и фразеологизмох яки ше зявлюю у школских текстах (учебніки, приручніки, збирки, лектира)
- РЯ 2.4.12. зна вивесць значение слова у зависносці од контексту у яким слово похасноване (зложенши приклады)

Кніжковносц

- РЯ 2.5.1. повязуе кніжковни твор з обовязнай лектири зоз часом наставаня
- РЯ 2.5.2. зна повязац наслов и автора зоз кніжковним родом, кніжковну файту на основи характеристичных виривкох, описаних подобох и ситуацийох
- РЯ 2.5.3. розликує баладу, поему, сонет
- РЯ 2.5.4. розликує кніжковно-науково файти: биографию, автобиографию, дньовнік, драгопис и научово-популарни тексты
- РЯ 2.5.5. препознава и розликує одредзени (гледані) стилски фигуры: епитет, персонификация, гипербола, поровнане, контраст, метафора
- РЯ 2.5.6. одредзує мотиви, идеї, композицию, форму кніжковного діла
- РЯ 2.5.7. препознава характеристики кніжковней подоби (психологийни, социялни, морални) и їх медзисобну повязаносц
- РЯ 2.5.8. розликує форми викладаня: приповедане, преприповедоване, описане, диялог, монолог, нукашні монолог
- РЯ 2.5.9. прави розлику медзи преприповедованьом и анализу текста
- РЯ 2.5.10. зна водзиц резиме и призначаки о пречитаным ділу

НАПРЕДНИ УРОВЕНЬ

Школьяр/школьярка на напредним уровню:

Схопнوسць чытання и разуменне пречитанага

- РЯ 3.1.1. пренаходзі, видзелюе и поровнусі информаціі з двух або вецеў длугших текстох зложеншай структуры спрам задатого критерию
- РЯ 3.1.2. видзелюе ключны слова и правы рэзиме тексту
- РЯ 3.1.3. видзелюе з тексту аргументацыю на одредзену задату тему або як доказ за або проців одредзенай ідэі; виводзі заключэння заснованы на зложеншым тексту
- РЯ 3.1.4. чыта, разумі и потолкуе зложенши нелінейарны элементы текста: табели, графікони, дыяграми
- РЯ 3.1.5. разумі и хаснуе слова у пренешенім значеню и у іншакім контексту

Писане висловіванне

- РЯ 3.3.1. організуе текст до логічных и правилно розподзеленых пасусох; одредзуе прикладны наслов за текст, наднаслов, поднаслов
- РЯ 3.3.4. пише рэзиме длугшага або зложеншага текста
- РЯ 3.3.5. зна и дошлідно применюе правописну норму

Граматика, правопис, лексика, народны и кніжковыя языки

- РЯ 3.4.1. дзелі зложенши слова на склады
- РЯ 3.4.2. позна гласовны пременкі (зна их препознац, поясніц и меновац)
- РЯ 3.4.3. дошлідно хаснуе акцент на предостатнім складу и у пожиченых словох
- РЯ 3.4.4. хаснуе терминологію о файтох словох и ёх граматичні категорії
- РЯ 3.4.5. позна и менуе синтаксичні ўніверсалы
- РЯ 3.4.6. позна главныя значенія припадкох и главныя значенія діесловных формах (зна их потолковац и зна терминологію у вязі з німа)
- РЯ 3.4.7. зна одредзиць значенія словох и виразох и непознатых словох у зависносці од контекста у котрим су похаснованы, або на основі ёх походзеня
- РЯ 3.4.8. зна значенія словох, виразох и фразеологізмох у научавопопуларных текстох намененых младым и правилно их хаснуе
- РЯ 3.4.9. зна значенія словох у терминологіі информаційнай технікі и правилно их хаснуе
- РЯ 3.4.10. препознава стылску оффарбеносць у обсягу значенія словох и виразох

Кніжковносць

- РЯ 3.5.1. наводзі наслов діла, автора, кніжкову подобу, кніжковы род и кніжкову файту на основі выбранага вириўка, характеристичнай подобы або темы и мотива
- РЯ 3.5.2. видзелюе основныя характеристики кніжковых родох и файтох на конкретным тексту
- РЯ 3.5.3. розликуе автора діла од лірскага субекта и приповедача у кніжковым ділу
- РЯ 3.5.4. розликуе композіцыю кніжковага діла, поэтичну слику
- РЯ 3.5.5. пренаходзі и менуе стылски фигуры; одредзуе функцыю стылскай фигуры або другога средства у датым вириўку
- РЯ 3.5.6. одредзуе и менуе файту стиха и строфы
- РЯ 3.5.7. одредзуе место, час, тему и идею діла; психологічны, социялны и моралны профіль кніжковай подобы

Завод за вредноване квалитету образованя и воспитаня
Фабрисова 10, 11000 Београд

Телефон: 011/ 206 70 00

Факс: 011/ 206 70 09

E-mail: office@ceo.gov.rs

www.ceo.edu.rs

Дизайн

Мирослав Јованович

Прелом

Завод за вредноване квалитету образованя и воспитаня